

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

HANDELINGEN 21-22-23-24-25

VERGADERINGEN VAN JANUARI 1994

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

BELEIDSBRIEF LETTEREN

BELEIDSBRIEF MIGRANTENBELEID

BENOEMING VAN DE VOORZITTER

BENOEMING VAN DE VIERDE ONDERVOORZITTER

DECREET AANWIJZING VAN BESCHERMDE DUINGEBIEDEN

GROENE HOOFDSTRUCTUUR

INTERPELLATIES

NUMERUS CLAUSUS IN GENEESKUNDE

OVERSTROMINGSRAMP

PRIVATISERING VAN DE NIM

PUNT AAN DE LIJN

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

TRANSFERS IN DE SOCIALE ZEKERHEID

Inhoud

Nr. 21   **Donderdag 13 januari 1994**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 931

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 931

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 931

Voorstel van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 931

Verslagen
Indiening, blz. 931

Verzoekschrift
Indiening en verwijzing, blz. 932

Besluiten van de Vlaamse regering
Indiening en verwijzing, blz. 932

Ministerieel besluit
Indiening en verwijzing, blz. 932

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 932

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening, blz. 933

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 933

Benoeming van de voorzitter, blz. 933
Sprekers : de heren L. Hancké, F. Dewinter, J. Geysels, A. Denys, J. De Seranno

Toespraak van de voorzitter, blz. 936

Benoeming van de vierde ondervoorzitter, blz. 937
Sprekers : de heren L. Hancké en F. Dewinter

Voorstel van decreet van de heren J. Vande Lanotte, R. Landuyt en M. Capoen houdende bekrachtiging van het besluit van 15 september 1993 van de Vlaamse regering betreffende de aanduiding van beschermd duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden
- 403 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 937
Sprekers : de heer R. Landuyt, verslaggever, de heren D. Ramoudt, J. Vande Lanotte, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heer A. Denys, mevrouw V. Dua, de heer M. Capoen, minister N. De Batselier

Artikelsgewijze bespreking, blz. 949

Regeling van de werkzaamheden, blz. 949

Nr. 22   **Donderdag 13 januari 1994**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 951

Regeling van de werkzaamheden, blz. 951

Actuele vragen (Regl. art. 77)
Actuele vraag van de heer J. Van Hautem tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over een richtlijn van de VDAB en de onduidelijkheid omtrent de positie van Nederlandstalige Brusselse DAC'ers, blz. 953

Actuele vraag van de heer J. Taylor tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de mogelijke discriminatie bij de aanwerving van personeel bij de plaatselijke besturen ten gevolge van het besluit van 27 oktober 1993 van de Vlaamse regering houdende uitvoering van het koninklijk besluit van 28 oktober 1986, blz. 954

Actuele vraag van de heer A. Denys tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de recente beslissing van de Vlaamse regering om een wiewerplieg te sponsoren

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de oprichting van een wiewerplieg door de Vlaamse regering, blz. 955

Actuele vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen en tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, naar aanleiding van persberichten over een nota van de minister van Ambtenarenzaken waarin gesteld wordt dat de loonsverhogingen, in tegenstelling met alle toezeggingen inzake loonafspraken, een jaar worden uitgesteld, blz. 957

Actuele vraag van de heer J. Ulburghs tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de resterende KS-enveloppe die volgens recente persberichten nog slechts 11,5 miljard frank zou bedragen, blz. 958

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de weigering van Aquafin om geleide bezoeken te brengen aan waterzuiveringsstations, blz. 959

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer L. Van den Bossche,

Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de interne werking van het Vast Wervingssecretariaat, blz. 959

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de recente persberichten volgens welke de Arabische zender Middle-East Broadcasting via de TV-kabel in de Antwerpse regio zou uitzenden, blz. 960

Actuele vraag van de heer E. Van Rompuy tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de advertenties in het begin van januari voor het BRT-programma "Schermen", blz. 961

Actuele vraag van de heer S. Platteau tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de recente bestelling van software door De Lijn, blz. 962

Actuele interpellatie (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van mevrouw V. Dua tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de controverse rond de Groene Hoofdstructuur, blz. 962

Sprekers : mevrouw V. Dua, de heren F. Wymeersch, A. Denys, E. Van Rompuy, J. De Meyer, J. Taylor, M. Capoen, G. Bossuyt, minister N. De Batselier en minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 972

Voorstel van decreet van de heren J. Vande Lanotte, R. Landuyt en M. Capoen houdende bekrachtiging van het besluit van 15 september 1993 van de Vlaamse regering betreffende de aanduiding van beschermd duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden
- 403 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 5
Hoofdelijke stemming, blz. 972

Sprekers : de heer D. Ramoudt, mevrouw V. Dua, de heer X. Buisseret, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heer J. Vande Lanotte

Actuele interpellaties (Regl. art. 79) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer G. Vermassen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de overstromingsramp in de Maasvallei

Actuele interpellatie van de heer M. Didden tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de recente over-

stromingen in het Maasland en de uitvoering van het Maasdijkenplan

Actuele interpellatie van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en de heer N. De Batselier, minister-vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de overstromingen in de IJzerstreek

Actuele interpellatie van de heer M. Maertens tot de heer N. De Batselier, minister-vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de overstromingen in de vallei van de IJzer, blz. 974

Sprekers : de heren G. Vermassen, M. Didden, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heren M. Maertens, R. Van Hooland, J. Demeulenaere, J. Ulburghs, H. Olaerts, J. De Seranno, M. Capoen, V. Vautmans, minister T. Kelchtermans, minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 994

Interpellatie (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer V. Vautmans tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over mogelijke onregelmatigheden bij het project Punt aan de Lijn, blz. 994

Sprekers : de heren V. Vautmans, H. Van Dienderen, minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1001

Nr. 23   Woensdag 26 januari 1994
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1003

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1003

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1003

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1003
Intrekking, blz. 1003

Voorstel tot wijziging van het reglement

Indiening en verwijzing, blz. 1003

Verzoekschrift

Indiening en verwijzing, blz. 1004

Besluiten van de Vlaamse regering

Indiening en verwijzing, blz. 1004

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1004

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1004

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 1004

Samenstelling van commissies

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1005

Beleidsbrief Letteren, ingediend door de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden – 290 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
Debat, blz. 1005

Sprekers : de heren P. Hostekint, H. Suykerbuyk, J. Demeulenaere, P. Van Grembergen, L. Peeters, F. De Man, H. Olaerts, L. Dierickx, M. Van Peel, M. Maertens, minister H. Weckx

Motie van aanbeveling, blz. 1025

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1026

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 1027

Nr. 24   Woensdag 26 januari 1994
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1033

Beleidsbrief Migrantenbeleid van de Vlaamse gemeenschap, een beleid van gelijke kansen, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin – 368 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
Debat, blz. 1033

Sprekers : de heren H. Brouns, E. Beysen, J. Ulburghs, J. Sleenckx, F. Van den Eynde, F. Dewinter, L. Dierickx, J. Timmermans, F. De Man, A. Denys, J. Van Hauthem, M. Didden, H. Lauwers, minister W. Demeester-De Meyer

Motie van aanbeveling, blz. 1056

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1056

Interpellatie (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het uitblijven van een numerus clausus voor de studenten geneeskunde, blz. 1056

Sprekers : de heer J. Valkeniers, mevrouw L. Maximus, de heren R. Bosman, L. Appeltans, minister L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1064

Nr. 25   Donderdag 27 januari 1994

Berichten van verhindering, blz. 1065

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de weigering van toelagen aan de V.Z.W. Bayoke voor het project "Uitwerken Basisnetwerk Vrouwenhandel", blz. 1066

Actuele vraag van de heer B. Vandendriessche tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de onduidelijke situatie rond het "Hotel van Goethem" in Gent, blz. 1068

Actuele vraag van de heer J. Devolder tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de ingediende Vlaamse projecten inzake het Konverprogramma, blz. 1068

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de benoemingen in Vlaamse overheidsinstellingen, blz. 1069

Actuele vraag van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over betaalde mededelingen van de Vlaamse regering in de dag- en weekbladers, blz. 1071

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en

Externe Betrekkingen, over de privatisering van Belgacom, blz. 1072

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gezondheidsindex, blz. 1073

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de noodzaak van nieuwe afspraken voor de werking van het Denderbekkencomité, blz. 1074

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het verlies van aanvullende gemeentebelasting voor meerdere Belgische gemeenten gelegen in de Belgisch-Nederlandse grensstreek, blz. 1075

Actuele vraag van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het aanvragen van vergunningen op grond van normen die door de decreten van 9 juni 1993 zijn opgeheven, blz. 1076

Actuele vraag van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de recente verklaring in verband met de oprichting van een Noodfonds, blz. 1077

Actuele vraag van de heer F. De Man tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over Marokkaanse en Turkse bemiddelaars in Brusselse ziekenhuizen, blz. 1078

Actuele vraag van de heer L. Barbé tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de gevolgen van een recente gerechtelijke uitspraak in Brugge voor het jeugdwerk, blz. 1079

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de beslissing van de federale regering tot privatisering van de Nationale Investeringsmaatschappij

Actuele interpellatie van de heer F. Dielens tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de privatisering van de NIM en de gevolgen voor de energiesector, blz. 1079

Sprekers : de heren H. Schiltz, F. Dielens, A. Denys, J. Taylor, J. Geysels, F. Van den Eynde, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede moties, blz. 1090

Voorstel van resolutie van de heer W. Verreycken inzake de onafhankelijkheid van Vlaanderen
Stemming over de ontvankelijkheid, blz. 1090

Spreker : de heer H. Suykerbuyk, verslaggever

Vervolging ten laste van een lid

Bespreking en stemming, blz. 1092

Spreker : de heer H. Suykerbuyk, verslaggever

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen c.s. tot besluit van de op 13 januari 1994 door de heer H. Van Dienderen in commissie gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bedrijfslintbebouwing en meer bepaald de woonboulevard aan de Boomsesteenweg

450 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1092

Sprekers : de heren H. Van Dienderen, E. De Groot, J. De Mol, E. Van Rompuy, F. Wymeersch, A. Denys, J. Devolder, J. Demeulenaere, F. Vergote, J. Caubergs, F. Cauwenberghs

Met redenen omklede motie van de heren L. Van Nieuwenhuysen en F. Wymeersch tot besluit van de op 13 januari 1994 door de heren H. Van Dienderen en J. Van Eetvelt in commissie gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, respectievelijk over de bedrijfslintbebouwing en meer bepaald de woonboulevard aan de Boomsesteenweg en over de inplanting van grote winkelcentra langs invalswegen en aan de rand van de steden

- 451 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1096

Spreker : de heer S. Platteau

Met redenen omklede motie van de heren J. Van Eetvelt en M. Olivier c.s. tot

besluit van de op 13 januari 1994 door de heer J. Van Eetvelt in commissie gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de inplanting van grote winkelcentra langs invalswegen en aan de rand van de steden

- 452 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1097

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, L. Hancké, E. Beysen, F. Wymeersch, J. De Mol

Motie van aanbeveling van de heren M. Van Peel, P. Hostekint, H. Olaerts en L. Dierickx tot besluit van het op 26 januari 1994 gehouden debat over de Beleidsbrief Letteren

- 290 (1992-1993) - Nr. 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1100

Interpellaties (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de politieke besluiten en de concrete maatregelen naar aanleiding van het verslag Jadot van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

Interpellatie van de heer J. Van Hautem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het uitblijven van het wegwerken van de niet-objectief verklaarbare transfers van Vlaanderen naar Wallonië in de sociale zekerheid, blz. 1101

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, J. Valkeniers, J. Van Hautem, J. Gabriels, B. Vandendriessche, G. Moens, L. Dierickx, minister-president L. Van den Brande, minister J. Sauwens

Met redenen omklede moties, blz. 1118

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1118

VOORZITTER : de heer E. Baldewijns

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

M. Aelvoet, G. Annemans, J. Ansons, G. Anthuenis, L. Appeltans, A. Arts, E. Baldewijns, L. Barbé, M. Bartholomeeussen, E. Beysen, R. Bosman, M. Bourgois, P. Breynne, L. Bril, H. Brouns, X. Buisseret, H. Candries, M. Capoen, G. Cardoen, J. Caubergs, J. Caudron, F. Cauwenberghs, P. Chevalier, M. Cordeel, H. Coveliers, S. Creyf, R. Daems, N. De Batselier, A. De Boeck, S. De Clerck, E. De Groot, A. De Maght-Aelbrecht, F. De Man, W. Demeester-De Meyer, J. Demeulenaere, J. De Meyer, J. De Mol, W. Demuyt, A. Denys, P. Deprez, J. De Roo, P. Desmet, L. Detiège, J. Devolder, P. Dewael, F. Dewinter, R. De Wulf, M. Didden, F. Dielens, L. Dierickx, M. Dillen, V. Dua, J. Dupré, J. Eeman, M. Eyskens, J. Gabriels, G. Geens, J. Geysels, A. Gijsbrechts-orckmans, W. Goossens, L. Goutry, L. Hancké, P. Hostekint, T. Kelchter-

mans, R. Landuyt, H. Lauwers, J. Leduc, J. Lenssens, A. Leysen, C. Lisabeth, M. Logist, M. Maertens, H. Marsoul, L. Martens, L. Maximus, T. Merckx-Van Goey, G. Moens, C. Moors, L. Nelis-Van Liedekerke, H. Olaerts, M. Olivier, J. Peeters, L. Peeters, W. Peeters, L. Pierco, E. Pinoie, K. Pinxten, S. Platteau, R. Raes, D. Ramoudt, J. Sauwens, A. Schellens, H. Schiltz, E. Schuermans, J. Sleenckx, J. Spinnewyn, H. Suykerbuyk, G. Swennen, R. Swinnen, W. Taelman, P. Tant, J. Tavernier, J. Taylor, J. Timmermans, M. Tyberghien-Vandenbussche, L. Ulburghs, J. Valkeniers, A. Van Aperen, J. Vande Lanotte, L. Van den Brande, F. Vandenbroucke, B. Vandendriessche, F. Van den Eynde, D. Van der Maelen, M. Van der Poorten, J. Van der Sande, J. Vandeurzen, H. Van Dienderen, J. Van Eetvelt, P. Van Grembergen, J. Van Hauthem, J. Van Hecke, R. Van Hooland, G. Vanleenhove, R. Vanlerberghe, J. Van Looy, D. Van Mechelen, L. Van Nieuwenhuysen, T. Van Parys, M. Van Peel, E. Van Rompuy, E. Van Vaerenbergh, H. Van Wambeke, R. Van Walleghem, F. Vergote, I. Verleyen, A. Verlinden, G. Vermassen, W. Verreycken, M. Verwilghen, M. Vogels, H. Weckx, J. Weyts, R. Wierinckx, F. Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

G. Bossuyt, M. Colla, W. De Vlieghere, J. Laverge, M. Van houtte, K. Van Overmeire, L. Vanvelthoven : gezondheidsredenen ;

W. Claes, J. De Bremaeker, H. De Croo, E. Derycke, J. De Seranno, F. Ghesquière, A. Kempinaire, J. Leclercq, F. Sarens, W. Seeuws, F. Swaelen, E. Vankeirsbilck : buitenslands ;

V. Anciaux, P. Berben, L. Van den Bossche : ambtsverplichtingen ;

R. Deswaene : familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

A. Bourgeois, J. Buchmann, W. Cortois, J. Decorte, J.-L. Dehaene, P. De Keersmaeker, E. Flamant, W. Martens, L. Monset, A.-M. Neyts-Uyttebroeck, J. Pede, M. Smet, L. Standaert, L. Tobback, R. Van Rompaey, J.-P. Van Rossem, V. Vautmans, G. Verhofstadt, F. Vermeiren, F. Willockx.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 77)

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de weigering van toelagen aan de V.Z.W. Payoke voor het project "Uitwerken Basisnetwerk Vrouwenhandel"

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Dua tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de weigering van toelagen aan de V.Z.W. Payoke voor het project "Uitwerken Basisnetwerk Vrouwenhandel".

Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw V. Dua : Mijnheer de voorzitter, een tijd geleden werd, in het kader van de bestrijding van de mensenhandel, door de V.Z.W. Payoke bij de minister een aanvraag voor een toelage ingediend.

Het betreft een project dat tot doel heeft een basisnetwerk uit te bouwen voor de opvang van slachtoffers van mensenhandel. Ik denk dat dit een goed en nuttig project is. Men wil namelijk in diverse grote steden initiatieven nemen om de eerste lijnsopvang van slachtoffers uit te bouwen. Het is ook de bedoeling om met de diverse betrokken diensten rond de tafel te gaan zitten ten einde coherente beleidslijnen en sensibiliseringscampagnes uit te werken. Het gaat dan voornamelijk om politie, BOB, stedelijke diensten, OCMW's, enzovoort.

Als lid van de onderzoekscommissie Mensenhandel van de Kamer kan ik alleen maar bevestigen dat er een grote nood is aan dergelijke initiatieven. Er moet nog heel wat worden gedaan inzake sensibilisering van de diensten. Gelet op de ervaring die deze vereniging heeft opgedaan op het vlak van de mensenhandel en de opvang van slachtoffers is het logisch

dat dit project naar Payoke gaat. Het voorstel ligt trouwens volledig in de lijn van de doelstellingen van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen.

Mevrouw de minister, het blijkt nu dat u oorspronkelijk beloofd had die toelage te verlenen en dat u het project gunstig genegen was. Enkele dagen geleden ontving Payoke het bericht dat u van mening veranderd bent en dat u weigert deze toelage toe te kennen. Is dit inderdaad zo en wat is daar eventueel de reden voor ?

De voorzitter : Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik dank mevrouw Dua omdat zij mij deze vraag stelt, want dat geeft mij de gelegenheid enkele misverstanden uit de weg te ruimen. Ik zal bijzonder uitvoerig antwoorden omdat ik van mening ben dat er hieromtrent verkeerde informatie de wereld wordt ingestuurd.

Op de interministeriële conferentie voor het migrantenbeleid van 29 juni 1993 werden een aantal basismaatregelen voorgesteld op het vlak van de bestrijding van de mensenhandel.

Eén van de voorgestelde maatregelen bestond uit de uitbouw van een netwerk voor organisaties voor onthaal, opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel. Het voorstel besproken op de interministeriële conferentie luidde als volgt : De organisaties voor opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel hebben een fundamentele rol in de strijd tegen de mensenhandel. De opbouw van een basisnetwerk van deze organisaties is enerzijds van belang vanuit humanitaire overwegingen en anderzijds voor de efficiëntie van de strijd tegen de netwerken en de handelaren. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds een basisnetwerk van organisaties die belast zijn met het basisonthaal, wat verwijst naar de begrip-

pen "open deur" en "eerste opvang", en anderzijds het basisnetwerk van organisaties die gespecialiseerd zijn in de opvang en begeleiding van de slachtoffers van mensenhandel. Einde citaat.

Wij hebben inmiddels veel beslist en eigenlijk geen enkele weigering ingebouwd.

Ik heb mij ten eerste geëngageerd om middelen vrij te maken voor de algemene werking van Payoke. Vorig jaar werd aan Payoke een niet-gereguleerde toelage verstrekt van 2.280.000 frank voor de loon- en werkingskost van mevrouw Sörensen die de algemene werking en de deelwerkingen coördineert.

Ten tweede, heb ik de administratie de opdracht gegeven om de erkenning van het opvangcentrum van Payoke, Asomodee genaamd, voor te bereiden. Asomodee is in 1993 opgestart en werd door het departement van Welzijn gesubsidieerd met een bijkomende niet-gereguleerde toelage van 1 miljoen frank. Vanaf 1 juli 1993 is dit opvangcentrum erkend als Centrum voor Residentieel Welzijnswerk. Zij hebben dus 1 miljoen frank ontvangen voor de eerste helft van het jaar. Op jaarbasis bedraagt de subsidiëring voor de werkings- en personeelskosten 2.645.000 frank, voor 1 coördinator en 1 hulpverlener. Asomodee zal in de loop van 1994 kunnen rekenen op 1 bijkomend personeelslid, in uitvoering van de afspraken die gemaakt werden met de opvoeders. Het residentieel welzijnswerk hoort daar immers ook bij en elk centrum krijgt nog een bijkomend personeelslid.

Bovenop de 2.645.000 frank voor de basiswerking van één coördinator en een hulpverlener komt er dus nog een personeelslid bij. Ik heb op de interministeriële conferentie medegedeeld dat andere organisaties, die zich specifiek engageren voor het basisonthaal bij de administratie voor gezin en welzijn een aanvraag kunnen indienen voor een niet-geregule-

Demeester-De Meyer

menteerde toelage. Ik heb daarvoor echter nog geen vragen gekregen. Wij staan dus zeker open voor nieuwe initiatieven, als die nodig zijn. Ik heb mij eveneens geëngageerd om na te gaan of in de nieuwe decretale regeling van het algemeen welzijnswerk van het eerste lijnswerk, gepland voor begin 1995, deze taak nog als een bijzondere opdracht kan worden ingeschreven. Tot hier de afspraken gemaakt op de interministeriële conferentie.

Op 15 juli 1993 heb ik op eigen initiatief de administratie gevraagd een voorstel te doen, in overleg met Payoke omdat het ervaring heeft ter zake. Dit voorstel diende de uitbouw van het basisonthaal in Vlaanderen te concretiseren. Ik heb nog geen omkadering goedgekeurd, want deze beslissing neem ik maar op het moment dat ik concrete voorstellen krijg voorgelegd.

Eind december ontving ik van de administratie het voorstel dat in samenwerking met Payoke werd uitgewerkt. Hierbij wil ik er toch op wijzen dat Payoke tot op heden geen aanvraag voor subsidiëring heeft ingediend.

Ik sta volledig achter de krachtlijnen van het voorstel uitgewerkt door de administratie en Payoke. Dit voorstel komt samengevat hierop neer. In de eerste plaats zullen er informatie-sessies worden georganiseerd voor geïnteresseerden uit de sector van het algemeen welzijnswerk, want het is niet de bedoeling het basisonthaal toe te vertrouwen aan één centrum of aan één persoon.

In de tweede plaats wordt nagegaan of er steunpunten per regio kunnen worden opgezet. Volgende regio's komen in aanmerking : Gent, Oostende, Kortrijk, Hasselt, Roeselare, Brugge, Mechelen en Leuven. De lokale medewerkers worden door Payoke gevormd, begeleid en praktisch ondersteund. De lokale medewerkers zorgen ervoor dat de be-

trokken organisaties en instanties – zoals OCMW, politie en alle centra werkzaam in het algemeen welzijnswerk – op de hoogte worden gebracht van het feit dat zij kunnen worden gecontacteerd wanneer plaatselijk een eerste opvang noodzakelijk is. Nadien kunnen slachtoffers worden doorverwezen naar het centrum Asomodee.

Ik ben het eens met de krachtlijnen voorgesteld door mijn administratie. Er wordt ook voorgesteld buiten de reeds toegekende personeelsleden nog een voltijds personeelslid te subsidiëren. Tot nog toe werd hiervoor aan Payoke geen enkele toezegging gedaan. Overigens moet u weten, mevrouw Dua, dat het niet is omdat men één jaar werkt met een niet-gereguleerde facultatieve toelage dat men het volgende jaar, wanneer men gereguleerd werkt, dezelfde facultatieve toelage kan krijgen.

De bedoeling van een facultatieve toelage is immers een experiment mogelijk te maken dat nog niet gereguleerd is. Als het experiment het jaar nadien gereguleerd wordt, dan hoeft de facultatieve toelage niet meer te worden toegestaan. Gisteren 26 januari ontving ik een fax waarin ik op de hoogte werd gebracht van uw vraag, mevrouw Dua, en waarin mij ook gevraagd werd een bijkomende halftijdse kracht te subsidiëren.

Ik meen dat Payoke met de huidige subsidiëring via de niet-gereguleerde toelage, via de erkenning, via de uitbreiding van haar Centrum Residentieel Welzijnswerk Asomodee, via de Gesko's die ter beschikking gesteld worden door mevrouw Dettiège en via de VFIK-middelen, over voldoende middelen beschikt om zijn opdracht inzake mensenhandel uit te voeren. Overigens heb ik vandaag nog vernomen dat één opdracht voor een Gesco-kracht niet is opgevuld. Naar mijn gevoel kan Payoke zijn opdracht met de middelen die het ontvangt, naar behoren vervullen. Maar ik ben wel bereid om na te gaan of die middelen in de

toekomst moeten worden uitgebreid.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw V. Dua : Mevrouw de minister, ik meen dat de opvang van slachtoffers via Asomodee, die langdurig en persoonsgericht is en waarvoor een bijkomend personeelslid kan worden aangeworven in het kader van de regeling voor de onthaalhuizen, niet zoveel te maken heeft met het basisnetwerk dat men in Vlaanderen probeert uit te bouwen.

Payoke vraagt namelijk via de aanwerving van een bijkomend personeelslid dat basisnetwerk te mogen uitbouwen. Het is juist dat Payoke heel wat personeelsleden tewerkstelt. Maar na een bezoek aan Payoke heb ik kunnen vaststellen dat het met relatief weinig middelen een zeer zware taak op zich heeft genomen.

De voorzitter : Mevrouw Dua, u hebt het woord gekregen voor een aanvullende vraag, maar niet voor bij komende commentaar. Gelieve u tot die vraag te beperken.

Mevrouw V. Dua : Mevrouw de minister, ik vraag u dus Payoke in staat te stellen voor het project basisnetwerk een bijkomend halftijds personeelslid te laten aanwerven.

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, als blijkt dat Payoke in de toekomst over meer middelen moet kunnen beschikken, dan wil ik op die vraag graag ingaan. Laten we niet vergeten dat de middelen van Payoke vorig jaar zijn verdubbeld. Alvorens die nog eens te verhogen, moeten we eerst weten hoe die zullen worden geïnvesteerd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer B. Vandendriessche tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de onduidelijke situatie rond het "Hotel van Goethem" in Gent

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Vandendriessche tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de onduidelijke situatie rond het "Hotel van Goethem" in Gent.

De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer B. Vandendriessche : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in 1984 heeft de Vlaamse Gemeenschap te Gent het Hotel van Goethem aangekocht. Dit is een rococogebouw uit de achttiende eeuw dat in 1985 werd geklasseerd als monument. Intussen zijn er heel wat interieurstukken verdwenen.

Op nieuwjaarsnacht heeft een anarchistische groep uit Gent dit pand gekraakt. Zij zijn van plan in het gebouw te blijven, hoewel zij reeds herhaalde malen werden aangehouden om het te verlaten. Zij hebben grootse plannen, onder meer het inrichten van een woongelegenheden voor ongeveer vijftien personen, een eetgelegenheden en een atelier. Ook willen zij in dit gebouw culturele manifestaties organiseren. Er wordt beweerd dat de Vlaamse minister hiervoor toestemming zou hebben gegeven.

Ten eerste, sinds 1984 zou men dit hotel laten verkrotten om het te kunnen slopen, is dit juist? Welke plannen zijn er voor dit gebouw?

Ten tweede, is het juist dat de minister toestemming heeft gegeven om dit hotel gratis te bewonen en uit te baten?

Ten derde, zo ja, vreest zij dan niet dat er hierdoor een precedent wordt

geschapen voor andere overheidsgebouwen?

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister W. Demeester-Demeyer : Mijnheer de voorzitter, sinds de jaarwisseling wordt het Hotel van Goethem in Gent inderdaad gekraakt. Op 26 maart 1984 werd dit gebouw aangekocht door de toenmalige gemeenschapsminister voor Cultuur, de heer Poma, ten einde het een culturele bestemming te geven. Zijn opvolger, de heer Dewael, heeft het gebouw geklasseerd als monument bij besluit van 2 juli 1986.

Aangezien de Vlaamse Gemeenschap voor dit gebouw nog geen geschikte bestemming had gevonden, heb ik in 1992, als bevoegd minister voor het niet bestemde patrimonium, aan het aankoopcomité van Gent opdracht gegeven om het gebouw te verkopen. De verkoop werd vertraagd omdat er onduidelijkheid bestond over het lot van de schilderingen die eveneens onder het beschermingsbesluit van het gebouw ressorteren. Deze problemen waren intussen opgelost. Op het einde van 1993 bevond de verkoopprocedure zich in een finaal stadium. De aanplakbiljetten waren drukklaar en er waren reeds contacten met verschillende geïnteresseerden die bereid waren aanzienlijke investeringen te doen. Intussen is het gebouw bezet door een anarchistische groep die de leegstand en de verkrotting in Gent aanklaagt.

Voor de meeste leegstaande panden heb ik onder andere via verkoop of erfpacht een nuttige bestemming gevonden. Dit was ook in de maak voor het Hotel van Goethem. Ik heb dus in feite dezelfde bekommernis als de krakers, namelijk de leegstand tegengaan. Wij hebben onderzocht of het mogelijk was het pand te laten ontruimen wegens onbewoonbaarheid, maar dit was niet mogelijk. Vervolgens hebben wij aan de krakers meegedeeld dat wij het gebouw zo spoedig mogelijk zullen verko-

pen. Bovendien kregen zij de verzekering dat het niet verwaarloosd zal worden. De krakers zouden gedurende enkele maanden in het gebouw mogen blijven, maar dan moeten zij wel een contract sluiten, wat zij tot nu toe hebben geweigerd. Bovendien zouden zij dan instaan voor het onderhoud en ermee akkoord moeten gaan om het pand te verlaten indien het binnen enkele maanden zou worden verkocht. Zij hebben nog tot maandag 31 januari de tijd om alsnog op dit voorstel in te gaan.

Indien zij dat antwoord niet meedelen, zal ik onmiddellijk de uitzetting vorderen.

Inmiddels ben ik op zoek naar een definitieve bestemming voor het pand, maar dit betekent – zoals wij het hebben beslist – een verkoop. Uiteraard zal ik, in overleg met de minister van Monumentenzorg, erover waken dat het gebouw niet verder verkrot.

De voorzitter : Het incident is gesloten

Actuele vraag van de heer J. Devolder tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de ingediende Vlaamse projecten inzake het Konver-programma

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Devolder tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de ingediende Vlaamse projecten inzake het Konverprogramma.

De heer Devolder heeft het woord.

De heer J. Devolder : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de voorzitter

Devolder

van de Vlaamse regering, collega's, via het Konverprogramma kunnen economisch zwak presterende Europese regio's, die bijkomend getroffen zijn door herstructureringsplannen in de respectievelijke regio's van het leger, waarbij een personeelsafvloeiing – zowel van burgerlijk als van militair personeel – plaatsvindt en waardoor er ook minder toelieferingen zijn, financiële reconversiemiddelen bekomen.

Vorige week heb ik de federale minister van Landsverdediging ondervraagd. Hij heeft mij medegedeeld dat hij u, mijnheer de voorzitter van de Vlaamse regering, alle beschikbare elementen heeft overgemaakt in verband met de herstructurering van het leger en met alle mogelijke invloeden die dit zou kunnen hebben zowel voor de tewerkstelling als inzake afvloeiing van personeel.

Nu blijkt dat de Vlaamse regering voor het Vlaamse luik van het Konverprogramma 1993-1995 ten eerste, een studieopdracht heeft gevraagd; ten tweede, een concrete invulling zal doen gevolgevend aan die studie. Wel werden de regio's bepaald als probleemgebieden, namelijk Limburg en de Kempen.

Wel ingelichte kringen bevestigen nu dat het in aanmerking komen van Limburg zou voortvloeien uit de verloren Augusta-compensaties in Limburg.

Tevens blijkt dat op basis – en eerlang zal men hierover in de commissie statueren – van de ingediende programma's, het Vlaamse Konverluik zeer weinig kans maakt om in aanmerking te worden genomen.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, het Konverprogramma is een eenmalig communautair initiatief ingevolge de omschakeling van de wapenindustrie naar de burgerlijke in-

dustrie, alsook ingevolge de omschakeling van militaire basissen omwille van de ontspanning tussen Oost en West en waarbij wordt gezocht naar alternatieven om de in die sector tewerkgestelden een nieuwe job te verschaffen.

Ik herhaal het : het is een eenmalig communautair initiatief dat wij tijdig hebben ingediend en dat om één miljoen ecu zou gaan. De gebieden die daarvoor in aanmerking komen, zijn vanzelfsprekend enkel de door de Europese Commissie erkende reconversiegebieden.

De bedoeling van dit programma is dat de opleiding, de vorming, de omschakeling, alsook omvorming tot zelfstandige activiteit, hierdoor zouden kunnen tot stand komen. Dit eenmalig communautair initiatief heeft geen enkele band of binding met het door u aangehaalde dossier. Het heeft alleen maar als doelstelling het verschaffen van omschakelingsmogelijkheden aan degenen die door werkloosheid ingevolge het niet langer operationeel zijn van hun militaire basis of de omschakeling zelf van de wapenindustrie.

De heer J. Devolder : Mijnheer de minister, uw informatie lijkt niet helemaal correct te zijn. Inderdaad, 15 procent van de programma's kan ook worden gerealiseerd buiten de doelgebieden.

Vervolgens is de terugdringing in West-Vlaanderen – ook al wens ik niet als een regionalist op te treden – van de militaire mankracht en het burgerpersoneel het grootst. In West-Vlaanderen zijn er immers bepaalde gebieden die perfect voor deze herstructurerings- of reconversiegelden in aanmerking kunnen komen.

U moet er rekening mee houden dat er in Limburg, na de herstructurering, alleen maar 30 tot 50 eenheden minder militair personeel aanwezig zullen zijn, terwijl het in West-Vlaanderen om 800 eenheden minder zal gaan.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Devolder, het programma moest voor 31 augustus 1992 worden ingediend. De beslissing is op 22 juli 1992 gevallen. U weet dat ik mij ondertussen uitermate heb ingespannen om in de Westhoek een aantal dingen mogelijk te maken. De Westhoek zal met 18 gemeenten definitief erkend worden als doelstelling-5B-gebied. U weet dat mijn hart om vele redenen in West-Vlaanderen ligt. Deze sterke provincie moet veel mogelijkheden krijgen. Ik wil nogmaals benadrukken dat het dank zij de gezamenlijke actie van velen is – en niet in het minst van de Vlaamse regering – dat de commissie u als SB-gebied heeft erkend. Voor 31 augustus was deze maatregel enkel bestemd voor de op dat ogenblik erkende gebieden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de benoemingen in Vlaamse overheidsinstellingen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Chevalier tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de benoemingen in Vlaamse overheidsinstellingen.

De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de minister-president, één van de conclusies van de KS-onderzoekscommissie was dat er – eufemistisch uitgedrukt – iets teveel belangenvermenging bestond tussen de kabinet-

Minister-president Luc Van den Brande (CVP) kreeg tijdens het vragenuurtje vragen over het Konver-programma, de benoemingspolitiek in Vlaamse overheidsinstellingen, de betaalde mededelingen van de Vlaamse regering in de dagen weekbladpers, de privatisering van Belgacom en de gezondheidsindex

ten enerzijds en de beheerstructuren en andere instellingen van KS anderzijds. De aanbeveling werd gedaan om de mensen die voor april 1993 deel uitmaakten van de beheerraden hun mandaat te ontnemen. U hebt met veel ruchtbaarheid in de pers nieuwe structuren aangekondigd, wat ook uw plicht is als Vlaamse regering.

U hebt echter veel minder ruchtbaarheid gegeven aan de benoemingen die hebben plaatsgevonden. Wij stellen nu vast dat een vooraanstaande krant, De Financieel-Economische Tijd, bloklettert topbenoemingen in overheidsholding en initiatieven gepolitiseerd. Wij stellen vast dat een aantal mensen, zoals de heer Van Outryve, de heer Van Acker en de heer Vriens, opnieuw werden benoemd. Tussen haakjes, wat deze laatste betreft moet u mij toch eens uitleggen wat zijn verdienste is. Tot nog toe behoorde hij tot het middenkader van het Gemeentekrediet en

was hij adviseur bij de minister van Binnenlandse Zaken en kabinetschef voor de minister van Pensioenen. Ik weet niet wat er allemaal gaande is op het kabinet van Pensioenen, de ene wil naar Europa en de ander wil voorzitter worden van Gimvindus.

Welke criteria hebt u gehanteerd voor die benoemingen? U zult misschien repliceren dat er ook mensen bij zijn die behoren tot de invloedssfeer van de VLD. Dat heeft trouwens in de kranten gestaan. Ik wil er u echter op wijzen dat wij dat niet hebben gevraagd en dat wij daar eerder weigerachtig tegenover staan.

Niettegenstaande de herstructureringen die u pretendeerde door te voeren zijn er een aantal mensen die coördinator blijven, bijvoorbeeld in de Permanente Werkgroep Limburg, hoewel het onderzoek heeft aangetoond dat zij boter op het hoofd hadden of gefaald hebben in hun beleid. Ik denk hierbij aan de heer Ver-

brugghe en de heer Van den Hove. Ik zie dat u verrast opkijkt, maar ik kan u het stuk van november-december 1993 nog voorleggen. Die mensen fungeren gewoon verder als coördinator.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Collega Chevalier, het zou misschien nuttig zijn als u het dossier eens grondig zou bekijken.

Ik zal beginnen met uw laatste opmerking. Als u gewoon de basisinformatie had opgevraagd, dan zou u geweten hebben dat de heer Verbrugghe samen met een aantal andere leden van het coördinatie-team geen opdracht meer heeft in de Permanente Werkgroep Limburg. Ik heb daar de lijn getrokken zoals gepland.

Wat uw hoofdvraag betreft, wij hebben onder andere eind september omstandig toegelicht hoe de herstructurering tot stand zou komen. Het programmadecreet heeft de decretale basis voor de nieuwe structuren verschaft, niet alleen in Limburg maar ook algemeen, voor GIMV, Gimvindus en de Vlaamse Milieuholding. Dit omvatte ook een inhoudelijke herdefiniëring van de opdrachten.

Na kennisname van het laatste advies van de nieuw opgerichte Permanente Werkgroep Limburg werd een grote consensus bereikt omtrent de doelstellingen en het volbrengen van de verschillende taken.

Ik heb mij maximaal, om niet te zeggen integraal, gehouden aan de besluiten van de KS-commissie. Om dit na te gaan, volstaat het de opdrachten, de taakverdeling en de nieuwe oriënteringen te vergelijken met de voorgaande.

Wat het personeel betreft werden er slechts twee criteria gehanteerd, namelijk deskundigheid en kwaliteit op het vlak van alle onderdelen van het openbaar economisch initiatief. Ingevolge hun decretale basis leidden deze twee criteria ons tot het formuleren van een aantal voorstellen.

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de minister-president, al had ik een antwoord in die zin verwacht, toch vermoedde ik niet dat u zo vaag zou zijn omtrent de achtergrond van een persoon, waarover ik u nochtans een precieze vraag stelde.

Blijkbaar wordt een bepaalde persoon in staat geacht via Gimvindus een belangrijk deel van de industriële politiek van Vlaanderen te bepalen, zonder daarmee voordien betrokken te zijn geweest.

Mijnheer de minister-president, ik neem hiervan akte en hoop dat zulks niet kenschetsend is voor uw beleid.

Ik meen dat de minister-president en de Vlaamse regering een aantal aan de gang zijnde mechanismen nog steeds niet hebben begrepen. Dergelijke mechanismen of onterechte benoemingen maken nochtans de kwestie aangaande Agusta en andere zaken mogelijk. Daarvoor wou ik waarschuwen.

Mijnheer de minister-president, het is dringend nodig dat dergelijke praktijken uit de politiek worden geweerd.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Chevalier, ik waarschuw u ervoor op te houden een aantal zaken op een Poujadistische wijze te benaderen.

In deze aangelegenheid hield ik mij rigoureuus aan de conclusies van de commissie.

In plaats van sloganmatig te interveniëren, zou u beter de moeite doen minstens te lezen wat er op papier staat, of is dat misschien te veel gevraagd ?

Ik wens nogmaals te benadrukken dat ik een dergelijk Poujadisme verafschuw.

De voorzitter : Dames en heren, ik vestig uw aandacht op een bepaling van het reglement, volgens dewelke

de vraag in hooforde en het daarbij horend antwoord slechts vijf minuten in beslag mogen nemen. Gelieve dit te respecteren.

Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over betaalde mededelingen van de Vlaamse regering in de dag- en weekbladders

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van den Eynde tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over betaalde mededelingen van de Vlaamse regering in de dag- en weekbladders.

De heer Van den Eynde heeft het woord.

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, tijdens de nieuwjaarsreceptie maakte u gewag van het feit dat u vanaf dit jaar 140 miljoen frank per jaar ter beschikking zou stellen voor het plaatsen van advertenties in de verschillende Vlaamse kranten, met het oog op het kenbaar maken van de prestaties van de Vlaamse regering. Een informatie voor het publiek als het ware.

Dit roept bij mij volgende vragen op.

Ik neem aan dat de publieke opinie tot nu toe ook werd geïnformeerd via de pers en dat deze dienst – al noem ik dat eerder een informatietaak – gratis was. Plots moet daarvoor 140 miljoen frank per jaar worden betaald.

Vervolgens ben ik van mening dat

in een democratie, de overheid het publiek bereikt via geijkte middelen en, heel eenvoudig, via de geleverde prestaties, ervan uitgaande dat de openbare mening voldoende rijp is om een prestatie te kunnen beoordelen. Dat was tot op heden bij ons toch het geval en dat verloopt nog steeds op die manier in alle democratische regimes ter wereld.

Men kan zich de vraag stellen of het nodig is dat men in een democratie een bedrag van 140 miljoen frank uitgeeft om het beleid van de Vlaamse regering toe te lichten.

Ten derde, het bedrag van 140 miljoen frank is een vorm van steun aan de pers. Brengt het beleid door deze politiek de pers niet in gedrang ? Met de beste wil van de wereld en met de grootste zin voor onafhankelijkheid, kan ik mij moeilijk inbeelden dat een medium kritiek zou durven geven op een klant van tenminste 140 miljoen frank per jaar ! Lopen wij op die manier niet een beetje aan de rand van de democratie ?

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, de Vlaamse regering wil niet aan de rand, maar vanuit de democratie voldoende aandacht besteden aan haar informatietaak. De mensen hebben daar recht op.

De regering heeft met de geschreven pers een meerjarenafpraak gemaakt om 140 miljoen frank per jaar uit te geven als ondersteuning om de pluri-formiteit en kwaliteit van de pers overeind te houden. Ondanks de hoge kwaliteit van de geschreven en de elektronische pers in Vlaanderen, stellen wij vast dat de leescultuur een aanmoediging verdient. In deze context heeft de regering een deontologisch uitgewerkte afspraakregeling gemaakt met de perssector.

De Vlaamse regering is van mening dat het goed is bijkomende informatie over het beleid ter beschikking te

Van den Brande

stellen. Zij zal dit niet doen op het ogenblik dat een beslissing in het vooruitzicht gesteld wordt maar op het ogenblik dat de reglementen effectief van toepassing zijn. De regering heeft ervoor gezorgd dat deze informatie volledig gedepolitiseerd zal zijn. De secretarissen-generaal van de administratie zullen de voorstellen uitwerken en de informatie-ambtenaar leidt de eindcoördinatie. Ik ben van mening dat de Vlaamse Gemeenschap – naar Angelsaksische traditie – er goed aan gedaan heeft niet langer uitsluitend beroep te doen op de ministeriële woordvoerders en een informatie-ambtenaar aan te stellen. Met voorzorgen wil de regering de objectiviteit garanderen.

Ten slotte hebben wij beslist geen namen of beeltenissen, geheel of gedeeltelijk, van de bewindslieden in de informatie op te nemen. De informatie zal enkel handelen over de reglementen die van toepassing zijn.

Ik herhaal dat de Vlaamse regering de deontologische regels in acht genomen heeft.

De voorzitter : De heer Van den Eynde heeft het woord.

De heer F. Van den Eynde : Mijnheer de minister-president, ook ik betreur dat de leescultuur achteruit gaat. Is de krant echter het juiste middel om de publieke opinie te informeren ?

Is het correct dat het bedrag van 140 miljoen frank overeenstemt met de vroegere steun aan de pers en dat u dit bedrag uitwisselt tegen advertentie-ruimte ?

Minister-president L. Van den Brande : In verband met dit laatste punt bestond er vroeger een meer beperkte regeling. Ik denk dat het voor de sector nuttig en zelfs essentieel was om dit in een meerjarenplan te hebben.

U vraagt of dit de tegenwaarde is voor de verstrekte informatie. Het

is niet op die manier dat we het bekijken. Er is enkel de afspraak dat bepaalde informatie kan worden gegeven. Uiteraard is er een band tussen die twee. Het spreekt voor zich dat er een volledige autonomie is. Het gaat hier om publikaties en informaties die niet onder de redactionele verantwoordelijkheid vallen. Ik hoop dat dit vanaf de eerste publicatie duidelijk zal blijken.

De heer F. Van den Eynde : Om het even welk bedrijf zal een klant van 140 miljoen frank in de ogen kijken. Ik betreur dat dit zo een verhouding tussen de pers en het beleid in Vlaanderen kan doen ontstaan.

Minister-president L. Van den Brande : De democratie in Vlaanderen heeft 6 miljoen aandeelhouders. Daarover gaat het.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de privatisering van Belgacom

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Hooland tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de privatisering van Belgacom.

De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, velen in Vlaanderen zullen eergisteren raar hebben opgekeken toen ze het bericht hoorden over de nakende pri-

vativering van Belgacom. Wij worden deze dagen geconfronteerd met een acute privatiseringsdrift. Ik heb het hier niet over de opportuniteit daarvan voor de openbare financiën, noch over de kwalijke gevolgen van de privatisering voor Belgacom dat als bedrijf in volle ontwikkeling is. Daarover zal ik volgende week in de Senaat spreken.

Belgacom is een groot bedrijf met 27.000 werknemers, waarvan het grootste gedeelte in Vlaanderen is tewerkgesteld. In 1990 boekte dit bedrijf, dat toen nog de RTT was, een omzet van 90 miljard frank. Het is ook een gezond bedrijf, want er was een nettowinst van ruim 8 miljard frank. De waarde van de participatie van de Staat bedroeg in 1991 meer dan 160 miljard frank. Belgacom vertegenwoordigt ook de helft van het bedrag dat men uit de mogelijke privatisering, of bijkomende privatisering, van 12 Belgische bedrijven zou kunnen halen. Er is dus meer dan één reden om hierover een aantal vragen te stellen.

Daarenboven hebt u, mijnheer de minister-president, in een gewaardeerd Vlaams weekblad verklaard dat – en het ging over een holding – die, als zij een aanvaardbare rol in de energiesector wil blijven spelen, rekening zal moeten houden met de economische draagkracht van Vlaanderen en met het nieuwe België. A fortiori geldt uw – trouwens gezonde – theorie nog meer voor de federale regering dan voor een holding.

Ik wens dan ook de volgende vragen te stellen.

Ten eerste, hebt u overleg gepleegd met de federale regering, specifiek in verband met Belgacom ? Zo ja, wat is het resultaat van dit overleg ? Zo nee, waarom was er geen overleg ?

Ten tweede, verwijzend naar Vlaanderen-Europa 2002 en naar uw, volgens mij terechte verklaring, dat de telecommunicatienetwerken voor

Van Hooland

Vlaanderen van strategisch belang zijn en naar uw theorie in verband met de verankering van de beslissingsmacht in Vlaanderen, alsook rekening houdend met het belang van de tewerkstelling in Vlaanderen, vraag ik wat uw bevoegdheid ter zake is om als volwaardige partner dat overleg met de federale regering te voeren en het Vlaams belang inzake Belgacom te verdedigen.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, u hebt groot gelijk, mijnheer Van Hooland, om het belang te onderstrepen van de telecommunicatie voor de draagkracht van de Vlaamse en ook de Belgische economie.

Het spreekt voor zich dat de aankondigde stappen tot privatisering van Belgacom van vitaal belang zijn. Er is niet alleen het luik tewerkstelling maar bovendien is het een bij uitstek toekomstgerichte sector.

Niettegenstaande het een bevoegdheid is van de federale regering, kan ik mij niet indenken dat ter zake beslissingen zouden worden genomen zonder voorafgaandelijk overleg met Vlaanderen.

Welke kan ter zake onze impact zijn. Enerzijds is er de telecommunicatie ; anderzijds de kabel distributie. Het verlenen van bepaalde vergunningen behoort tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest, wat Vlaanderen betreft dus gewest en gemeenschap samen. Onder meer al om die reden is het voor de hand liggend dat er voorafgaandelijk overleg moet worden gepleegd. Bijvoorbeeld inzake kabel distributie kan geen beslissing worden genomen zonder dat wij ons hiermee akkoord verklaren.

Vandaar dat ik inderdaad heb gezegd dat het nodig is dat sommige groepen in dit land beseffen dat wij nu in een nieuwe grondwettelijke werkelijkheid leven. Er bestaan in-

derdaad bepaalde mogelijkheden voor de toekomst, in zoverre rekening wordt gehouden met onze bevoegdheden en met het Vlaamse economische belang in deze bij uitstek belangrijke sector.

Dit zal dan ook de principiële en praktische houding zijn die wij zullen aannemen bij het bepalen van de verdere behandeling van dit dossier.

De voorzitter : De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, u zegt zich niet te kunnen voorstellen dat deze privatisering zou doorgaan zonder overleg. Hieruit besluit ik dat er tot nog toe geen overleg is geweest.

Minister-president L. Van den Brande : De principiële beslissing en de lijst van mogelijke privatiseringen is niet alleen tot Belgacom beperkt.

Vooreerst moet ter zake een definitieve beslissing worden genomen. Het is inderdaad aan de federale regering om uit te maken dat na ASLK, NIM, NMKN, en Belgacom, ook nog andere bedrijven in aanmerking kunnen komen voor privatisering.

De heer R. Van Hooland : Mijnheer de minister-president, u drukt zich wel eufemistisch uit.

Mijn tweede vraag is wel fundamenteel. Waarschijnlijk is het nu de tijd om het ook met zoveel woorden aan elkaar te zeggen.

U maakt van de telecommunicatienetwerken in Vlaanderen een strategisch punt. Ter zake verwijs ik onder meer naar Vlaanderen-Europa 2002. Wat zijn uw reële actie- en beslissingsbevoegdheid ? Wat zult u doen indien men op federaal niveau om totaal andere redenen dan waarover wij hier spreken, Belgacom privatiseert en eventueel aan de meest biedende overlaat ?

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Hooland, u weet

dat het niet nuttig is in slechte hypothesen te redeneren. Ik ga ervan uit dat de federale regering, die paritair is samengesteld, ten minste begrijpt dat sommige dingen wel en andere niet kunnen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gezondheidsindex

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Grembergen tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gezondheidsindex.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, een zesental weken geleden was de discussie volop aan gang over de gevolgen van de invoering van de gezondheidsindex, eventueel de consumptieindex.

Aanvankelijk rees het vermoeden dat de gezondheidsindex ook voor de deelstaten zou worden gehanteerd, dit als een soort investerings- en financieringsmechanisme. Het verzet daartegen was zeer principiële. Er werd ter zake verwezen naar de financieringswet en de goedkeuring ervan met een tweederde meerheid. Men kwam tot de conclusie dat het hanteren van de gezondheidsindex ten aanzien van de deelstaten onmogelijk was.

Onmiddellijk werden de deelstaten

Van Grembergen

ervan verdacht hun verantwoordelijkheid niet te willen opnemen ten aanzien van de schuldsituatie die op het hele land rust. De Vlaamse regering noch het Vlaamse parlement aanvaardden deze verdachtmaking. Inderdaad, de voorbije jaren hebben wij onze verantwoordelijkheid binnen de wettelijke mogelijkheden steeds opgenomen, wat trouwens elk jaar opnieuw blijkt bij de bespreking van de begroting.

Op dit ogenblik bestaat er nog steeds vaagheid met betrekking tot een mogelijke oplossing.

Ten eerste, mijnheer de minister-president, heeft u aangekondigd dat u dienaangaande overleg zou plegen met de federale regering. Mag ik vernemen wat het resultaat is van dit overleg ?

Ten tweede, als de consumptie-index dan toch wordt aangehouden, welke financiële gevolgen heeft dat ? Welke voordelen zijn daarvoor ons aan verbonden ?

Ten derde, in welke zin ziet u de onontbeerlijke inspanningen die wij zullen moeten leveren ? Worden dan middelen uitgetrokken voor tewerkstelling of gebeuren die inspanningen op een andere wijze.

Ten vierde ten slotte, de idee van bevoegdheidsoverdrachten zonder financiële middelen heeft ook bij u veld gewonnen, aangezien er dan toch een overheveling gebeurt. Ik haalde al het voorbeeld aan van de dienst Buitenlandse Handel, die dan helemaal zou worden gefederaliseerd. Na de laatste grondwetsherziening richtte men daar nog een soort bureau op, met een minister en de hele rits erbij, maar dat kost toch geld. Hoeveel staat men daar nu mee ?

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Grembergen, in-

gevolge de toepassing van de gezondheidsindex op wedden en lonen, zal ongetwijfeld een besparings-effect ontstaan op de uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap. Op 24 november 1993 waren wij van mening dat deze regel niet mocht leiden tot bijkomende financieringsstromen, want dan wordt het globaal ondraaglijk. Maar er mogen evenmin eenzijdige wijzigingen in de financieringswet worden doorgevoerd. Op die twee punten moesten wij dus letten.

De verminderde uitgaven aan wedden en lonen vormden al een besparing en nu was er dus sprake van een eventuele toepassing van de normale index op de middelen van gewesten en gemeenschappen. Daarover werd overleg gepleegd met de federale overheid en de deelstaten en daar zijn we nog altijd mee bezig. De toestanden en wijzigingen van de laatste tijd, maakten het de premier tot nu onmogelijk zich verder over de zaak te buigen. Ik ben ervan overtuigd dat dit binnenkort wel gebeurt.

Wij moeten erop toezien dat we niet opnieuw een systeem invoeren waarbij extra financieringsstromen ontstaan en – nog belangrijker – men het standpunt van de zwakste schakel inneemt om regelingen voor de anderen uit te werken. Dat is een kwestie van verantwoordelijkheid op het niveau van de deelstaten.

Als wij ons deel van de inspanning leveren om de Europese norm te halen – wat de geloofwaardigheid van Vlaanderen alleen maar ten goede kan komen – dan kan eventueel een overdracht van bevoegdheden als formule niet onaardig zijn, als daarbij niet alle of een deel van de middelen meekomen.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Ik heb een aantal redenen om tevreden te zijn. Vooreerst is er geen sprake meer van de wijzigingen die sommigen in de financieringswet wilden

doorvoeren – zij het onrechtstreeks, vanuit de federale regering of via een bochtenwerk. Wij willen niet de deur openen naar de financieringswet om zwakkere gebieden de kans te geven meer middelen te verwerven. Vervolgens verheugt het mij dat het strakke begrotingsbeleid dat de Vlaamse regering wil voeren, zal worden doorgezet. Ten slotte is het ook goed dat het bevoegdheidspakket en eventueel de ruil die daarvoor wordt gepland, niet worden uitgesloten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de noodzaak van nieuwe afspraken voor de werking van het Denderbekencomité

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Timmermans tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de noodzaak van nieuwe afspraken voor de werking van het Denderbekencomité.

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een tijdje geleden beslisten de meeste milieu- en natuurverenigingen, die zetelden in het Denderbekencomité, om de vergaderingen van het comité niet meer bij te wonen. Zij deden dat omwille van structurele redenen – het tijdstip van vergaderen –, en omwille van inhoudelijke redenen – meer inspraak in de dossiers.

Mijnheer de minister, u hebt gere-

Timmermans

geerd, want u wenste een positieve en constructieve dialoog. U hebt zowel de Vlaamse Milieumaatschappij als Aquafin aangeschreven om aan de bezwaren van de verenigingen tegemoet te komen.

Gelet op de noodzaak en de positieve inbreng van zo'n bekkencomité, vraag ik u om die zaak zo snel mogelijk te deblokken. Hebt u enig zicht op de mogelijkheden om aan die bezwaren tegemoet te komen ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Timmermans, in feite hebt u zowel de vraag gesteld als het antwoord gegeven.

Na 23 oktober 1993 bleven de milieuverenigingen weg uit het Denderbekkencomité. Daarom heb ik brieven gericht zowel aan de VMM als aan Aquafin om aan de problemen tegemoet te komen.

Ik ben bereid om, op vraag van het Denderbekkencomité, 's avonds te vergaderen. Ik hoop dat de gemeenten in dat geval dan niet zullen wegblijven, want het Denderbekkencomité is het enige bekkencomité dat zo'n aanvraag heeft ingediend, waardoor ik de regeling ook niet algemeen kan invoeren.

Voor wat de documenten betreft moeten we de timing inderdaad ietwat rekken. Aquafin heeft echter een aantal contractuele verbintenissen met het Vlaamse Gewest, en die moeten worden gerespecteerd.

De voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Inzake de documenten moet toch misschien een soepelere houding worden nagestreefd en ruimere termijnen worden ingecalculleerd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het verlies van aanvullende gemeentebelasting voor meerdere Belgische gemeenten gelegen in de Belgisch-Nederlandse grensstreek

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Suykerbuyk tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het verlies van aanvullende gemeentebelasting voor meerdere Belgische gemeenten gelegen in de Belgisch-Nederlandse grensstreek.

De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het Beneluxverdrag wilde een dubbele belasting voorkomen.

Een aantal personen uit het grensgebied die onder het Nederlandse stelsel van directe belasting vallen werd echter in plaats van dubbel belast, niet belast. Dit is geen nieuw fenomeen.

Er werd reeds geruime tijd beloofd dat er in het kader van de Benelux een studie daarover zou worden opgemaakt. Deze studie is veertien dagen geleden verschenen, en wijst uit dat de vermindering van aanvullende gemeentebelasting in het Belgisch-Nederlandse grensgebied niet gering is. Het blijkt dat 27 gemeenten goed zijn voor een minontvangst van 57 miljoen frank.

Vroeger had men vooropgesteld dat maatregelen zouden worden getroffen als de studie zou zijn afgerond. Er staat de Vlaamse overheid nu niets meer in de weg om de gemeenten de kans te geven om belastingsreglementen op te stellen. Een aantal gemeenten heeft dit reeds gedaan, maar ze konden allesbehalve rekenen op de steun van de over-

heid, die steeds schermde met het argument dat er rekening moest worden gehouden met het verdrag.

Ik hoop dat de minister nu naar aanleiding van deze studie een initiatief zal nemen om de gemeenten toe te laten deze belasting te heffen.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Volgens het protocol dat bij het verdrag van 19 oktober 1970 is gevoegd, zijn dergelijke belastingen niet mogelijk. Uit artikel 15, paragraaf 3,1 van het verdrag, blijkt dat het inkomen van grensarbeiders uit niet-zelfstandige arbeid niet kan worden belast door de staat waar men woont.

Punt negen van het protocol stelt dat dit artikel niet geldt voor Nederlanders die hun woonplaats in België hebben, na 1 januari 1970.

Ingevolge artikel 2, paragraaf 4, van het verdrag kunnen evenmin belastingen worden ingesteld ter vervanging van de belastingen op inkomsten uit niet-zelfstandige arbeid. De initiatieven die een aantal grensgemeenten hebben genomen die een algemene belasting vestigen, maar vrijstelling verlenen aan de inwoners die personenbelasting betalen, zijn dus niet verenigbaar met het verdrag.

Er is trouwens een antwoord van 11 juli 1993 van het Comité van Ministers van de Benelux waaruit blijkt dat alleen een autonome gemeentebelasting een oplossing kan bieden. Om te vermijden dat de belasting wordt beschouwd als een vervangende inkomensbelasting moet ze algemeen worden toegepast en voor de hele bevolking gelden.

Eventuele vrijstellingen mogen er dan ook niet toe leiden dat uitsluitend de Nederlanders, in strijd met punt 9 van het protocol, dat ik zojuist heb geciteerd, de belasting zouden moeten betalen.

Ik herhaal nogmaals wat mijn voor-

Kelchtermans

ganger heeft gezegd, meer bepaald, dat er veel begrip is voor de beweegredenen van de gemeenten. De studie wijst uit dat ze reden hebben tot klagen, maar als toezichhoudende overheid kan ik niet anders dan de wet en dus ook de desbetreffende verdragen doen respecteren.

De wetgeving inzake inkomstenbelasting is een federale materie. Ik kan in dit verband dus niet rechtstreeks ingrijpen, alleen de federale overheid is tot op heden bevoegd om op dit vlak verdragen te sluiten.

Het standpunt van het Comité van de Ministers van de Benelux werd bepaald in overleg met de federale minister van Financiën. Mijn voorganger heeft reeds in 1983 zijn aandacht op dat punt gevestigd. Ik zal aan de hand van deze studie, die mij niet is bekend, contact nemen met mijn federale collega van Financiën en hem meedelen dat wij van hem verwachten dat hij de doorbraak in deze discussie forceert, te meer daar de studie aantoont dat de argumenten die de gemeenten aanbrengen met recht en reden kunnen worden ingeroepen om een wijziging van deze federale wetgeving en dus ook eventueel van het desbetreffend verdrag te verantwoorden.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Maar ik wil er toch op wijzen dat de gemeentebelastingen wel degelijk behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en dat dit probleem bijgevolg niet op het federaal niveau moet worden geregeld.

Het moet gaan over algemene gemeentebelastingen. Maar u zegt steeds dat het voormelde verdrag u niet toelaat te stemmen over dergelijke belastingen.

Met andere woorden, ik zou minstens verzoeken dat de voorgaande

heid de gemeenten iets meer behulpzaam zou zijn ; zodat men op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap het belastingveld kan verbreden.

De voorzitter : Het woord is aan minister Kelchtermans.

Minister T. Kelchtermans : Ik heb geen probleem om aan de hand van deze studie via de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten een initiatief te nemen en precies in het kader van de algemene belastingmogelijkheden van de gemeenten de krijtlijnen vast te leggen waarbinnen de gemeenten autonoom kunnen optreden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het afleveren in beroep van vergunningen op grond van normen die door de decreten van 9 juni 1993 zijn opgeheven

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Mol tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het afleveren in beroep van vergunningen op grond van normen die door de decreten van 9 juni 1993 zijn opgeheven.

De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 9 juni 1993 keurde de Vlaamse Raad drie decreten goed.

Het eerste ervan hield de afschaffing in van de opvolregel.

De twee andere decreten hadden be-

trekking op het beperken van de toepassing van het mini-decreet .

Vijf maanden na het van kracht worden van deze decreten – 20 en 22 augustus 1993 – stellen wij vast dat heden nog steeds in beroep vergunningen worden afgeleverd.

In twee provinciale directies wordt een beleidslijn gehandhaafd waarbij wordt bepaald dat wanneer er een beroep zou zijn ingesteld vóór het van kracht worden van deze decreten, men deze beroepen nog steeds kon behandelen en dat er aldus vergunningen konden worden afgeleverd.

Mijnheer de minister, steunt u deze stelling ? Welke maatregelen zal u treffen om de toepassing van deze beleidslijn te voorkomen ?

Ten tweede, ik heb u een uitgebreide schriftelijke vraag gesteld waarop ik tot nu toe nog geen antwoord heb gekregen over het feit dat stedenbouwkundige attesten van zodra zij werden afgeleverd nog steeds recht geven op het afleveren van een bouwvergunning op basis van een afgeschafte regeling. Sommigen menen thans dat op basis van een "princiepsbeslissing" van een ambtenaar van stedenbouw over bepaalde aanvragen, vergunningen kunnen worden afgeleverd. Door kruist een dergelijke handelwijze de decreten niet die door de Vlaamse Raad werden goedgekeurd ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, wat het eerste deel van de vraag van de heer De Mol betreft, hebben de gemachtigde ambtenaren op mijn administraties uitvoerige instructies gekregen met betrekking tot de goedgekeurde en gepubliceerde decreten. Naar mijn weten worden deze instructies gerespecteerd, mijn hoofdbestuur heeft mij hierover trouwens geen andere dossiers voorgelegd.

Het tweede deel van de vraag han-

Kelchtermans

delt over de toepassing van het stede-
bouwkundig attest 1 en 2. Wanneer de afgeleverde stede-
bouwkundige attesten rechtsgeldig en dus nog
niet vervallen zijn – zij hebben een
juridische rechtskracht van een
jaar – kan conform de goedgekeur-
de decreten in het voordeel van de
aanvrager worden beslist.

De voorzitter : De heer De Mol
heeft het woord voor een repliek.

De heer J. De Mol : Mijnheer de
minister, dat betekent dat de be-
leidslijn die door de provinciale di-
rectie van Antwerpen en van Lim-
burg wordt gehanteerd en die impli-
ceert dat gevolg kan worden gegeven
aan een beroep dat werd ingesteld
vóór het van kracht worden van de
wet, in strijd is met het decreet.

Minister T. Kelchtermans : Ik her-
haal dat er duidelijke instructies wer-
den gegeven en dat hieraan nadien
geen nieuwe instructies werden toe-
gevoegd.

De voorzitter : Het incident is geslo-
ten.

Actuele vraag van mevrouw M. Ty- berghien-Vandenbussche tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangele- genheden, over de recente verkla- ring in verband met de oprichting van een Noodfonds

De voorzitter : Aan de orde is de
actuele vraag van mevrouw Tyber-
ghien-Vandenbussche tot de heer
Kelchtermans, Vlaamse minister van
Openbare Werken, ruimtelijke Or-
dening en Binnenlandse Aangele-
genheden, over de recente verkla-
ring in verband met de oprichting
van een Noodfonds.

Mevrouw Tyberghien-Vandenbus-
sche heeft het woord.

**Mevrouw M. Tyberghien-Vanden-
bussche :** Mijnheer de voorzitter,
mijnheer de minister, nu de verba-
zing en de verwondering over de om-
vang van de overstroming samen
met het water aan het wegebben
zijn, stijgt de verwondering over de
omvang van de kosten en van de
aangerichte schade. Door de strenge
omlijning van de voorwaarden om in
aanmerking te komen voor een her-
stelvergoeding volgens de wet van
1976 op de rampenschade, merkt
men dat de gemeenten worden ge-
confronteerd met zeer hoge, onvoor-
ziene kosten.

Bij uw bezoek aan het rampgebied
heeft u beloofd om aan de Vlaamse
regering voor te stellen hieraan tege-
moet te komen en deze uitzonderlijke
kosten eventueel op te vangen
door de oprichting van een Nood-
fonds of door het invoeren van spe-
ciale trekkingsrechten.

Mijnheer de minister, heeft u dit
voorstel reeds in de regering bespro-
ken ? Werd dienaangaande een be-
slissing genomen ?

Komt dit speciaal fonds tegemoet
aan artikel 42 van de wet op de ram-
penschade, waarin wordt voorzien in
bijzondere kredieten voor dergelijke
onvoorziene kosten ?

Zijn er reeds onderrichtingen be-
schikbaar omtrent de aard van de
kosten die hiervoor in aanmerking
zullen komen ?

Kan men in deze schadedossiers ook
de extra uren aanrekenen die door
de hulp- en veiligheidsdiensten van
de gemeente gedurende verscheide-
ne weken werden gepresteerd en die
voor sommige kleine gemeenten in
de miljoenen frank lopen en dus zeer
zwaar zullen wegen op de gemeente-
financiën ? Deze vragen zijn voor de
gemeenten van zeer groot belang.
Graag had ik vernomen wat de hui-
dige stand van zaken is.

Minister T. Kelchtermans : Mijn-
heer de voorzitter, wij hebben bij
onze bezoeken de idee geopperd dat

voor de weinige gemeenten die inge-
volgde de overstromingen schade
hebben opgelopen en bijgevolg voor
bijzondere uitgaven worden ge-
plaatst, in intergemeentelijke solida-
riteit een noodfonds moet worden
gecreëerd. Ook gemeenten die door
onvoorspelbare omstandigheden
schade oplopen, zouden daarvoor in
aanmerking moeten komen. De
Vlaamse regering heeft in de verga-
dering van 12 januari 1994 princi-
pieel ingestemd met deze idee en ge-
vraagd voorstellen te doen. Ik zal
hieromtrent woensdag aanstaande
een voorontwerp van decreet aan de
Vlaamse regering voorleggen dat te-
gemoet komt aan de vragen die wor-
den gesteld. Er moeten evenwel nog
bedragen worden ingevuld en het is
daarom voorbarig om nu al cijfers te
citeren.

In essentie zal er een noodfonds
worden opgericht, niet zuiver li-
neair, maar naar draagkracht van de
gemeenten.

Het zal in twee delen worden opge-
splijt : enerzijds voor de directe
hulp en alles wat er rechtstreeks of
onrechtstreeks mee verband houdt,
zoals geleverde prestaties door hulp-
diensten, het beroep op derden, en-
zovoorts. Men kan daar zeer ruim in
zijn. Anderzijds voor investerings-
hulp. Gemeenten die voor enorme
herstelinvesteringen werden ge-
plaatst, moeten een beroep kunnen
doen op dit noodfonds. Dat fonds
zal worden gespijsd vanuit het inter-
gemeentelijke investeringsfonds. De
betrokken gemeenten krijgen be-
paalde kredieten, vanzelfsprekend
volgens een aantal criteria. De pro-
cedure die wij zullen voorstellen, is
een procedure die verloopt via de
provinciebesturen, die er voor moe-
ten waken dat ze eenvoudig en kort-
lopend is. Ik neem aan dat de
Vlaamse regering woensdag aan-
staande over het voorstel een beslis-
sing zal nemen, vermits zij reeds
principeel akkoord is. Als men van
mening is dat nog andere zaken als
criterium moeten worden inge-
bracht, kan de Vlaamse Raad het
voorontwerp verder aanvullen.

De voorzitter : Het woord is aan mevrouw Tyberghien-Vandenbussche.

Mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche : Als ik u goed begrijp, mijnheer de minister, zal de Vlaamse Raad een nieuw decreet goedkeuren. U spreekt over investeringen, waarbij automatisch aan de wegeninfrastructuur wordt gedacht die het grootste deel van de kosten zullen uitmaken. Maar zal bijvoorbeeld ook het materieel van de hulpdiensten dat door de waterschade sterk is aangetast, in dat tweede deel worden opgenomen ?

De voorzitter : Het woord is aan minister Kelchtermans.

Minister T. Kelchtermans : Wat wij in dat noodfonds, enerzijds voor de dagelijkse hulp en anderzijds voor de investeringshulp zullen inbrengen, zal voorwerp zijn van een bespreking in de Vlaamse Raad. Vermits het om een decreet gaat, stel ik voor dat we de bespreking reserveren tot dan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer F. De Man tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over Marokkaanse en Turkse bemiddelaars in Brusselse ziekenhuizen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Man tot de heer Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over Marokkaanse en Turkse bemiddelaars in Brusselse ziekenhuizen.

De heer De Man heeft het woord.

De heer F. De Man : Mijnheer de minister, ik las vorige week tot mijn grote ergernis dat men het systeem van intercultureel bemiddelen dat in Brussel bestaat, nog wil uitbreiden. Dat systeem slaat op Marokkaanse

en Turkse tolken die vreemdeligen moeten opvangen in de Brusselse OCMW-ziekenhuizen.

Uw collega Anciaux, staatssecretaris in Brussel, een man die zich Vlaamsnationalist noemt, maar die er niet in slaagt om eenzelfde systeem voor de Vlamingen uit te werken, wil dit systeem uitbreiden. U weet dat het probleem dat zieke of gestresseerde Vlamingen niet in hun eigen taal kunnen worden geholpen door de verplegers en dokters al 30 jaar bestaat. Ik erger me daarover bijzonder.

Ik stel u een paar vragen dienaangaande. Vindt u het normaal dat men op korte termijn die inspanning kan leveren voor de in Brussel aanwezige vreemdelingen en dat men dat voor de Vlamingen niet kan ? Wat denkt u van de houding die de drie verantwoordelijke Vlaamse ministers en staatssecretarissen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest daaromtrent hebben aangenomen ? U hebt in december ook gesproken over de stappen die u zou ondernemen in het Overlegcomité. Men zit op dat punt verveeld met een erg ingewikkelde technische kwestie. Men weet niet goed tot wie men zich moet richten. Heeft u daar al werk van gemaakt ?

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, ik wil de heer De Man er op wijzen dat ik die zaak zeer goed ken. In de vorige Vlaamse regering was ik minister van Volksgezondheid. Ik lig zelf aan de basis van dit initiatief om bemiddelaars in te schakelen want inzake geneeskundige verzorging is communicatie bijzonder essentieel. Het zijn Turkse en Marokkaanse jonge vrouwen . Het initiatief werd uitgewerkt via toelagen aan de VZW Foyer. Deze organisatie heeft op het vlak van de bemiddeling grote verdiensten niet alleen in de sector van de geneeskundige versoepeling maar ook in de sectoren van welzijn, cultuur en on-

derwijs. De middelen die tijdens mijn vorig ministermandaat reeds werden toegekend, zullen door minister Demeester worden versterkt. Ik juich het initiatief zeker en vast toe.

Ik hoop dat het Vlaams Blok de tactiek niet gaat veranderen. Er werden verschillende interpellaties gehouden naar aanleiding van door de vice-gouverneur geschorste benoemingen maar die door de hogere overheid binnen de OCMW ziekenhuizen niet werden toegepast. Op Vlaams vlak zou ik niet pleiten voor bemiddelaars maar onze inspanningen verder zetten opdat de bi-communautaire ziekenhuizen in Brussel reëel bi-communautair zouden worden. Het verlaten van deze stelling zou bijzonder nadelig kunnen zijn voor de Vlaamse Gemeenschap.

In verband met de concrete interpellatie kan ik het volgende zeggen. De laatste motie die rond Kerstmis werd goedgekeurd, zal worden uitgevoerd. Ondertussen heeft een Vlaams staatssecretaris van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest het nodige gedaan om het dossier over te maken aan en een klacht in te dienen bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Ook wij zullen dit op onze beurt doen in uitvoering van die motie die met grote meerderheid door de Vlaamse Raad werd goedgekeurd.

De voorzitter : De heer De Man heeft het woord.

De heer F. De Man : Mijnheer de minister, het spreekt vanzelf dat wij niet pleiten voor Vlaamse bemiddelaars in Brussel, maar het is toch wel bijzonder opvallend dat men in de dagelijkse realiteit moet vaststellen dat er wel inspanningen kunnen worden gedaan voor de allochtonen en niet voor de Vlamingen. De wet wordt niet toegepast en de Vlamingen die een deeltje van de macht krijgen, kunnen daar blijkbaar niets aan doen. U kunt dat niet ontkennen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer L. Barbé tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de gevolgen van een recente gerechtelijke uitspraak in Brugge voor het jeugdwerk

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Barbé tot de heer Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de gevolgen van een recente gerechtelijke uitspraak in Brugge voor het jeugdwerk.

De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Mijnheer de voorzitter, de aanleiding van mijn vraag is een tragisch verkeersongeluk. U kent de feiten. Twee jaar geleden kwamen bij een dropping twee scouts om het leven. De uitspraak van de rechtszaak die daarop volgde, veroorzaakte nogal wat deining, woede en bezorgdheid bij de jeugdwerkers. De rechter heeft namelijk vijf scouts mede verantwoordelijk gesteld voor het ongeluk en heeft ze dus ook mede veroordeeld. Veel mensen in het jeugdwerk vragen zich nu af in hoeverre zij eigenlijk nog activiteiten kunnen organiseren, want wanneer er iets gebeurt, kunnen zij daarvoor verantwoordelijk gesteld worden en zelfs een veroordeling oplopen.

Het is nu misschien even wachten op de uitspraak in beroep, maar ik wens deze zaak vandaag toch al aan te kaarten.

Mijnheer de minister, bent u van plan een aantal initiatieven te nemen om aan dit probleem te verhelpen. Ik denk aan het organiseren van een ronde-tafelconferentie met alle betrokkenen, waar deze aangelegenheid, die nog veel ruimer is dan dit aspect, kan worden besproken.

Denkt u aan een wetgevend initiatief om de verantwoordelijkheid van jeugdwerkers vast te leggen.

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, de correctionele rechtbank van Brugge heeft inderdaad een vonnis geveld. Gelukkig is er nog de behandeling in beroep door het Hof van Beroep van Gent. Als lid van de uitvoerende macht kan ik op dit ogenblik geen commentaar uitbrengen bij een zaak die haar gerechtelijk beloop moet hebben.

Er komt een bijzonder belangrijke kentering in de rechtspraak indien deze zaak in beroep zou worden gevolgd in de zin van het vonnis van de Rechtbank van Eerste Aanleg. Dit verontrust mij ten zeerste. De uitvoerende en eventueel de wetgevende macht zullen zich daarover allesszins moeten bezinnen.

Een van de voorwaarden voor de erkenning van jeugdwerk vervat in de huidige decreten is de verplichte verzekering voor burgerlijke aansprakelijkheid. Op dat vlak is er geen probleem. In het vonnis van de correctionele rechtbank worden jeugdleiders strafrechtelijk en individueel verantwoordelijk gesteld en daartegen kan men zich volgens ons huidig verzekeringsrecht, zoals u weet, helaas niet verzekeren.

Mijnheer Barbé, ik zal, zoals u suggereert, een initiatief nemen om met de vertegenwoordigers van de Vlaamse Jeugdraad en van de diverse koepels in het jeugdwerk rond de tafel te gaan zitten en maatregelen voor de toekomst trachten uit te werken. Ik zal ook enkele technici-juristen uitnodigen. Ik herhaal dat het gaat om een bijzonder moeilijk probleem omwille van een mogelijke kentering in de rechtspraak en omdat de strafrechtelijke verantwoordelijkheid bij een fysiek persoon is gelegd. In de huidige stand van de rechtsleer en rechtspraak kan men zich daartegen niet verzekeren in het

kader van bijvoorbeeld de burgerlijke aansprakelijkheid. Ik voel ook dat er bij de verantwoordelijken van de jeugdbewegingen een begin van reticentie is. Op de duur zal men geen vrijwilligers meer vinden voor dit schitterende jeugdwerk in Vlaanderen.

De voorzitter : De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik begrijp dat wij moeten wachten op de uitspraak in beroep, maar ik hoop dat hij de initiatieven die hij heeft aangekondigd zo snel mogelijk zal nemen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

ACTUELE INTERPELLATIES
(Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de beslissing van de federale regering tot privatisering van de Nationale Investeringsmaatschappij

Actuele interpellatie van de heer F. Dielens tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de privatisering van de NIM en de gevolgen voor de energiesector

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele interpellaties van de heer Schiltz tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de beslissing van

Voorzitter

de federale regering tot privatisering van de Nationale Investeringsmaatschappij en van de heer Dielens tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de privatisering van de NIM en de gevolgen voor de energiesector.

De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, toen in 1988 bij de vorming van de toenmalige regering beslist werd de industriële politiek als bevoegdheidsdomein aan de gewesten over te dragen, rees het probleem van de rol en de instandhouding van Nationale Investeringsmaatschappij. Men heeft toen om weinig fundamentele, maar zeer personele redenen beslist om niet consequent te zijn, en de NIM te handhaven als instrument van de federale regering. Loontje komt om zijn boontje, zouden we vandaag kunnen zeggen. De budgettaire situatie en "l'air du temps" brengen de federale regering er nu toe de NIM te privatiseren. Met andere woorden : wat in 1988 niet mocht, kan vandaag wel.

Ik heb reeds vroeger onze filosofie uiteengezet en gesteld dat enerzijds de overheid zich niet overdadig met industriële politiek moet bezighouden, maar dat het anderzijds nuttig kan zijn dat de overheid over enig instrument beschikt om – in vitale sectoren en in bepaalde conjuncturele omstandigheden – als partner in het economisch gebeuren te kunnen optreden.

De privatisering van de NIM is dus vandaag aan de orde en de positie van de NIM in de energiesector – niet alleen via Distrigas maar ook langs andere kanalen – brengt mee dat deze privatisering heel wat te betekenen heeft, vooral omwille van de maatschappelijke aspecten die er

aan verbonden zijn. In onze moderne samenleving is energie een strategisch element. In het economische en in het algemeen maatschappelijke gebeuren kan de overheid niet onverschillig zijn voor de structuren van de energiesector, ook ten opzichte van de bevolking.

Electrabel heeft een zeer belangrijke positie in de energiesector. Het is haar uitgesproken strategie om vooral in de sectoren van de nutsvoorzieningen een dominante positie te verwerven. Electrabel of haar aanverwante ondernemingen zijn actief in de elektriciteitsproductie en -distributie, in de kabeldistributie, in de afvalverwerking en de gas- en waterbedeling. Rechtstreeks of door samenwerking met goedwillende gemeentebesturen via intercommunales, trachten zij een overheersende positie te verwerven op de Belgische en vooral op de Vlaamse markt.

Dit leidt vaak tot verstremgeling van openbare en privé-belangen. Ik hoef hier niet het proces van de intercommunales te maken, maar met mijn dertigjarige ervaring van gemeenteraadslid in Antwerpen weet ik dat gemengde intercommunales niet altijd voldoende waarborgen bieden inzake de onafhankelijkheid van het openbaar gezag tegenover privé-belangen.

Tractebel is er dus in geslaagd een soort gemengde economie uit te bouwen, wat natuurlijk voor kampioenen van de vrije-markteconomie een beetje vreemd is. In deze gemengde economie opereert Tractebel als privé-onderneming, mede dank zij de medewerking van de overheid, op diverse vlakken, op een zeer efficiënte, technisch bekwame en rendabele manier. Zo goed, dat zij nagenoeg een monopolie heeft verworven, wat haar een niet onaanzienlijk financiële meerwaarde oplevert ten opzichte van mogelijke privé-concurrenten. De privé-markt is interessant, behalve wanneer men een dominante positie heeft : het eerste wat men dan moet doen is

deze markt afschermen tegenover mogelijke concurrenten.

Voor de machtspositie van Tractebel kan de Vlaamse overheid vanzelfsprekend niet onverschillig blijven. Het grootste deel van de omzet van Tractebel in de eerder vermelde sectoren wordt gerealiseerd in Vlaanderen en voor een deel dankzij samenwerking met Vlaamse gemeentebesturen. Laat dit duidelijk zijn ! De privatisering van de NIM heeft de verhouding van Tractebel tot Vlaanderen opnieuw in de schijnwerpers geplaatst. Inderdaad wat was de situatie tot voor kort. Destijds is er tussen de aandeelhouders van de n.v. Distrigas, waaronder de Belgische staat via de NIM, een zogenaamd protocole d'accord ondertekend, door de heer Tindemans en anderen, dat tussen haakjes gezegd, uitsluitend in het Frans was opgesteld. Door dit protocole d'accord werd de overdracht van aandelen van Distrigas aan derden verboden : de Distrigas-aandelen mochten alleen tussen rond-de-tafel-zittende partners worden uitgewisseld, tenzij ze onderling akkoord gingen om een andere regeling toe te staan. Mede op grond hiervan – niet in het geheim der goden zijnde ingewijd – kan men vermoeden dat de voornaamste kandidaat-overnemer van de NIM wanneer hij de desbetreffende documenten in het dossier heeft gevonden, zich vanzelfsprekend gehaast heeft met Tractebel een akkoord te sluiten dat hem toeliet een bod te doen op de NIM, met de belofte het protocole d'accord te respecteren, in de veronderstelling dat Tractebel een deel van de overnameprijs zou betalen. Dit is een begrijpelijk reactie : het is duidelijk dat wie een bod doet op de NIM niet bereid is zich een juridisch kluwen op de hals te halen en eventueel een proces waarvan hij het resultaat niet bij voorbaat kan kennen. Terloops gezegd, dit protocole d'accord is voor diverse juridische interpretaties vatbaar en het staat bovendien niet vast dat het zo bindend is als men wel wil laten geloven. Maar goed deze dis-

Schiltz

cussie is vrij nutteloos, want iedere beheerder van een holding die zich respecteert, zal liever de handen afhouden van een dossier dat juridische problemen dreigt op te leveren, omdat zoiets de operatie weinig interessant maakt.

Het akkoord tussen Ackermans & Van Haeren en Electrabel houdt in dat de distrigasaandelen uit de NIM-portefeuille ter beschikking worden gesteld van Tractebel, dat dan mag beslissen op welke wijze dit pakket wordt geherstructureerd. Door met de Vlaamse Energieholding en Socofe een constructie op touw te zetten, zijn de gewiekste vertegenwoordigers van Tractebel erin geslaagd om met een minimum aan kapitaal een maximum aan macht te verwerven. Bovendien werd aan de andere intercommunales nog een nieuwe constructie voorgesteld, namelijk de genootschap Newco. Hierdoor kunnen deze intercommunales samen met Tractebel een gedeelte van de distrigasaandelen overnemen. Uiteindelijk zouden zij dus mee betalen om aan Tractebel 51 percent van de beslissingsmacht in Distrigas toe te spelen.

Tractebel weigert de poort open te zetten voor andere participanten en gehoor te verlenen aan de dringende vraag vanuit Vlaamse middens om in Distrigas een werkzaam aandeel te verkrijgen.

Er zijn ook nog andere aspecten, zoals onder meer de prijsbepaling, wat er destijds is gebeurd met Socofe en de Vlaamse Energieholding en of de gelijkheid van aandeelhouders ten aanzien van de komende privatisering is geëerbiedigd. Maar ik zal ter zake niet in detail treden, aangezien de federale regering hiervoor verantwoordelijk is.

De voorlopige beslissing van de federale regering bevat echter ook belangrijke elementen die ons wel aangaan.

Ten eerste, heeft zij onder druk van

de publieke opinie vooraf een aantal condities gesteld die haar moeten toelaten, in de energiesector voldoende inlijfing te hebben. Ik denk hierbij onder meer aan de gewaarborgde aanduiding van twee beheerders en aan de versterking van het controlecomité.

Tevens werd beslist om een tot dusver niet nader bepaald percentage van de aandelen op de beurs te introduceren. Hierdoor wordt dus afgevoerd van het Protocol d'Accord. Wat de regering ex autoritate aan de negotiërende partijen oplegt. Dit bewijst dus dat de overheid eigenlijk de macht heeft om dit particulier contract te wijzigen. Indien de partijen dit niet accepteren, gaat de operatie niet door, het is dus een relatieve machtspositie. Het recht van Tractebel om hoe dan ook over de aandelen van Distrigas te beschikken, is dus niet zo absoluut als men wil doen uitschijnen. Uit de beslissing van de ministerraad van de federale regering blijkt echter dat de machtspositie van Tractebel onaangetast blijft, zelfs indien er aandelen worden geïntroduceerd op de beurs, tenzij deze introductie zo omvangrijk zou zijn zodat de oorspronkelijke constructie van Tractebel niet houdbaar is. Tot nu toe zijn er echter geen garanties.

Mijnheer de minister-president, het is onaantvaardbaar dat in 1994 nog een quasi monopoliepositie in de sector van de openbare nutsvoorzieningen wordt toegewezen aan een groep waarin Vlaanderen vrijwel afwezig is. Bovendien is deze groep afhankelijk van een Franse groep die het bewijs heeft geleverd dat hij in zijn globale strategie bijzonder weinig rekening houdt met de belangen en de gevoeligheden van de regio's waarin zijn filialen werkzaam zijn.

Tractebel is een filiale van de Generale ; de Generale is een filiale van Suez en meer en meer blijkt, alle mooie verklaringen ten spijt, dat de Generale in feite een soort Brussels administratiekantoor is geworden van de Suez-belangen.

De verkoop van CBR is één van de illustraties van hoe het industrieel gebeuren in onze Vlaamse regio – in de mate dit gebeurt via ondernemingen die door de Generale worden gecontroleerd – gehanteerd wordt als koopwaar in functie van de globale Suez-belangen, zodat van enige maatschappelijke regionale of andere consideratie daarbij geen sprake is.

Wij weten dat de groep Suez structurele problemen heeft. De financiering van de groep is door een overdadig acquisitiebeleid onder druk komen te staan : er moeten allerlei herschikkingen gebeuren ; er moet aan asset stripping worden gedaan ; Suez heeft liquide gelden nodig. Bijgevolg worden ondernemingen als koopwaar behandeld.

Wanneer men de controle over Distrigas aan Tractebel toevertrouwt, wordt Tractebel één van de mogelijke toekomstige doelen van Suez wanneer de conjunctuur op dat niveau dat meebrengt.

Ik meen dat dit niet meer kan, zeker niet in een sector waar hoe dan ook de aanwezigheid en de medewerking van openbare besturen een essentieel element is om de rendabiliteit van ondernemingen mogelijk te maken, zoals dit in de sector van de nutsvoorzieningen nu eenmaal het geval is.

Dit is geen xenofob pleidooi. Indien de Dresdener Bank of de Deutsche Bank de Generale had opgekocht en op dezelfde manier als Suez nu tewerk gaat, zou hebben gehandeld, dan zou ik hier een even duidelijke verklaring hebben afgelegd ten aanzien van de Deutsche Bank of Dresdener Bank of van wie dan ook.

U kent mij voldoende om te weten dat ik niet geneigd ben en het ook nooit zal doen, xenofobe pleidooien te houden tegen het scheppen van Europese dimensies in de industriële sector, daar waar dit wenselijk is. Maar, de hardnekkigheid waarmee sommige financiële en industriële

Schiltz

groepen nog steeds het bestaan, de belangen en de rechtmatige gevoeligheden van Vlaanderen negeren, kan niet langer sedert de staatshervorming erkend heeft dat wij een volk zijn, een natie zijn, dat wij een deelstaat zijn in een federatie die staat te trappelen om zijn normale plaats in de Europese federatie in te nemen. Er zijn trouwens nog andere buitenlandse groepen in België actief. Gelukkig maar ! De meeste groepen hebben evenwel ingezien waar in België het meest wordt gewerkt, het meest verbruikt wordt, het meest gespaard en het meest betaald wordt. Tractebel schijnt dit nog niet te hebben begrepen.

Mijnheer de minister-president, dat zij daarvoor niet wordt terechtgewezen door de federale regering stoort ons. Dat zij haar machtspositie kan uitbreiden met de medewerking van ook Vlaamse gemeenten maakt ons beschaamd.

Vandaar dat wij ons wenden tot die instantie die ter zake het best is geplaatst om ons vertrouwen te genieten en onze belangen te verdedigen, namelijk de Vlaamse regering en haar minister-president.

Mijnheer de minister-president, daarom mijn dringende vragen :

Ten eerste, zal de Vlaamse regering met nadruk de federale regering duidelijk maken dat de kansen op een Vlaamse aanwezigheid in Distrigas hoe dan ook moeten worden open gehouden, zelfs al impliceert dit een wijziging van de beslissing die zopas werd genomen.

Ten tweede, zal de Vlaamse regering met nadruk aan Tractebel duidelijk maken dat een reële Vlaamse aanwezigheid in haar structuur en zeker in deze van Distrigas noodzakelijk is, wil Tractebel in de toekomst nog kunnen rekenen op een coöperatieve houding van de Vlaamse overheid in al haar geledingen ?

Ten derde, zal de Vlaamse regering

waakzaam toezien opdat het geld van de Vlaamse gemeenten niet zou worden gebruikt om in feite een Vlaamsvreemde machtspositie tot stand te brengen.

Mijnheer de minister-president, geliet op het tijdschema's van de federale regering is het mijns inziens 5 vóór 12 om op deze vragen een sluitend antwoord te krijgen.

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer F. Dielens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, waarde collega's, ik kon mij geen betere pleitbezorger indenken om een inleiding voor mijn eigen actuele interpellatie te geven dan de heer Schiltz. Hij heeft de zaken zeer duidelijk gesteld, althans met betrekking tot wat zich in de voorbije dagen heeft afgespeeld in het kader van de privatisering van de NIM. Hij gaf ook een zeer heldere uiteenzetting met betrekking tot de belangenspositie van Tractebel in onze economie.

Voor mijn tussenkomst benader ik deze zaak vanuit een andere hoek.

Vlaamse verankering is ook mij zeer dierbaar, maar in deze materie is de vaststelling van het feit dat er in de levensbelangrijke energiesector een monopoliepositie ontstaat belangrijker dan te weten welke groep ze zal krijgen. Het dreigend teloorgaan van de controle van de gemeenschap over de energiesector vormt dan ook de kern van mijn actuele interpellatie.

Op 12 januari heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers op mijn initiatief een resolutie aangenomen waarin de federale regering wordt gevraagd de verkoop van de energieparticipaties aangehouden door de Nationale Investeringsmaatschappij gepaard te laten gaan van de nodige maatregelen die de overheid in staat moeten stellen haar controle over de energiesector te behouden. De wijze

waarop deze controle wordt georganiseerd en uitgeoefend, kan ook de Vlaamse regering moeilijk onverschillig laten.

Op 14 januari heeft de ministerraad haar principiële goedkeuring gehecht aan het bod op de NIM van de Antwerpse holding Ackermans & Van Haeren. De commissie voor Evaluatie van Activa van het Rijk kreeg een mandaat om voor 31 januari met Ackermans & Van Haeren een akkoord te sluiten, mits een aantal voorwaarden in acht worden genomen. Deze datum rechtvaardigt het actuele karakter van mijn interpellatie.

De voorwaarden die de regering aan de verkooptransactie heeft gekoppeld, slaan voornamelijk op twee aspecten.

Het eerste aspect is de overdracht van de Distrigasaandelen aan Tractebel dat op zijn beurt een deel van deze aandelen zal doorgeven aan alle geïnteresseerde intercommunales in de energiesector, zowel de zuivere als de gemengde. De gasdistributie in dit land valt voor 95 percent onder gemengde intercommunales.

Het tweede aspect is de overheidscontrole op de energiesector, met name op de geprivatiseerde bedrijven Distrigas, Synatom en de Nationale Maatschappij voor Pijpleidingen, zoals gevraagd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

De kwestie die ons hier bezighoudt, heeft reeds eerder het voorwerp uitgemaakt van interpellaties. In De Financieel Economische Tijd van 20 januari hebben we bovendien reeds kennis kunnen nemen van de visie van de Vlaamse minister-president op deze operatie. Ik wil mij heden toespitsen op drie aspecten van deze problematiek.

Ten eerste, het al dan niet plaatsgrijpen van overleg ; ten tweede de zogenaamde gemeentelijke verankering, waarover de heer Schiltz het onder meer had en ten slotte de controle op de energiesector.

Dielens

Eerste punt : het al dan niet plaatsgrijpen van overleg. Niemand zal ontkennen dat de federale overheid de bevoegdheid heeft bepaalde activa die tot haar patrimonium behoren, te gelde te maken. Nochtans kan de vraag worden gesteld of artikel 6, paragraaf 3 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen hier niet van toepassing is, zodat deze verkoop slechts kan gebeuren na formeel overleg met de gewestregeringen. Het gaat hier inderdaad om een beleidsfacet dat niet uitdrukkelijk is opgenomen in de opsomming van de federale en gewestelijke bevoegdheden met betrekking tot het energiebeleid, zoals vermeld in deze bijzondere wet.

Volgens het protocol van 31 maart 1992 tot regeling van de verschillende medewerkingsvormen tussen de federale en de gewestregeringen, moet dit overleg plaatsvinden in het Overlegcomité of binnen een daartoe bevoegde interministeriële conferentie. Dit overleg is bovendien een substantiële vormvereiste waarvan de verwaarlozing de onwettigheid van een regeling tot geval kan hebben. Een van de partijen die zich benadeeld voelt bij de verkoop van de NIM – ik heb het concreet over Intervent – heeft overigens reeds aangekondigd naar de rechtbank te zullen stappen. Reden te meer om de opgelegde overlegprocedures te respecteren.

Vandaar mijn eerste reeks vragen.

Was er overleg tussen de federale en de Vlaamse regering omtrent de voorwaarden van de verkoopstransactie waartoe de federale regering heeft besloten ? Zo ja, welk standpunt heeft de Vlaamse regering tijdens dit overleg ingenomen ? Zo neen, zal de Vlaamse regering dan initiatieven nemen om een dergelijk overleg vooralsnog te doen plaatsvinden ?

Overleg over deze materie lijkt mij

des te meer gerechtvaardigd aangezien de randvoorwaarden die door de federale regering bij de verkoopstransactie van de NIM werden geformuleerd, eveneens interfereren met bepaalde gewestelijke bevoegdheden.

Ik kom nu tot het tweede deel van mijn interventie dat slaat op de gemeentelijke verankering.

De gedeeltelijke overdracht van Distrigas-aandelen via Tractebel naar de energie-intercommunales, zoals uitdrukkelijk bepaald in het scenario van de regering, roept opnieuw de vraag op of de gemeenten mogen participeren in het kapitaal van particuliere vennootschappen.

Men zal zich herinneren dat deze vraag reeds eerder werd gesteld naar aanleiding van de plannen tot gemeentelijke verankering van Electrabel. In een vraag om uitleg over deze kwestie van 6 juli 1993, antwoordde de Vlaamse minister van Openbare Werken, de heer Kelchtermans, dat er kan worden getwijfeld aan de wettigheid van dergelijke operatie en dat daarom advies werd gevraagd aan de Raad van State. Het gevaar is niet denkbeeldig dat de gemeentelijke verankering van Distrigas een precedent zal vormen voor een analoge operatie met Electrabel. Verschillende intercommunales en gemeenten nemen reeds concrete stappen om Electrabel- en Distrigas-aandelen onder te brengen in zuivere financieringsintercommunales.

Ik wil daarom een reeks vragen stellen over deze gemeentelijke verankering.

Hoe kan de federale regering in haar verkoopstrategie voor de NIM voorwaarden inschrijven waarvan het wettelijk karakter voorwerp van discussie is ?

Is het advies van de Raad van State reeds bekend ?

Zal de Vlaamse regering groen licht

geven voor de retrocessie zoals voorzien in het regeringsvoorstel ?

Heeft de Vlaamse regering zich reeds geëngageerd om eventuele wettelijke hinderpalen bij decreet uit de weg te ruimen ?

Op welke manier zal het overleg met de federale regering verlopen, rekening houdend met de nakende vervaldatum van 31 januari 1994 ?

Het derde deel van mijn interpellatie handelt over de controle op de energiesector.

De federale regering heeft een aantal principes uitgewerkt inzake de toekomstige organisatie en uitoefening van de controle op de energiesector. Is de federale regering wel bevoegd om in deze materie, zonder enig overleg met de gewesten, beslissingen te nemen ? De gewesten zijn immers bij wet vertegenwoordigd in de raden van bestuur van Distrigas, Synatom, de Nationale Maatschappij voor Pijpleidingen, het Controlecomité voor de Electriciteit en het Gas en het Nationaal Comité voor de Energie.

De Kamer heeft geoordeeld de discussie over de controle van de overheid in de energiesector te moeten koppelen aan de verkoopstransactie. Dit heeft als gevolg dat er nog een paar afspraken moeten worden gemaakt vóór 31 januari. De tijd voor een debat ten gronde is bijgevolg bijzonder krap.

De ministerraad verklaart dat de verkoop van de energieparticipaties moet gebeuren binnen de context van de huidige regulering van de energiemarkt. Men verwijst expliciet naar de rol van het Controlecomité voor de Electriciteit en het Gas.

De minister-president heeft aangekondigd dat de delegatie van het Vlaams Gewest in dit comité zal versterkt worden. Men zal zelfs een heus samenwerkingsakkoord met de andere gewesten afsluiten.

Is het niet wenselijk dat de Vlaamse

Dielens

Raad over de Vlaamse betrokkenheid bij het controlecomité een debat houdt alvorens een samenwerkingsakkoord afgesloten wordt ? De samenstelling, de bevoegdheden en de werking van dit comité roepen inderdaad heel wat vragen op. De Kamer heeft niet voor niets gevraagd dat de verhouding van dit comité tot de parlementaire instellingen, inclusief de gewestraden, gherdefinieerd wordt. De verklaring van de ministerraad rept met geen woord over de rol van het Nationaal Comité voor de Energie bij de regulering van de energiesector. Dit comité is nochtans bevoegd om de investeringsprogramma's en -projecten van de diverse energiesectoren – dus ook de gasector – te onderzoeken op hun coherentie met de doelstellingen van het globaal energiebeleid. De gewesten zijn vertegenwoordigd in het Nationaal Comité voor de Energie dat, naar aanleiding van de bespreking van de uitrustingsplannen voor de electriciteitssector, bewezen heeft verdienstelijk werk te kunnen leveren.

Is het niet nuttiger de controle over de energiesector in het algemeen en de geprivatiseerde energiebedrijven in het bijzonder, tot stand te brengen door de werking van het NCE te helpen reacteren in plaats van een loutere vertegenwoordiging te eisen in de raad van bestuur van de geprivatiseerde bedrijven ?

Mijnheer de minister-president, sinds 1980 zijn de gewesten vertegenwoordigd in de raden van bestuur van Ditrigas, Synatom en de Nationale Maatschappij voor Pijpleidingen. Wat heeft onze aanwezigheid opgeleverd ? Het koninklijk besluit van 23 januari 1981 bepaalt dat de gewesten eveneens vertegenwoordigd moeten zijn in de raad van bestuur van Electrabel. Zij werden echter nooit aangesteld.

De partijen die de minister-president uitgenodigd heeft voor het Vlaams

Energieoverleg maken ook deel uit van het Nationaal Comité voor de Energie. Beide initiatieven kunnen dus perfect in elkaar passen.

Mijnheer de minister-president, ik wil hieromtrent nog een drietal vragen stellen.

Ten eerste, kan de federale overheid de controle op de energiesector, zoals recent geformuleerd, zonder enige vorm van overleg met de gewesten organiseren ?

Ten tweede, hoe zal de delegatie van het Vlaamse Gewest in het Controlecomité van de Elektriciteit en het Gas worden versterkt ? Aangezien over de samenstelling, de bevoegdheden en de werking van dit comité vragen kunnen worden gesteld, rijst de vraag of een voorafgaand debat, dus vooraleer een samenwerkingsakkoord wordt gesloten, niet nodig is ?

Ten derde, zou een versterking van de rol van het Nationaal Comité voor de Energie, ook voor het geheel van het Vlaams energiebeleid, niet wenselijk zijn ?

Mijnheer de minister-president, ik zal met zeer grote belangstelling naar uw antwoord luisteren.

De voorzitter : Mag ik aan de sprekers, die zich bij de interpellanten aansluiten, vragen om de opgelegde spreektijd strikt te respecteren.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, ik zal hier niet de historiek herhalen zoals die reeds door de collega's Schiltz en Dielens werd geschetst.

Mijn uiteenzetting zal drie punten bevatten, met name een politieke vaststelling, lessen trekken uit wat is gebeurd en een voorstel om in deze zaak meer offensief op te treden.

Het eerste punt is dus een politieke vaststelling. Welnu, collega's, ik

meen dat het voor de minister-president van Vlaanderen toch wel een bijzondere, bittere vaststelling moet zijn dat zo kort na de goedkeuring van het Sint-Michielsakkoord, hij voor de tweede maal moet vaststellen dat de politieke macht in Vlaanderen, op het vlak van de economie, voor een groot deel wordt bepaald en bepaald blijft door de federale overheid. Dit is reeds gebleken met het Globaal Plan, waar u weliswaar een aantal bijkomende en aanvullende maatregelen hebt mogen nemen, maar inzake de basismaatregelen is de Vlaamse regering niet kunnen optreden.

Ook hier blijkt dat de federale regering op geen enkel vlak en op geen enkele manier rekening heeft gehouden met de wensen die de voorzitter van de Vlaamse regering ter zake heeft geuit.

Mijnheer de minister-president, u hebt enige tijd geleden terecht gezegd dat dit dossier voor de privatisering van de NIM voor Vlaanderen belangrijk is omdat het voor een groot deel raakt aan de energievoorziening in Vlaanderen. U hebt daarom ook drie eisen gesteld. De eerste eis was dat het NIM-dossier zou worden ontkoppeld van het Ditrigas-dossier.

De tweede eis was dat de machtsuitbreiding van Tractebel zou worden gestopt en de mogelijkheid voor een Vlaamse verankering zou worden gecreëerd.

De derde eis was dat de demonopolisering zou worden toegestaan en de vrije concurrentie kon worden georganiseerd.

Wij stellen vast dat aan geen enkele van deze drie eisen werd tegemoet gekomen. Er is geen ontkoppeling, er is wel een verdere machtsuitbreiding van Tractebel, er is geen Vlaamse verankering en er is ook geen demonopolisering.

Mijnheer Van den Brande, wat mij in dit dossier het meest heeft ver-

Denys

wonderd is dat uw federale CVP-collega's, de heren Dehaene en Van Rompuy, federaal begrotingsminister, al uw argumenten met één budgettair argument van de tafel hebben geveegd. Wat nu uit de bus is gekomen, was op budgettair vlak het beste.

Mijnheer de minister-president, ik meen dat dit een van de zwaarste nederlagen is die u tijdens deze legislatuur, als minister-president, hebt opgelopen. Die nederlaag moet des te pijnlijker aankomen omdat ze in wezen bewerkstelligd is door uw eigen CVP-vrienden in de federale regering. Immers, iedereen weet dat dit dossier niet om budgettaire redenen, maar in hoofdzaak omdat er bindingen zijn tussen Tractebel en de CVP, zo is goedgekeurd.

Mijnheer Van den Brande, het zijn de vrienden van uw vrienden die ervoor hebben gezorgd dat uiteindelijk die oplossing aan het dossier werd gegeven, een oplossing waar ik tegen ben.

Collega's, lees deze week in Trends wat er staat met betrekking tot de adviezen inzake energiebeleid die door Cepass worden gegeven. U zal dan zelf kunnen vaststellen dat ik hier de waarheid spreek.

Mijnheer de minister-president, u wil nu proberen de pil van uw nederlaag enigszins te vergulden door te beweren dat Tractebel moet vervlaamsen. U zegt : geen bloempotfunctie.

Minister-president L. Van den Brande : De heer Schilz heeft dit gezegd !

De heer A. Denys : Ik denk dat u ook gedeeltelijk achter deze uitspraak kunt staan.

U verwijst naar de operatie zoals zij in Wallonië is doorgevoerd, à la Mathot, met name dat de gemeenten via de intercommunales bij deze zaak worden betrokken en dat Tractebel ook op die wijze moet worden

vervlaamst. Volgens u moet de Mathot-operatie op het Vlaamse niveau worden herhaald.

Er is zelfs meer. U zegt dat collega Ansoms ter zake een grote verantwoordelijkheid draagt. De heer Ansoms is de "chef" van de intercommunales ; hij staat aan de leiding van Intermixt. In één van uw verklaringen in de Financieel Economische Tijd zegt u op collega Ansoms te rekenen om een gelijkaardige operatie te kunnen doorvoeren zodat de intercommunales in Tractebel kunnen participeren.

Mijnheer de voorzitter, dit is opnieuw een manier waarop politiek en big-business met elkaar in aanraking komen. Dit is opnieuw een vorm van belangenvermenging die, zoals wij allen hebben kunnen vaststellen, nefaste gevolgen kan hebben.

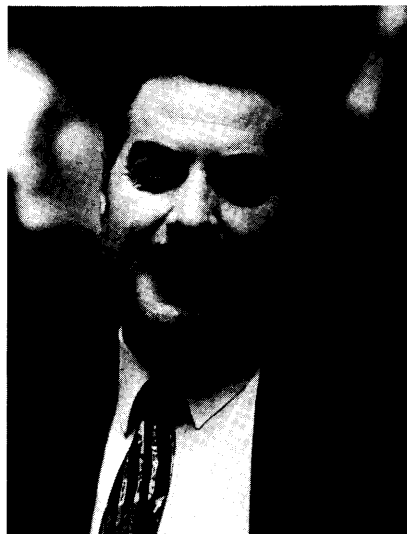
Mijnheer de minister-president, er is maar één manier om al deze problemen te vermijden, met name een grote openheid. In een dergelijk dossier is zulks op twee manieren mogelijk.

Ten eerste, door de privatiseringen met de grootst mogelijke openheid te realiseren. Dit betekent dat alleen een volledige beursintroductie ter zake echte waarborgen biedt, zoals het trouwens ook in een aantal andere landen is gebeurd.

Ten tweede, door de concessies inzake nutsvoorzieningen te demonopoliseren en open te stellen via een openbare aanbesteding op basis van een correct opgemaakt lastenboek.

Mijnheer de minister-president, ik weet dat een aantal van uw raadgevers hierover anders denken, een aantal zogenaamd gezaghebbende stemmen in Vlaanderen, wat men noemt de financiële elite, die schijnbaar verzameld is in een Vlaamse club in uw kabinet. Ook zij opteren voor geheime onderhandelingen ; zij zijn ook niet gewonnen voor privatiseren en voor demonopoliseren.

Collega's, wij hebben kunnen vast-

SP-Kamerlid Fred Dielens interpeleerde te samen met VU-Senator Hugo Schilz minister-president Luc Van den Brande (CVP) over de privatisering van de NIM en de gevolgen voor de energiesector

stellen tot wat die geheime onderhandelings technieken en allerlei ondoorzichtige deals uiteindelijk kunnen leiden.

Deze aanpak is niet goed, ten eerste, omdat hij ons opnieuw in de sfeer brengt van belangenvermenging ; ten tweede, omdat naar aanleiding van dit Distrigas-dossier opnieuw is gebleken dat het Tractebel-monopolie niet wordt aangetast maar integendeel nog wordt versterkt.

Wij pleiten voor de vrije-marktconcurrentie zoals het trouwens ook in Groot-Brittannië is gebeurd. British Gas werd geprivatiseerd ; tegelijkertijd werd ook aan British Gas het monopolie ontnomen. Het gevolg hiervan is merkwaardig.

Minister-president L. Van den Brande : De demonopolisering van de opdrachten van British Gas is gepland voor 1996.

Het enige dat ik in de afgelopen dagen en weken heb gezegd, is dat in-

Van den Brande

derdaad het probleem rijst dat de overgang van een quasi overheidsmonopolie naar een privémonopolie alleen een eerste stap kan zijn. Het is goed voor de privé-consument en voor de economie dat er concurrentie komt. Dit kan echter alleen in verschillende fases gebeuren.

De heer A. Denys : Mijnheer de minister-president, uw informatie komt blijkbaar niet overeen met de mijne.

Mijn informatie is dat de operatie-British Gas inzake gasdistributie tot gevolg heeft gehad dat op dit ogenblik en door het afzien van het monopolie, British Gas nog slechts 40 procent van de gasbevoorrading voor zijn rekening neemt en dat 60 procent door de nieuwkomers op de markt wordt bevoorrad.

Het bijkomende gevolg daarvan is dat de prijzen zijn gedaald met 20 tot 25 procent, zowel voor industriële als voor privé-verbruikers. Om het meest Vlaams-vriendelijke energiebeleid te ontwikkelen, moeten wij in het offensief gaan. Dat betekent dat u, mijnheer de minister, een klacht of een verzoek indient bij het Europees Hof van Justitie ingevolge artikel 85 of 86 van het verdrag van Rome. Dat gaat immers in tegen een te grote machtsconcentratie. Als Vlaanderen een rol wil spelen in het dossier, moet het zelf het initiatief nemen. Op dit ogenblik onderzoekt de Europese Commissie misschien wel of de beslissing in dat kader past, maar alleen een offensieve houding kan hier baten. Vlaanderen moet de verbreking van het afgesloten akkoord zelf aanvragen bij het Europees Hof van Justitie. De VLD zal met dit doel een motie indienen en hoopt dat de voltallige Vlaamse Raad zijn steun betuigt. (**Applaus bij de VLD**)

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer J. Taylor (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de

jongste ontwikkelingen in verband met de privatisering van de NIM bewijzen dat het debat over Vlaamse verankering, dat de minister-president vorig jaar inzette, zeker geen dagdromerij was, maar het probleem eerder actualiseerde en acuut stelde. Een jaar daarna zien wij dat elk dossier – en vooral in het kader van de privatisering – in die context moet worden opgevat. Na alle kritiek, waarmee wij veelal instemmen, te hebben gehoord, moeten wij inzake de privatisering van de NIM toch even een positieve noot toevoegen. Dankzij de privatisering komt immers de hele NIM-portefeuille in Vlaamse handen terecht, met uitzondering van de energiebelangen. Door overname van de industriële NIM-participaties zet Vlaanderen weer een stap in de richting van een Vlaamse privé-ankerholding. Het kan een goede start zijn voor een echte Vlaamse holding.

De Vlaamse ministers in de federale regering hebben misschien wel een hint nodig om met betrekking tot het privatiseringsdossier, zich, behalve om prijsmaximalisatie in het kader van de sanering van openbare financiën, ook te bekommeren om de belangen van Vlaanderen.

Vervolgens merk ik aan Vlaamse zijde toch een onvermogen om gezamenlijk op te treden. Mijnheer Denys heeft het graag over de Vlaamse overheid, maar ook de Vlaamse financiers, die op initiatief van de minister-president zijn samengebracht om over Vlaamse verankering te praten, zijn blijkbaar niet in staat samen op te treden. Wij stellen vast dat één van hen zich richt tot Tractebel, een Franse groep, in plaats van te proberen met zijn Vlaamse collega's naar een oplossing te zoeken voor het Vlaamse bedrijfsleven. Moeten de Vlaamse regering en de Vlaamse financiers hieruit geen belangrijke les trekken en in één slagorde optreden? Nu laat elk zijn eigen belangen voorgaan op die van de Vlaamse verankering. Kan de

Vlaamse regering de krachten van de Vlaamse financiële wereld niet beter bundelen, op het gebied van kapitaals- zowel als van managementsinbreng.

Tractebel zou dus 10 procent meer aandelen in Distrigaz verwerven en zo uiteindelijk 43 procent in handen krijgen. Vlaanderen wint er niets bij als openbare monopolies door privémonopolies worden vervangen, vooral als dit op Franstalig terrein gebeurt. Het Vlaamse bedrijfsleven én de Vlaamse consument hebben er belang bij dat voor dergelijke basisvoorzieningen de beste kwaliteit tegen de beste prijs wordt geleverd.

Wij moeten echter de verwerving van aandelen door Tractebel relativeren.

Ten eerste had Tractebel al 33 procent van de aandelen in handen, waardoor ze heel wat macht had.

Ten tweede is zij ook de industriële operator, die het management van Distrigas waarneemt.

Ten derde zal de golden share voor de federale overheid hoe dan ook een aantal waarborgen vrijwaren.

Ten vierde zullen de gemeenten waarschijnlijk zo'n 25 procent van de participatie kunnen verwerven.

Al deze moeilijkheden en de opstelling van de Vlaamse regering moeten ook een les zijn voor Tractebel zelf. Mijnheer Schiltz heeft al verwezen naar het protocol. Zonder dat protocol had Tractebel waarschijnlijk ook niet in die positie gezeten, en had zij de aandelen niet kunnen verwerven.

Wij kunnen Tractebel niet negeren, maar zij moet beseffen dat de Vlaamse economische werkelijkheid ook een macht is en erkend moet worden. Dit moet gebeuren onder meer door het geven van meer Vlaamse beslissingsmacht – zowel qua management als kapitaalbreng – , want anders kan Tractebel wel eens zelf het eerste slachtoffer

Taylor

zijn. Zowel de Vlaamse regering, de Vlaamse ministers in de federale regering als de Vlaamse financieel-economische wereld zullen ook lessen uit deze privatisering moeten trekken.

Bij de andere privatiseringen die op komst zijn – de NMKN en Belgacom, waar een bijzonder hoog toekomstpotentieel aanwezig is – moet de Vlaamse regering actief worden betrokken om de Vlaamse belangen te verdedigen. Ook bij de doorgroei-verankering zal een betere bundeling van management en middelen nodig zijn.

De Vlaamse verdeeldheid in deze zaak kan ook opnieuw twijfel zaaien inzake de opportuniteit om vanuit Vlaamse kant bij de privatiseringen via ad hoc combinaties op te treden. De vraag stelt zich opnieuw of er geen meer permanente verankeringsstructuur nodig is, en welke stimuli de Vlaamse regering hier aan kan geven. **(Applaus bij de regeringspartijen)**

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, wij zijn, net als de vorige interpellanten, bezorgd over het privatiseringsdossier zoals het in de energiesector is aangezwengeld en bijna is uitgevoerd door de federale regering.

Wij hebben daar problemen mee omdat we problemen hadden en zullen blijven hebben met de voortschrijdende monopolievorming in de energiesector. De manier waarop de federale regering dit dossier heeft aangepakt, bewijst dat men het zeer moeilijk heeft te breken met de machtspositie van die sector.

Die sector hypothekeert immers de kansen van het politiek beleid, zowel op federaal als op Vlaams niveau om een andere energiepolitiek te voeren.

In het recent verleden werden voorbeelden gegeven, onder meer tijdens het MOX-debat in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, hoe een monopoliserende positie in een bepaalde sector van de energie ertoe leidt dat de politiek, het parlement, de regeringen achterna rennen. Het voorbeeld over het protocol in 1977, waarbij Tractebel een vooraankooprecht kreeg, is daarvan een illustratie.

De discussie over de al dan niet Vlaamse verankering is terecht, maar kan maar ten gronde gevoerd worden tegen de achtergrond van een globale discussie over de doelstellingen van een energiepolitiek.

Wij zijn het ermee eens om alle middelen uit te putten om aan de federale regering duidelijk te maken dat het huidig voorstel geen stap terug is in de monopolievorming, met alle consequenties vandien. Integendeel men zet een stap verder, want inzake Distrigas wordt het ene monopolie vervangen door het andere. Het is trouwens gevaarlijk om via een boekhoudkundige operatie te privatiseren.

Wij hebben hier, evenals de heer Dielens, in februari 1993 gezegd dat wij niet aan de ene kant problemen kunnen maken over de nefaste gevolgen van monopolievorming als we aan de andere kant via de gemeenten de monopolies achterna hollen.

Ik heb het over de manoeuvres van onder meer Electrabel om via de gemengde intercommunales de gemeenten te betrekken bij de produktie van energie. Door deze structurering, waarvoor wij zelf verantwoordelijk zijn, wordt een belangrijke hypotheek gelegd op het REG-beleid. Immers, elk REG-beleid, ik verwijs naar de beleidsbrief van minister De Batselier van 1991 en naar de nota van de voorzitter van de MINA-Raad, begint met de ontkoppeling van produktie en distributie.

Laat ons ook de bevoegdheden aan-

gaande het REG-beleid zo spoedig mogelijk exploiteren. De tijd is te kort om dienaangaande een definitieve evaluatie te maken, maar er is op dit vlak nog maar weinig gerealiseerd. Ik denk onder meer aan de 5 percent CO₂-reductie en het programma Vlied.

Ten slotte vragen wij reeds lange tijd een energiedebat over doelstellingen. Wanneer men het heeft over doelstellingen heeft men het ook over structuren, die moeten immers helpen om de doelstellingen te bereiken. Wij zullen het niet hebben over Ackermans en Van Haeren of Tractebel, maar wel over in welke mate wij die doelstellingen trachten te bereiken, te versnellen of er budgettaire consequenties uit te trekken.

Dan krijgt dit debat een ander kleurtje. Het zal een Vlaams debat zijn met een ecologisch kleurtje. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Van den Eynde heeft het woord.

De heer F. Van den Eynde (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, het spreekt vanzelf dat onze fractie de mening deelt van al wie zich vandaag bekommerd heeft getoond voor de verankering van onze energie en van onze economie in het algemeen.

Het moet ons echter van het hart dat wij de indruk hebben dat sommigen zich pas beginnen zorgen te maken over het vullen van de put wanneer het kalf bijna verdronken is.

Mijnheer de minister-president, er is een tijd geweest dat men de mensen die zich om deze zaak bekommerden – en u behoorde tot die groep – begroette met alle mogelijke titels van nostalgieker van de Slag der Gulden Sporen tot romantieker.

Nu, enkele maanden verder, begint men in Vlaanderen stilaan wakker te worden. Wanneer ik zeg stilaan, is dit eigenlijk nog een eufemisme.

Ik heb u in november van vorig jaar

Van den Eynde

geïnterpelleerd over een rapport dat in 1989 werd opgesteld in opdracht van de toenmalige minister van Economische Zaken, Willy Claes, en dat men zorgvuldig had geheim gehouden. U zal zich deze interpellatie, die op een vrijdagavond werd gehouden, ongetwijfeld herinneren, al was het maar omwille van de omstandigheden. Behalve de voorzitter – die hier uiteraard moest zijn –, was u aanwezig, vijf leden van het Vlaams Blok en iemand van de CVP, die gedurende 20 seconden is komen kijken.

Wij hebben er begrip voor dat men zich op een vrijdagavond liever met iets anders bezighoudt dan met het bijwonen van een plenaire vergadering van de Vlaamse Raad. Wij kunnen echter niet begrijpen dat onze motie, waarin wij u verzoeken om aan te dringen op het vrijmaken van dit verslag, enkel werd gesteund door het Vlaams Blok. Pas nu wordt er stilaan alarm geslagen.

Het wordt een traditie in Vlaanderen om zich pas zorgen te maken wanneer het te laat is. Wij kunnen niet anders dan deze traditie aan de kaak stellen en blijven eisen dat men bij alle bekommernissen die men vandaag terecht heeft naar voren gebracht, wakker zou blijven en dat men ervoor zou zorgen dat de eigen middelen in Vlaamse handen blijven.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, in het document Vlaanderen-Europa 2002, dat toch heel wat meer bevat dan wat sommigen willen doen geloven en dat trouwens in een geactualiseerde versie zal verschijnen op 21 maart aanstaande, waarschuwden wij voor, ik citeer de sluipende monopolisering, die in belangrijke nutssectoren zoals elektriciteit, gas, kabel distributie, water, afval, studie bureau's en telefonie aan

de gang is en die een potentiële bedreiging vormt voor de Vlaamse economie. Einde citaat. Bovendien verklaarden wij in ditzelfde document dat de privatisering van nutsbedrijven geen aanleiding mocht geven tot de vervanging van een overheidsmonopolie door een privé-monopolie.

Integendeel is het onze opvatting dat de openheid en toegankelijkheid gekoppeld aan een Vlaamse strategie, in deze cruciale sectoren van groot belang is. Dat is de reden waarom we met bijzondere aandacht onder meer het NIM-dossier hebben gevolgd. Op 30 november van vorig jaar heb ik in antwoord op een interpellatie van de heer De Clerck gesteld dat de Vlaamse regering aandrang op een gesplitste verkoop van de NIM. Ik heb toen bovendien gezegd dat de NIM-participatie in Distrigas op de beurs voor een deel moest worden geïntroduceerd, zodat Vlaamse aandeelhouders de kans zouden krijgen de Vlaamse aanwezigheid in een privé Distrigas te waarborgen. Diezelfde dag heb ik die stelling uitdrukkelijk herhaald tegenover de federale eerste minister.

Ik stel vast dat de biedprijs voor Distrigas ondertussen onder Vlaamse druk met enkele miljarden frank is toegenomen. In de beslissing van de ministerraad van 14 januari werd met bepaalde punten geen rekening gehouden. Ik zeg dit openlijk en zakelijk. Waarom zou ik de dingen anders stellen ? Er werd wel rekening gehouden met een aantal Vlaamse uitgangspunten. De federale regering besliste tot een gebundelde, doch gefaseerde verkoop van de NIM. Daardoor kwamen enerzijds belangrijke en toekomstgerichte participaties van de NIM in Vlaamse handen, onder meer via de holding Ackermans-Van Haeren. Anderzijds werd niet tegemoet gekomen aan onze uitdrukkelijke wens om het NIM-aandeel in Distrigas afzonderlijk te privatiseren.

De Vlaamse verankering van Distri-

gas moet worden gerealiseerd via de retrocessie van aandelen naar Vlaamse intercommunales en naar Vlaamse beleggers. De beslissing van de federale regering biedt aan Vlaamse investeerders de mogelijkheid een belangrijk aandeel in Distrigas te verwerven. Ik reken erop dat zij deze belangrijke kans zullen grijpen. Zoals in de afgelopen periode kunnen zij ook hier op onze steun rekenen.

Er zijn in de verschillende interpellaties een aantal punten naar voren gebracht, waarbij de bezorgdheid werd geuit over de wijze waarop de controle van de energiesector wordt georganiseerd. In de beslissing van de federale ministerraad van 14 januari 1994 heeft de federale regering een zogenaamde golden share opgeëist in het geprivatiseerde Distrigas. Deze golden share maakt een effectieve controle op het energiebedrijf mogelijk. Zo beschikt de overheid over een vetorecht bij belangrijke en strategische beslissingen. Bovendien zal de overheid twee leden in de raad van bestuur aanduiden die bevoegd zullen zijn om beslissingen van de onderneming te schorsen. De federale regering heeft eveneens beslist om de rol van de overheid in het Controlecomité voor Gas en Elektriciteit te versterken.

Deze laatste beslissing is niet zonder belang voor Vlaanderen. Sinds een paar maanden wordt er immers gewerkt aan een samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en het controlecomité om de invloed van de gewesten in het controlecomité te versterken. Zo zal de vertegenwoordiging van de gewesten aanzienlijk toenemen en zullen de gewesten voortaan bij alle werkzaamheden van het comité betrokken worden, niet in het minst inzake tarifiëring. Dit zijn een aantal aandachtspunten die onder meer door de heer Dielens naar voren werden gebracht.

Ingaande op de fundamentele vragen van de heer Schiltz en de andere sprekers, die ik in het bijzonder

Van den Brande

dank voor de aandacht die ze aan het dossier besteden, wens ik uitdrukkelijk te stellen dat ons standpunt het volgende is :

Vooraleer de federale minister van Financiën de eindbeslissing neemt over de wijze waarop deze retrocessie zal worden georganiseerd wil de Vlaamse regering het volgende als uitgangspunt nemen.

Ten eerste, zonder ons uit te spreken over de juridische mogelijkheid voor gemeenten om kapitaalparticipaties te nemen, daarover moet de Raad van State nog een uitspraak doen, is het evident dat een eventuele retrocessie van aandelen naar de intercommunales rekening dient te houden met het belang van Vlaanderen in de gasector. Voor het gasverbruik tekent Vlaanderen in voor 65 percent. De Vlaamse regering zal zich moeten uitspreken over de principiële vraag of de intercommunales kunnen participeren in Distrigas. Ik wil dit vandaag niet uitsluiten indien de intercommunales bereid zijn zich in te schrijven in een meer algemene Vlaamse industriële economische strategie. Daarbij lijkt het mij niet vanzelfsprekend dat de Vlaamse gemeenten via hun intercommunales hiervoor massaal middelen mobiliseren. Via samenwerking met privé-investeerders is de verdediging van de Vlaamse belangen beter te organiseren. Ik dring daar dan ook op aan.

Ten tweede, de retrocessie van aandelen naar privébeleggers dient derwijze te worden georganiseerd dat Vlaamse groepen uitdrukkelijk de kans krijgen om onmiddellijk en eventueel gebundeld een significante participatie te nemen in Distrigas waarbij minstens een blokkeringsminderheid mogelijk moet zijn evenals een belangrijke aanwezigheid in de bestuursorganen. Het is vanzelfsprekend onze vraag niet naar Tractebel, naar de moedermaatschappij en naar andere organisatiestructuren, om een man of een vrouw bij te zetten.

Onze standpunten heb ik zoëven uiteengezet. Het is duidelijk dat het participeren in deze vitale nutssectoren in Vlaanderen enkel zal kunnen met het inbrengen van kapitaal en het innemen van een of ander bestuursmandaat.

Mijnheer Schiltz, het zou inderdaad ondenkbaar zijn dat er in het jaar 1994, dat van kapitaal belang is voor de draagkracht van de economie in Vlaanderen, in de besluitvorming geen rekening zou worden gehouden met deze draagkracht. Ik kan de Vlaamse Raad derhalve verzekeren dat ik, zoals in de voorbije jaren, de ontwikkelingen nauwgezet zal volgen en onze principiële uitgangspunten zal verdedigen.

Het is, mijnheer Denys, niet nodig aan te dringen op een offensieve houding. Wanneer ik, iets meer dan vijftien maanden geleden, voor het eerst de aandacht vestigde op het strategische belang van de nuts- en andere sectoren plaatsten sommigen daar grote vraagtekens bij. Laat ons het niet hebben over onze verdeeldheid, maar over wat we met gebundelde krachten tot stand kunnen brengen. In de economische strategie voor Vlaanderen wordt tegemoet gekomen aan de draagkracht. De federale regering en een aantal groepen zullen met dit gegeven moeten leren leven.

Mijnheer Geysels, onze kwalitatieve benadering is de volgende : bij autononisering, responsabilisering en privatisering kunnen er slechts drie grote doelstellingen vooraan staan, namelijk de kwaliteit van het produkt, de kwaliteit van de distributie en de laagste kostprijs voor de consument. Derhalve moet in het vooruitzicht worden gesteld dat in een eerste fase in ieder geval een tweede fase moet worden voorbereid, namelijk de demonopolisering van deze sectoren. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer F. Dielens : Mijnheer de voorzitter, ik heb toch nog enkele

opmerkingen over de verklaringen van de minister-president.

Een eerste heeft betrekking op het overleg. Ik heb begrepen dat er in de voorbije dagen en weken wel degelijk contacten zijn geweest in verband met de privatisering van de NIM en de gevolgen daarvan voor de energiesector.

Ik verwijs echter naar het formeel overleg waarvan sprake in artikel 6, paragraaf 3 van de wet van 8 augustus 1980. Ik heb vragen daaromtrent, vooral met betrekking tot eventuele klachten die daartegen vanuit om het even welke hoek zouden kunnen worden geformuleerd. Dit formeel overleg heeft immers blijkbaar niet plaatsgehad.

Een tweede opmerking geldt de participatie van de gemeenten in Tractebel, Electrabel of Distrigas. Minister Kelchtermans heeft vroeger reeds gezegd dat dit niet kan. De zaak is thans aanhangig bij de Raad van State.

Ten slotte wil ik onderstrepen dat de SP hier wel degelijk een ander uitgangspunt heeft dan de andere fracties. Het is voor ons minder belangrijk dat een monopoliepositie veranderd wordt in een andere monopoliepositie dan te weten of de belangen van de gemeenschap gediend worden door deze transacties. Wij denken vooral aan het vrijwaren van de belangen van de gebruikers en van de bevoorradingsmogelijkheden van dit land. Dat grote verschil in opvatting scheidt ons blijkbaar van de andere fracties.

De voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz : Mijnheer de voorzitter, ik wens de heer Dielens te zeggen dat mijn uiteenzetting geenszins een pleidooi was voor het vervangen van een bepaalde monopolie door een andere, integendeel. Het was een pleidooi voor een pluraliteit van kapitaalparticipaties, waardoor een monopolievorming

Schiltz

kan worden voorkomen. Dat is heel wat anders.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Tot besluit van deze actuele interpellaties werden twee met redenen omklede moties ingediend, de eerste van de heer Denys, de tweede van de heer Van Grembergen. Ze zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer W. Verreycken inzake de onafhankelijkheid van Vlaanderen

Stemming over de ontvankelijkheid

De voorzitter : Dames en heren, op grond van artikel 9, punt 1 en conform artikel 61, punt 2 van ons reglement en na consultatie van het uitgebreid bureau heb ik het voorstel van resolutie van de heer Verreycken inzake de onafhankelijkheid van Vlaanderen onontvankelijk verklaard.

De tekst ervan werd reeds eerder rondgedeeld.

Bij brief van 23 december 1993 heeft de heer Verreycken om een beslissing van de Raad verzocht.

De heer Suykerbuyk, verslaggever, namens het uitgebreid bureau, heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ziehier de besluiten van zowel het vast als het uitgebreid bureau.

In plenaire vergadering van 13 mei

1993 werd een eerste voorstel van resolutie van de heer Verreycken en konsoorten inzake de onafhankelijkheid van Vlaanderen, door de Raad onontvankelijk verklaard.

Overeenkomstig artikel 61, punt 2 van het reglement – met verwijzing naar artikel 60, punt 2, tweede lid – werd de Raad hiertoe door de indiener om een beslissing verzocht nadat de voorzitter van het bureau, na raadpleging van het uitgebreid bureau, op 21 april 1993 tot de onontvankelijkheid had besloten.

Op 1 juni 1993 diende de heer Verreycken en konsoorten een nieuw voorstel van resolutie inzake de onafhankelijkheid van Vlaanderen in.

Op 22 december 1993 besliste de voorzitter van de Raad, na raadpleging van het uitgebreid bureau, ook tot de onontvankelijkheid van dit voorstel van resolutie.

Bij brief van dezelfde datum verzocht de heer Verreycken zijn voorstel van resolutie aan de plenaire vergadering voor te leggen opdat deze zich over de ontvankelijkheid zou kunnen uitspreken met toepassing van het genoemde reglementsartikel.

In zijn vergadering van 20 januari jongstleden heeft het uitgebreid bureau zich over de toepassing van de procedure gebogen. Het reglement schrijft immers voor dat over een beslissing inzake ontvankelijkheid de Raad zich zonder debat bij zitten en opstaan uitspreekt.

Opdat de Raad zich weliswaar zonder debat, maar op basis van voorafgaande objectieve en precieze informatie over de ontvankelijkheid zou kunnen uitspreken, besliste het uitgebreid bureau de volgende werkwijze te hanteren :

Het voorstel van resolutie wordt als niet-gedrukt stuk voor de plenaire vergadering aan de leden van de Raad overgezonden. Het uitgebreid bureau wijst in zijn schoot een verslaggever aan die voor de stemming

over het onafhankelijkheidsvoorstel de Raad op objectieve wijze kennis geeft van de pro- en contra-argumenten en ter zake een gemotiveerd besluit naar voor brengt.

Aldus kom ik na deze uiteenzetting over de chronologie van de feiten en over de toe te passen procedure, tot de grond van de zaak.

Het voorstel dat thans ter stemming voorligt, beantwoordt vormtechnisch aan de specifieke kenmerken eigen aan een voorstel van resolutie, met name een aanbeveling van de wetgevende macht aan de uitvoerende macht.

Inhoudelijk gelden dezelfde bezwaren die voorheen werden geopperd ten opzichte van het vroeger ingediende voorstel van resolutie.

Het voorstel van resolutie houdt in bedekte termen een onafhankelijkheidsverklaring in waardoor het niet essentieel verschilt van het voorstel van resolutie dat onder een identiek opschrift op 3 maart 1993 door dezelfde auteur werd ingediend en uiteindelijk door de Raad in plenaire vergadering onontvankelijk werd verklaard.

Het onderzochte voorstel komt in wezen – nog steeds – neer op de invoering van een nieuwe staatsstructuur, in feite de vorming van een nieuwe staat, of wil daartoe op zijn minst een eerste aanzet zijn. Hierdoor is het in strijd met de Grondwet en met de in de Grondwet bepaalde herzieningsprocedure.

Het uitgebreid bureau treedt hiermee het standpunt bij dat de studiedienst van de Raad in een nota van 3 juni 1993 ter zake had ingenomen.

De heren Verreycken en Annemans betwistten deze stellingname en brachten hiertegen op 30 november 1993 de volgende argumenten in.

Ten eerste. Er wordt verwezen naar de inmiddels gevestigde praktijk dat aanbevelingen betrekking kunnen hebben op materies die niet tot de

Suykerbuyk

eigen bevoegdheid van de Raad behoren. Op 16 oktober 1991 werd door het Vlaamse parlement, op initiatief van voorzitter Vanvelthoven, een resolutie goedgekeurd waarbij in vijf punten de prioriteiten werden vastgelegd voor de toen naderende institutionele hervormingen.

De Vlaamse Raad keurde eerder op 20 oktober 1987 unaniem een voorstel van resolutie van de heer Schiltz goed betreffende maatregelen met het oog op een verder doorgedreven staatshervorming.

Deze voorstellen werden niet afgewezen wegens inhoudelijke strijdigheid met de Belgische Grondwet.

Ten tweede, door de Vlaamse Raad werd op 30 januari 1992 de regeringsverklaring van de Vlaamse Regering-Van den Brande goedgekeurd. Deze verklaring bevatte onder andere het Vlaamse programma voor Institutionele Hervormingen.

Dit Tienpuntenprogramma handelt eveneens over wijzigingen in de Grondwet. Het huidige voorstel van resolutie kan worden gesitueerd in het kader van het Tienpuntenprogramma.

Ten derde, binnen de huidige Vlaamse regering werd een werkgroep in het leven geroepen voor de problematiek van de sociale zekerheid. Deze werkgroep Vlaamse Onderzoeksgroep Sociale Zekerheid 2002 werd belast met een studie over de transparantie van de financiële transferten in de sociale zekerheid tussen de beide landsdelen en hun onderlinge mechanismen. Deze materie behelst eveneens geen materie van de Vlaamse Raad.

Ten vierde, het voorstel van de heer Verreycken houdt geen onafhankelijkheidsverklaring in, maar beoogt slechts de installatie van een werkgroep. Het voorstel van resolutie nodigt de Vlaamse uitvoerende macht alleen maar uit om te laten onderzoeken hoever de Grondwetgevende

macht van Vlaanderen reikt, zij het dat deze bevoegdheid is beperkt tot gemeenschaps- en gewestaangelegenheden. Bovendien reikt het voorstel een aantal mogelijke bevoegdheidsbakens aan.

Gelet op deze argumenten is er volgens de heren Verreycken en Annemans geen enkele geldige reden om het voorstel onontvankelijk te verklaren omwille van de inhoudelijke strijdigheid met de Grondwet.

Het uitgebreid bureau verzocht de studiedienst, in het licht van de ontwikkelde tegenargumentatie, het voorstel van resolutie aan een nieuw onderzoek te onderwerpen. Op 15 december 1993 kwam de studiedienst tot de volgende bevindingen :

Ten eerste, de noodzaak tot het wijzigen van de Grondwet, zoals ook de onafhankelijkheid van Vlaanderen, kan in een voorstel van resolutie, alsmede in elk ander initiatief van de Vlaamse Raad steeds ter sprake worden gebracht, op voorwaarde dat het niet de bedoeling is regelend, normatief of constitutioneel op te treden. Het gaat dan louter om de verwoording van een politieke stelling.

Dit is niet het geval wanneer een parlementair initiatief, bijvoorbeeld een resolutie, daadwerkelijk of in verkapte vorm een normatieve regeling, een wijziging van de Grondwet, of a fortiori een onafhankelijkheidsverklaring inhoudt.

Ten tweede, uit een geheel van feitelijke gegevens is af te leiden dat het nieuwe voorstel van resolutie eenzelfde strekking als het vorige moet worden toegemeten, ondanks het feit dat het slechts een aanbeveling inhoudt om binnen de Vlaamse regering een werkgroep op te richten. Het kader waarbinnen de werkgroep zijn actieplan dient uit te stippelen, is onder meer identiek aan de tekst van de onafhankelijkheidsverklaring zoals opgenomen in het eerder ingediende voorstel.

Het oprichten van een interminister-

riële werkgroep die een actieplan tot onafhankelijkheid dient op te stellen, kan worden gezien als de installatie van een soort preconstituante.

Het nieuwe voorstel blijft derhalve een intentieverklaring, met als doel de oprichting van een onafhankelijke staat te bewerkstelligen.

Het voorstel wordt dus gebruikt voor het nastreven van een ander doel dan datgene waarvoor een voorstel van resolutie dient.

Een stemming over een dergelijk voorstel van resolutie zou neerkomen op een stemming over een voorstel tot onafhankelijkheid of het inzetten van de procedure daartoe.

Na beraadslaging in het uitgebreid bureau op 22 december 1993 bleek dat : ten eerste, het voorstel van resolutie eenzelfde strekking als het vorige moet worden toegemeten ; ten tweede, het voorliggend voorstel een ander doel blijft nastreven dan waarvoor een voorstel van resolutie dient, en ten derde een stemming over een dergelijk voorstel zou neerkomen op een stemming over een voorstel tot onafhankelijkheid of het inzetten van de procedure daartoe.

De voorzitter van de Raad besliste dan ook het voorstel van resolutie onontvankelijk te verklaren.

Bij deze heeft deze vergadering kennis kunnen nemen van de pro-en contra-argumenten in deze onafhankelijkheidskwestie en van het gemoeteerd besluit van het uitgebreid bureau.

Thans is het aan de Vlaamse Raad om zich over de onontvankelijkheid van het voorstel uit te spreken.

De voorzitter : Wij zullen ons, conform artikel 61, punt 2 van het reglement, hierover zonder debat bijzitten en opstaan uitspreken.

De leden die het voorstel van resolutie onontvankelijk beschouwen, worden verzocht op te staan.

De tegenproof.

Voorzitter

Het voorstel van resolutie is onontvankelijk.

VERVOLGING ten laste van een lid van de Raad 466 (1993-1994) - Nr. 1

Bespreking en stemming

De voorzitter : Aan de orde is het verslag betreffende de vervolging ten laste van een lid van de Vlaamse Raad, uitgebracht door de heer Suykerbuyk namens de commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.

De heer Suykerbuyk, verslaggever, heeft het woord voor een mondeling verslag.

De heer H. Suykerbuyk, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzit ter, collega's, uw commissie, door het bureau hiermee gelast, heeft zich op 25 januari 1994 uitgesproken over de vraag of de Vlaamse Raad de schorsing van de lopende vervolging ten laste van de heer Van Rossem al dan niet zou vorderen.

Bij brieven van 22 september en van 22 en 24 december 1993 deelde de procureur-generaal bij het Hof van Beroep van Antwerpen de voorzitter van de Vlaamse Raad mee dat sedert 27 juni 1990 op het parket van de Procureur des Konings te Antwerpen een gerechtelijk onderzoek hangende is tegen de heer Van Rossem, sedert 24 november 1991 tot volksvertegenwoordiger gekozen, en tevens lid van de Vlaamse Raad.

Verder deelt de procureur-generaal mee dat, bij arrest van 21 december 1993, het Hof van Cassatie de voorziening in cassatie van de heer Van Rossem tegen het arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling te Antwerpen heeft verworpen. "Bijgevolg staat niets de dagvaarding voor

de Correctionele Rechtbank van de heer Van Rossem nog in de weg op voorwaarde evenwel dat de Vlaamse Raad de schorsing van de vervolging lastens voormeld volksvertegenwoordiger niet vordert."

Zoals bekend worden ingevolge de jongste grondwetsherziening ook de leden van de Vlaamse Raad beschermd door de parlementaire onschendbaarheid (Grondwetsartikelen 59quater en 44-45). Dit heeft als gevolg dat een verzoek tot schorsing van een reeds lopende gerechtelijke vervolging lastens een lid/volksvertegenwoordiger of rechtstreeks verkozen senator tot aan de volgende wetgevende verkiezingen, zowel door de Kamer/Senaat als door de Raden dient te worden behandeld.

De heer Van Rossem werd bij brief van 17 januari 1994 op de hoogte gebracht van het feit dat de commissie van de Vlaamse Raad zich over de mogelijke schorsing van zijn vervolging zou uitspreken op 25 januari 1994. Hij werd hierbij ook gewezen op het feit dat hij door deze commissie kon worden gehoord en dat hij zijn dossier kon inzien. Ofschoon de heer Van Rossem de voorzitter van de Raad bij herhaling liet weten aan de werkzaamheden van de commissie deel te zullen nemen en ook vroeg of zijn advocaat daarbij aanwezig kon zijn, waren noch hij noch zijn advocaat aanwezig.

Een lid wijst de commissie erop dat de beslissing die de Vlaamse Raad neemt inzake het al of niet schorsen van de vervolging van een lid, tevens lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, een volledig autonome beslissing is die, in casu, niet perse moet kaderen in de door de Kamer van Volksvertegenwoordigers genomen beslissing. De commissie is het met deze zienswijze eens. De uitspraak van de Raad dienaangaande is gebaseerd op een zelfstandig en volwaardig oordeel.

Een lid meent dat de vervolging van een lid van de Raad het meest essentiële aspect van zijn parlementair

mandaat, namelijk zijn aanwezigheid in de plenaire vergadering, niet in het gedrang mag brengen. De commissie deelt deze visie. Met eenparigheid van stemmen beslist de commissie : "De schorsing van de vervolging tegen de heer Jean-Pierre Van Rossem wordt niet gevorderd. De uitoefening van het parlementair mandaat van het betrokken lid mag niet belemmerd worden : handelingen met betrekking tot de vervolging waarbij het lid aanwezig dient te zijn kunnen niet plaatsvinden op dagen en uren waarop de Vlaamse Raad plenair vergadert."

Ik vraag de voltallige Raad dit advies te volgen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Wij stemmen bij zitten en opstaan over het besluit van de commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.

De leden die het besluit wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het besluit is aangenomen.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer H. Van Dienderen c.s. tot besluit van de op 13 januari 1994 door de heer H. Van Dienderen in commissie gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bedrijfslintbebouwing en meer bepaald de woonboulevard aan de Boomsesteenweg - 450 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer

Voorzitter

Van Dienderen c.s. tot besluit van de op 13 januari 1994 door de heer Van Dienderen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bedrijfslintbebouwing en meer bepaald de woonboulevard aan de Boomsesteenweg.

De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, leden van de Vlaamse regering, collega's, wegens de enorme overlast hebben in de Antwerpse randgemeente Wijnegem onlangs buurtbewoners fel geprotesteerd tegen het grote winkelcentrum aldaar. De groenen hadden daar altijd al voor gewaarschuwd.

Inmiddels blijkt er een bewustwording over deze thematiek ook elders te ontstaan. Dat is gebleken in de laatste zitting van de commissie Ruimtelijke Ordening naar aanleiding van mijn interpellatie. Inderdaad, praktisch iedereen was het erover eens dat er geen nieuwe distributiecentra kunnen worden toegelaten aan invalswegen naar onze dorpen en steden.

Dit is een algemeen beleidsprincipe dat wij ook delen, maar dat volgens ons ook in concrete dossiers moet worden toegepast. Wij weten in de Vlaamse Raad allen dat de Boomsesteenweg ten zuiden van Antwerpen een enorm gevaarlijke en erg besproken weg is. De minister heeft ook toegegeven dat de onoordeelkundige ruimtelijke ordening, het altijd maar toelaten van nieuwe distributiecentra, de onveiligheid daar sterk in de hand heeft gewerkt.

Er ligt een nieuw concreet dossier op tafel. De al zo gevaarlijke Boomsesteenweg gaat nog meer verkeer krijgen als de zogenaamde woonboulevard daar wordt toegelaten.

Daarom hebben enkele collega's en ikzelf in onze motie duidelijk gezegd dat niet alleen mooie principes moeten worden verkondigd, maar dat er ook een toetssteen voor deze principes inzake concrete dossiers moet zijn. Desbetreffend is de woonboulevard zo'n toetssteen. Indien u het ernstig meent met het afwijzen van de nieuwe distributiecentra bij de toegangswegen, moet dit daar worden toegepast.

Dat gebeurt echter niet in de motie die werd ingediend door collega Van Eetvelt. De toetsing van het concrete dossier is er niet in vervat.

Aan de andere kant zijn er wel principes in opgenomen waarmee wij het helemaal eens kunnen zijn. Bijgevolg zullen wij de motie niet afkeuren, maar ook niet goedkeuren, maar wij zullen ons onthouden.

De voorzitter : De heer De Groot heeft het woord.

De heer E. De Groot (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, in het verleden heb ik herhaaldelijk vanop de tribune van de Vlaamse Raad ten aanzien van de opeenvolgende ministers, bevoegd voor infrastructuur, gewezen op de verkeersonveiligheid van de Boomsesteenweg.

Zelfs indien spoedig, zoals de heer Kelchtermans heeft beloofd, wordt begonnen met de belangrijke aanpak van de infrastructuur ter hoogte van het kruispunt Pierstraat en zelfs indien de werken over de gehele as tot aan het viaduct in Wilrijk zullen voltooid worden, dan nog zal er een zeer grote overlast – en die nu al bestaat – op de parallelbanen blijven bestaan.

Het lijkt dan ook tegenaangewezen van nieuwe grote centra de toelating te geven om zich op de Boomsesteenweg te vestigen.

De VLD zal de motie, zoals ze door collega Van Eetvelt is voorgesteld, goedkeuren omdat wij het in een breder kader willen zien dan de Boomsesteenweg alleen.

Wij zijn ervan overtuigd dat bij vergunningsaanvragen telkens Per streek de concrete situatie in ogenschouw moet worden genomen en rekening moet worden gehouden met de belangen van de verkeersveiligheid en eveneens met die van de middenstand in de streek.

De voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, in de commissie bestond eensgezindheid omtrent deze problematiek.

Het was beter geweest mocht er slechts één motie zijn ingediend.

Daarom zullen wij op de met redenen omklede motie van de heer Van Eetvelt een amendement indienen om beide moties te bundelen.

Wij wensen de tekst aan te passen door in het zevende gedachtenstreepje van deze met redenen omklede motie de tekst als volgt te wijzigen : “verzoekt de Vlaamse regering een zeer restrictieve houding aan te nemen bij het verlenen van bouwvergunningen, meer bepaald langs de Boomsesteenweg, voor de vestiging van grote winkelcentra aan de rand van steden en agglomeraties en langs invalswegen”.

De voorzitter : Dit is een mondeling amendement dat blijkbaar nog kan wijzigen ?

De heer J. De Mol : Inderdaad.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, mijn fractie kan het amendement zoals voorgesteld door de heer De Mol, goedkeuren en wij hechten eveneens belang aan deze problematiek.

Namens mijn fractie wens ik er echter meteen aan toe te voegen dat wij ervoor moeten opletten het niveau van de Vlaamse Raad niet te verlagen door te discussiëren over straten en subregionale of sublokale steen-

Van Rompuy

wegen en moties in te dienen aangaande alle mogelijke verkeersproblemen in Vlaanderen. Dat is trouwens beneden het niveau van deze assemblée.

De voorzitter : De heer Van Eetvelt heeft het woord.

De heer J. Van Eetvelt (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mevrouw de minister, collega's, ik zal mij beperken tot het algemeen aspect van deze problematiek.

In de oriëntatiebrief over het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt gestipuleerd dat werk zal worden gemaakt van het aan banden leggen van het ongeordende uitdijen van stedelijke functies lang invalswegen en andere vormen van stedelijke woon- of bedrijfslintbebouwing.

De selectieve uitbouw van stedelijke gebieden en het gericht verweven en bundelen van functies en voorzieningen zoals winkelcentra, nutsvoorzieningen, ambacht- en recreatiecentra binnen het stedelijk gebied, wordt zelfs als een centrale begeleidingsdoelstelling aangegeven.

Niettegenstaande dit zeer behartenswaardig voornemen stel ik vast dat wij langs invalswegen en aan de rand van steden en agglomeraties meer en meer worden geconfronteerd met de inplanting van grote gebouwencomplexen bestemd als winkelruimten.

Dergelijke complexen bieden aan de consument een onmiddellijk in het oog springend voordeel : men kan er overdekt winkelen en er is gratis en overvloedig parkeergelegenheid. Indien men dat wenst, kan men er zelfs een hele dag doorbrengen en in sommige gevallen ook overnachten. Dit voordeel weegt evenwel niet op tegen de nadelen van dergelijke inplantingen. Inderdaad, momenteel staan vijftig winkelpanden leeg in de Offerandestraat te Antwerpen, de eerste winkelwoonstraat. Dergelijke winkeloppervlak-

ten buiten de kernen, ontwrichten in grote mate de leegstand en de verkrotting in de steden en brengen een drukke verkeersstroom tot stand. De kleine middenstander, die vaak belangrijke investeringen deed om een leefbare zaak uit te bouwen, is vaak het grootste slachtoffer van deze evolutie.

Via deze motie wil ik de Vlaamse regering aansporen om een einde te maken aan dergelijke evolutie.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, men mag deze problematiek niet behandelen met een specifiek voorbeeld in het achterhoofd maar vanuit een ruimer perspectief. Het Vlaams Blok zal de twee moties goedkeuren die uiteindelijk weerhouden zijn.

Het verschil tussen de motie van collega Olivier en de motie van het Vlaams Blok bestaat erin dat de CVP-motie pleit voor een restrictief optreden terwijl het Vlaams Blok een onmiddellijke halt wil toeroepen aan de vestiging van nieuwe winkelcentra aan de rand van de steden.

Mijn fractie gaat zelfs verder en wil bepaalde, eerder genomen beslissingen opnieuw ter discussie brengen.

Ik kan mij aansluiten bij de argumentatie van de CVP. Uitbreiding van winkelcentra aan de rand van de steden brengt de stadskernherwaardering in het gedrang. De winkelcentra binnen de stedelijke kernen lopen leeg met verkrotting, leegstand en onveiligheid als gevolg. Op gemeentelijk, maar ook op Vlaams en federaal vlak, zal men meer personeel moeten in dienst nemen om het gevoel van veiligheid te herstellen en het hoofd te kunnen bieden aan de verkeerschaos.

Collega's, het is niet altijd even duidelijk welk standpunt bepaalde politieke fracties over een materie inne-

men in de Vlaamse Raad of in het nationaal parlement en hun houding ter zake op het thuisfront, in de gemeenteraden. Ik zal nauwlettend toekijken op het stemgedrag van een paar politieke fracties in dit half-rond.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp de gevolgde procedure niet goed waarbij tijdens de stemming een amendement mondeling wordt toegevoegd. Ik vind deze procedure gevaarlijk. Dit betekent dat een fractie een schorsing van de zitting kan vragen en dat deze Raad oeverloos bezig blijft. Ik ben van mening dat een amendement schriftelijk moet ingediend worden en voor de stemming.

Ik kan de heer Van Rompuy begrijpen. Terecht zegt hij dat de Vlaamse Raad de verkeerde weg inslaat als de Raad concrete dossiers behandelt. De VLD gaat ermee akkoord dat de Vlaamse Raad algemene regels vastlegt. Ik ben echter van mening dat deze Raad ten opzichte van de bevoegde, lokale overheden bevoogdend en betuttelend optreedt als deze Raad beslissingen neemt in concrete dossiers.

Mijnheer de voorzitter, men kan geen twee wegen tegelijk bewandelen.

Ofwel aanvaardt men dit amendement en moet de Raad zich tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken, ofwel houdt de Raad zich aan de ingediende teksten. De VLD steunt de motie die de algemene problematiek behandelt. Uit principe kan mijn fractie zich echter niet akkoord verklaren met een motie over specifieke gevallen.

De voorzitter : Mijnheer Denys, ik sluit mij aan bij wat de heer Van Rompuy heeft gezegd en meen ook dat de Vlaamse Raad een inspanning zou moeten doen, zeker wat de moties betreft, om tot meer gangbare

Voorzitter

en globaal omvattende lijnen te komen. Wij mogen ons niet verliezen in te gedetailleerde moties.

Bovendien wijs ik u op de mogelijkheden die het reglement biedt om tot aan de stemming nog een wijziging van de met redenen omklede motie voor te leggen. Het gaat hier over een wijziging die zeer beperkt is in omvang. Als wij aan de stemming over deze motie komen, zal ik er nog voorlezing van geven.

Als u erop staat dat de tekst wordt uitgeschreven, het gaat over vier woorden, dan meen ik dat de indener, als hij zijn voorstel wenst te handhaven, dit gemakkelijk kan doen.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Ik verzoek de heer De Mol om een amendement niet op een mondelinge manier in te dienen. Ik stel voor dat we ons beperken tot de teksten zoals ze thans voorliggen.

Indien de heer De Mol zou aandringen, dan vraag ik dat men de procedure bij uitschrijving zou volgen. Ik wil vermijden dat men hier naar precedenten zou kunnen verwijzen.

Ik dring erop aan dat wij ons beperken tot de huidige teksten.

De voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol : Het gaat hier inderdaad over vier woorden. Iedereen weet goed waarover het gaat. De heer Denys heeft er trouwens uitgebreid inhoudelijk op gereageerd. U hebt gezegd dat u met de inhoud niet kunt akkoord gaan.

De heer A. Denys : Collega's, het gaat hier niet enkel over vier woorden. Het gaat erover dat wij hier een precedent creëren. Bovendien gaat men door die vier woorden over van een globale naar een specifieke, concrete benadering. Dat is de wijziging die door het amendement wordt aangebracht.

Zelfs al lijkt het niet zo belangrijk, ik weiger hiervan een precedent te maken dat in andere gevallen veel zwaardere gevolgen kan hebben.

De voorzitter : Mijnheer Denys, u zult zich hierover te gelegener tijd kunnen uitspreken.

Aan de orde is de stemming over de motie van de heer Van Dienderen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

127 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

29 leden hebben ja geantwoord ;

61 leden hebben neen geantwoord ;

37 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.

Annemans G.

Barbé L.

Bosman R.

Buisseret X.

Caudron J.

De Boeck A.

De Man F.

De Vlieghe W.

Dewinter F.

Dierickx L.

Dillen M.

Dua V.

Geysels J.

Goossens W.

Maertens M.

Moens G.

Peeters W.

Raes R.

Spinnewyn J.

Tavernier J.

Ulburghs J.

Van den Eynde F.

Van Dienderen H.

Van Nieuwenhuysen L.

Van Vaerenbergh E.

Verreycken W.

Vogels M.

Wymeersch F.

NEEN hebben geantwoord :

Anthuenis G.

Appeltans L.

Arts A.

Baldewijns E.

Beysen E.

Breyne P.

Bril L.

Brouns H.

Candries H.

Capoen M.

Cardoen G.

Cordeel M.

De Maght-Aelbrecht A.

De Meyer J.

Demuyt W.

Denys A.

Deprez P.

De Roo J.

Desmet P.

Didden M.

Dupré J.

Eeman J.

Eyskens M.

Gabriels J.

Geens G.

Gijsbrechts-Horckmans A.

Goutry L.

Lauwers H.

Leduc J.

Lenssens J.

Leysen A.

Marsoul H.

Merckx-Van Goey T.

Moors C.

Nelis-Van Liedekerke L.

Olaerts H.

Olivier M.

Pinxten K.

Schuermans E.

Suykerbuyk H.

Tant P.

Taylor J.

Tyberghien-Vandenbussche M.

Valkeniers J.

Van Aperen A.

Vandendriessche B.

Van der Poorten M.

Vandeurzen J.

Van Eetvelt J.

Van Grembergen P.

Van Hecke J.

Van Hooland R.

Vanleenhove G.

Van Looy J.

Van Mechelen D.

Van Peel M.

Van Rompuy E.

Van Wambeke H.

Voorzitter

Verlinden A.
Weyts J.
Wierinckx R.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Ansoms J.
Bourgeois M.
Caubergs J.
Cauwenberghs F.
De Batselier N.
De Groot E.
Demeester-De Meyer W.
Demeulenaere J.
De Mol J.
Detiège L.
Devolder J.
De Wulf R.
Dielens F.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Lisabeth C.
Logist M.
Maximus L.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Sauwens J.
Schellens A.
Sleeckx J.
Swennen G.
Swinnen R.
Timmermans J.
Vande Lanotte J.
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Van der Maelen D.
Van der Sande J.
Vanlerberghe R.
Vergote F.
Verleyen I.
Vermassen G.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

Redenen voor onthouding ?

De heer J. Devolder : Ik heb een stemafpraak met de heer De Bremaeker.

De heer J. Demeulenaere : Ik heb een stemafpraak met de heer Seeuws.

De heer F. Vergote : Ik heb een

stemafpraak met de heer Vankeirsbilck.

De heer J. Cauhergs : Ik heb een stemafpraak met de heer Ghesquière.

De heer F. Cauwenberghs : Ik heb mij, samen met collega Ansoms, onthouden omdat we menen dat de woonboulevard daar niet mag komen. Bovendien zijn wij van mening dat de inhoud van de motie te eng is en dat de problemen in een bredere context moeten worden besproken.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren L. Van Nieuwenhuysen en F. Wymeersch tot besluit van de op 13 januari 1994 door de heren H. Van Dienderen en J. Van Eetvelt in commissie gehouden interpellaties tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, respectievelijk over de bedrijfslintbebouwing en meer bepaald de woonboulevard aan de Boomsesteenweg en over de inplanting van grote winkelcentra langs invalswegen en aan de rand van de steden - 451 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Van Nieuwenhuysen en Wymeersch tot besluit van de op 13 januari 1994 door de heren Van Dienderen en Van Eetvelt in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, respectievelijk over de bedrijfslintbebouwing en meer bepaald de woonboulevard aan de Boomsesteenweg en over de inplanting van grote winkelcentra langs in-

valswegen en aan de rand van de steden.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

129 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

14 leden hebben ja geantwoord ;
91 leden hebben neen geantwoord ;
24 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Bosman R.
Buisseret X.
De Man F.
Dewinter F.
Dillen M.
Goossens W.
Peeters W.
Raes R.
Spinnewyn J.
Van den Eynde F.
Van Nieuwenhuysen L.
Verreycken W.
Wymeersch F.

NEEN hebben geantwoord :

Ansoms J.
Anthuenis G.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Beysen E.
Bourgeois M.
Breyne P.
Bril L.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Cordeel M.
De Groot E.
De Maght-Aelbrecht A.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
Desmet P.

Voorzitter

De Wulf R.
Didden M.
Dielens F.
Dupré J.
Eeman J.
Eyskens M.
Gabriels J.
Geens G.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Lauwers H.
Leduc J.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Ramoudt D.
Schellens A.
Schuermans E.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Taylor J.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Aperen A.
Vande Lanotte J.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.

Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Verleyen I.
Verlinden A.
Vermassen G.
Weyts J.
Wierinckx R.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aelvoet M.
Barbé L.
Caubergs J.
Caudron J.
De Batselier N.
De Boeck A.
Demeester-De Meyer W.
Demeulenaere J.
Detiège L.
De Vlieghe W.
Devolder J.
Dierickx L.
Dua V.
Geysels J.
Kelchtermans T.
Maertens M.
Platteau S.
Sauwens J.
Tavernier J.
Ulburghs J.
Van den Brande L.
Van Dienderen H.
Vergote F.
Vogels M.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan. Redenen voor onthouding ?

De heer S. Platteau : Ik heb een stemafpraak met de heer Leclercq.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren J. Van Eetvelt en M. Olivier c.s. tot besluit van de op 13 januari 1994 door 'de heer J. Van Eetvelt in commissie gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans,

mans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de inplanting van grote winkelcentra langs invalswegen en aan de rand van de steden
— 452 (1993-1994) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Van Eetvelt en Olivier c.s. tot besluit van de op 13 januari 1994 door de heer Van Eetvelt in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de inplanting van grote winkelcentra langs invalswegen en aan de rand van de steden.

Er is een mondeling amendement van de heer De Mol.

Wordt dit amendement aangehouden ? (**Ja**)

Dan spreken wij ons eerst uit over dit amendement.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, indien dit amendement op die manier wordt aangehouden, zal de oppositie in de toekomst ook deze procedure invoeren. Tot nog toe hebben wij dit nooit gedaan. Dit is een troefkaart die men in de handen speelt van de oppositie.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de voorzitter, wat de procedure betreft heeft collega Denys gelijk. Het is geen goed parlementair werk.

De voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké : Mijnheer de voorzitter, ik vraag mij af wat er ons op basis van het reglement verbiedt een tekst te amenderen tot op het

Hancké

ogenblik van de stemming. Deze procedure is in het reglement voorzien en er wordt nu gebruik van gemaakt.

De enige opmerking die eventueel kan worden gemaakt, is dat het amendement niet werd uitgeschreven. Dit is niet gebeurd omdat het inderdaad om een kleine toevoeging gaat tussen twee komma's.

Ik wil de collega's dan ook vragen hierover geen moeilijkheden te maken.

De voorzitter : Indien het amendement wordt aangehouden, moet ik het conform het reglement ter stemming voorleggen. Ik geef er nogmaals lezing van.

In de voorlaatste paragraaf van de motie van de heren Van Eetvelt, Olivier en Caudron moet een bepaalde zinsnede worden toegevoegd waardoor deze paragraaf luidt als volgt : "Verzoekt de Vlaamse regering een zeer restrictieve houding aan te nemen bij het verlenen van bouwvergunningen, meer bepaald langs de Boomsesteenweg, voor de vestiging van grote winkelcentra aan de rand van steden en agglomeraties en langs invalswegen."

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

125 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

68 leden hebben ja geantwoord ;

31 leden hebben neen geantwoord ;

26 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Ansoms J.
Arts A.
Baldewijns E.
Barbé L.
Bourgeois M.
Brouns H.

Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
De Boeck A.
De Mol J.
Demuyt W.
Desmet P.
De Vlieghe W.
De Wulf R.
Didden M.
Dielens F.
Dierickx L.
Dua V.
Dupré J.
Goutry L.
Hancké L.
Lauwers H.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Maertens M.
Marsoul H.
Maximus L.
Merckx-Van Goeij T.
Moens G.
Olaerts H.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Schellens A.
Schuermans E.
Sleeckx J.
Swennen G.
Swinen R.
Tavernier J.
Taylor J.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Ulburghs J.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B .
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeuren J.
Van Dienderen H.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Peel M.
Van Rompuy E.

Van Vaerenbergh E.
Verleyen I.
Vermassen G.
Vogels M.

NEEN hebben geantwoord :

Anthuenis G.
Appeltans L.
Bril L.
Candries H.
Cordeel M.
De Maght-Aelbrecht A.
De Meyer J.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
Eeman J.
Eyskens M.
Gabriels J.
Geens G.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Goossens W.
Leduc J.
Lenssens J.
Martens L.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Ramoudt D.
Schiltz H.
Suykerbuyk H.
Tant P.
Valkeniers J.
Van Aperen A.
Van Mechelen D.
Verlinden A.
Weyts J.
Wierinckx R.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Annemans G.
Beysen E.
Bosman R.
Buisseret X.
Caubergs J.
De Batselier N.
De Man F.
Demeester-De Meyer W.
Demeulenaere J.
Detiège L.
Devolder J.
Dewinter F.
Dillen M.
Geysels J.
Kelchtermans T.
Peeters W.
Platteau S.

Voorzitter

Raes R.
Sauwens J.
Spinnewyn J.
Van den Brande L.
Van den Eynde F.
Van Nieuwenhuysen L.
Vergote F.
Verreycken W.
Wymeersch F.

Het amendement is aangenomen.

Redenen voor onthouding ?

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen : Mijnheer de voorzitter, ik heb mij bij de stemming onthouden omdat ik ervan uitga dat de heer De Mol zich van vergadering vergist en denkt dat hij in de gemeenteraad van Lebbeke is en niet in de Vlaamse Raad.

Bovendien is het niet omdat de heer De Mol last heeft met zijn stemgedrag dat hij daarvoor naar een oplossing moet grijpen die niet reglementair is en bovendien niet goed is voor het imago van de Vlaamse Raad.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de voorzitter, ondanks het feit dat onze fractie de motie heeft goedgekeurd, heb ik mij toch bij de stemming onthouden om reden door collega Denys en door mijzelf naar voren gebracht.

Ik heb alle begrip voor de opmerking van de heer Hancké, doch vier woorden uitschrijven en ronddelen is niet zo moeilijk. Het is een kwestie van degelijk parlementair werk.

Ik vind het geen goed parlementair werk over mondelinge moties te stemmen.

De voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké : Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de bijna 200 leden van de raad het nodig vinden tijd te verliezen met de vraag of

vier woorden al dan niet op papier moeten komen. Zoals in commissie is gebleken, kan een klein amendement dikwijls mondeling worden ingediend. Ik veronderstel dat iedereen weet waarover ik het heb.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch : Mijnheer de voorzitter, onze fractie heeft zich onthouden, niet omdat wij de inhoud van de motie niet goedkeuren, maar wel omdat het onzin is dat een lid van deze vergadering de doelstelling van zijn eigen motie gaat inpasen in een motie van een andere fractie om toch maar een gedeelte van zijn motie te redden. Hij wist immers zeer goed dat zijn motie zou worden verworpen.

De voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol : Ik vraag het woord voor een persoonlijk feit. Ik heb zopas gezegd dat de bedoeling van het amendement was beide moties samen te voegen. Het zou veel beter zijn geweest als er slechts één motie was ingediend. Dat is dus het probleem.

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de aldus gewijzigde met redenen omklede motie van de heren Van Eetvelt en Olivier.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

129 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

100 leden hebben ja geantwoord ;

2 leden hebben neen geantwoord ;

27 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Annemans G.
Ansoms J.
Appeltans L.

Arts A.
Baldewijns E.
Barbé L.
Bosman R.
Bourgois M.
Breyne P.
Brouns H.
Buisseret X.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Caubergs J.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
De Boeck A.
De Man F.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
Deprez P.
De Roo J.
Desmet P.
De Vlieghe W.
Dewinter F.
De Wulf R.
Didden M.
Dielens F.
Dierickx L.
Dillen M.
Dua V.
Dupré J.
Eyskens M.
Geens G.
Geysels J.
Goossens W.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Lauwers H.
Leysen A.
Lisabeth C.
Logist M.
Maertens M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Olivier M.
Peeters J.
Peeters L.
Peeters W.
Pinoie E.
Pinxten K.

Voorzitter

Raes R.
Schellens A.
Schuermans E.
Sleeckx J.
Spinnewyn J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Tavernier J.
Taylor J.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Ulburghs J.
Vande Lanotte J.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B.
Van den Eynde F.
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Dienderen H.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Nieuwenhuysen L.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Verleyen I.
Vermassen G.
Verreycken W.
Vogels M.
Wymeersch F.

NEEN hebben geantwoord :

Cordeel M.
De Maght-Aelbrecht A.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anthuenis G.
Beysen E.
Bril L.
De Batselier N.
De Groot E.
Demeester-De Meyer W.
Demeulenaere J.
Denys A.
Detiège L.
Devolder J.

VB-Kamerlid Joris Van Hauthem, rechtstaand naast zijn fractie, interpelleerde samen met VU-fractie leider Paul Van Grembergen minister-president Luc Van den Brande (CVP) over het uitblijven van het wegwerken van de niet-objectief verklaarbare transfers van Vlaanderen naar Wallonië in de sociale zekerheid

Eeman J.
Gabriels J.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Kelchtermans T.
Leduc J.
Platteau S.
Ramoudt D.
Sauwens J.
Schiltz H.
Valkeniers J.
Van Aperen A.
Van den Brande L.
Van Mechelen D.
Vergote F.
Verlinden A.
Weyts J.
Wierinckx R.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

Redenen voor onthouding ?

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, de VLD heeft twee redenen om zich te onthouden. Ten eerste is er de procedure en ten tweede

is onze fractie zo goed geweest dit keer een vijftal stemafspraken toe te staan. Er waren er tien aangevraagd. Desondanks is er geen meerderheid in aantal. De volgende keer staan wij dan ook geen stemafspraken meer toe.

**MOTIE VAN AANBEVELING
van de heren M. Van Peel, P. Hostekint, H. Olaerts en L. Dierickx tot
besluit van het op 26 januari 1994
gehouden debat over de Beleidsbrief
Letteren
— 290 (1992-1993) — Nr. 3**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van de heren Van Peel, Hostekint, Olaerts en Dierickx tot besluit van het op 26 januari 1994 gehouden debat over de Beleidsbrief Letteren.

Voorzitter

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

132 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
95 leden hebben ja geantwoord ;
37 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aelvoet M.
Ansoms J.
Appeltans L.
Arts A.
Baldewijns E.
Barbé L.
Bourgois M.
Breyne P.
Brouns H.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Creyf S.
De Batselier N.
De Boeck A.
Demeester-De Meyer W.
De Meyer J.
De Mol J.
Demuyt W.
De Roo J.
Desmet P.
Detiège L.
De Vlieghe W.
De Wulf R.
Didden M.
Dielens F.
Dierickx L.
Dua V.
Dupré J.
Eyskens M.
Geens G.
Geysels J.
Goossens W.
Goutry L.
Hancké L.
Hostekint P.
Kelchtermans T.
Lauwers H.
Lenssens J.
Leysen A.
Lisabeth C.

Logist M.
Maertens M.
Marsoul H.
Martens L.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olaerts H.
Peeters J.
Peeters L.
Pinoie E.
Pinxten K.
Sauwens J.
Schellens A.
Schiltz H.
Schuermans E.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Tant P.
Tavernier J.
Taylor J.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Ulburghs J.
Vande Lanotte J.
Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vandendriessche B .
Van der Maelen D.
Van der Poorten M.
Van der Sande J.
Vandeurzen J.
Van Dienderen H.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vanleenhove G.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Peel M.
Van Rompuy E.
Van Vaerenbergh E.
Verleyen I.
Vermassen G.
Vogels M.
Weckx H.
Weyts J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Annemans G.
Anthuenis G.
Beysen E.

Bosman R.
Bril L.
Buisseret X.
Caubergs J.
Cordeel M.
De Groot E.
De Maght-Aelbrecht A.
De Man F.
Demeulenaere J.
Denys A.
Devolder J.
Dewinter F.
Dillen M.
Eeman J.
Gabriels J.
Gijsbrechts-Horckmans A.
Leduc J.
Peeters W.
Platteau S.
Raes R.
Ramoudt D.
Spinnewyn J.
Valkeniers J.
Van Aperen A.
Van den Eynde F.
Van Hauthem J.
Van Mechelen D.
Van Nieuwenhuysen L.
Van Wallegghem R.
Vergote F.
Verlinden A.
Verreycken W.
Wierinckx R.
Wymeersch F.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

INTERPELLATIES (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de politieke besluiten en de concrete maatregelen naar aanleiding van het verslag Jadot van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

Interpellatie van de heer J. Van

Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het uitblijven van het wegwerken van de niet-objectief verklaarbare transfers van Vlaanderen naar Wallonië in de sociale zekerheid

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Van Grembergen tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de politieke besluiten en de concrete maatregelen naar aanleiding van het verslag Jadot van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en van de heer Van Hauthem tot minister-president Van den Brande over het uitblijven van het wegwerken van de niet-objectief verklaarbare transfers van Vlaanderen naar Wallonië in de sociale zekerheid.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, dit land en zijn deelstaten worden grosso modo met vijf grote problemen geconfronteerd.

Eerst en vooral is er het probleem van arbeid en tewerkstelling.

Het tweede probleem is de zorg voor onze industrie.

Voorts is er de begrotingssituatie op het federale vlak en de verhouding daarvan met de begrotingen van de deelstaten.

Vervolgens onderscheid ik als vierde probleem de oplossing van de schuldenlast.

Ten slotte kan de sociale zekerheid met daarbij de problemen van federalisering en transfers als het vijfde probleem worden beschouwd.

Het probleem van de federalisering van en de transfers in de sociale zekerheid was twee jaar geleden politiek onbespreekbaar. In bepaalde kringen heeft men het Sint-Michielsakkoord om allerlei redenen verketterd, maar precies dit akkoord heeft ervoor gezorgd dat het probleem van de sociale zekerheid bespreekbaar werd. In de discussie heeft ieder zijn eigen inzichten, verantwoordelijkheden en voorkeuren, maar het is duidelijk dat de discussie in alle politieke partijen leeft.

Mijnheer de minister-president, wij moeten dan ook in deze Vlaamse Raad onze inzichten en meningen te kennen geven.

Wij blijven hiermee binnen het Vlaamse regeerakkoord, dat wij samen met anderen hebben afgesloten, en wij wensen daar op geen enkele manier ontrouw aan te worden. Dat politiek akkoord vermeldt duidelijk dat er een einde moet komen aan de niet-objectieve transfers. Wij moeten hier dus over die sociale zekerheid kunnen spreken, met de vrijmoedigheid die in deze tijd van verdachtmakingen meer dan ooit politiek noodzakelijk is. Er mag dus geen onduidelijkheid bestaan en ook geen gebrek aan communicatie.

Wij bevinden ons hoe dan ook binnen de contouren van het Vlaams regeerakkoord.

Bovendien is het federaal regeerakkoord gesloten na de goedkeuring van het Vlaams regeerakkoord.

Eén van de gevolgen van het Vlaams regeerakkoord was dat ook in het federaal regeerakkoord verwezen werd naar de transfers. Het is dus ook een engagement van een andere regering en van een andere meerderheid.

Eén van de belangrijkste zaken, waar anderen minachtend over spraken, was dat wij van de federale regering rapporten wensten die de precieze situatie zouden weergeven over onder meer de ziekteverzekering.

Men had het voor de zoveelste keer over een fata morgana. Maar wij wensten dat aan de hand van cijfers ook het noorden van het land zijn mening zou kunnen hebben en verantwoordelijkheid zou kunnen nemen. Maar ook degenen die tot nog toe de cijfers weigerden onder ogen te zien, laat staan te onderzoeken, zouden verplicht zijn op basis van een dossier te oordelen en na te denken.

Het dossier Jadot was één van de eerste dossiers. De heer Jadot is een Franstalig socialist. Ik zeg dit niet om de intellectuele en wetenschappelijke benadering van het dossier tekort te doen, maar ik wil er wel op wijzen dat er precies omwille van die aanhangigheid sprake is van objectiviteit.

Ik wens niet in te gaan op het hele dossier, maar wel op enkele evidente conclusies. Daaruit blijkt immers dat de gezondheidszorg in Wallonië stukken duurder is dan in Vlaanderen. Er is één uitzondering. De verzorgingstehuizen en rusthuizen zijn in Vlaanderen duurder. Bij een gemiddelde code 100, scoort Vlaanderen 114 en Wallonië 90.

Voor alle andere sectoren is Wallonië echter duurder dan Vlaanderen.

In de klinische biologie scoort Vlaanderen 78 en Wallonië 132.

Bij de speciale verstrekkingen heeft Vlaanderen code 84 en Wallonië code 119.

Toen deze discussie in het federale parlement en in de Vlaamse Raad werd aangegaan, werd steeds de opmerking gemaakt dat het grote verschil te maken had met de samenstelling van de bevolking. De ouderdom van de bevolking zou één van de oorzaken zijn dat de gezondheidszorg in Wallonië duurder was dan in Vlaanderen.

Zo beweerde men dat de ouderdom van de bevolking de reden is dat Wallonië meer verbruikt dan Vlaanderen.

De heer J. Valkeniers : En de mijnwerkers dan ?

De heer P. Van Grembergen : Deze bevolkingsgroep is voor dit ogenblik tussen de 60 en de 70 jaar.

Uit het dossier **Jadot** blijkt dat het leeftijdsargument waardeloos is. Zo is de code van verbruik en behandeling van de zogenoemde **WIGW's** in Vlaanderen gelijk aan die in Wallonië. Het verbruik heeft dus niets te maken met de ouderdomspyramide en met het industriële verleden van Wallonië. De oorzaak van de verschillen moet elders worden gezocht.

Ik blijf bij het rapport, zo kan men mij niet verwijten dat ik mijn eigen conclusies formuleer. Volgens het rapport kiest Vlaanderen voor de eerstelijnszorg en voor ambulante geneeskunde terwijl Wallonië opteert voor technische en dure geneeskunde.

In het dossier wordt een intellectuele, maar ook een politieke vraag gesteld. Gezien het veld in Vlaanderen totaal anders is dan in Wallonië, is het dan redelijk dat de Belgische staat een uniforme regel hanteert voor twee deelgebieden die totaal anders reageren en die de gezondheidszorg en de geneeskunde op een totaal andere manier gebruiken ? In het rapport wordt vrijwel letterlijk gezegd dat het dwaas is een uniforme regeling toe te passen. Als dat dwaas is, waarom zouden wij dan geen twee regelingen ontwerpen ? In dat geval wordt de gezondheidszorg eenvoudigweg gefederaliseerd. Federalisme betekent immers dat men zich met bestuur, parlement, middelen en verantwoordelijken onmiddellijk kan aanpassen aan het veld waarbij men het dichtst aanleunt. Ik pas de logica toe van de intellectuele vraag die in het rapport **Jadot** wordt gesteld : is het verantwoord van één uniforme regeling te hebben voor het hele land hoewel het gebruiksgegeven, de wijze waarop de bevolking aanspraak maakt op geneeskundige zorgen en de manier hoe daarop wordt ingespeeld, totaal

verschillend is in Vlaanderen dan in Wallonië ?

Men zou ook een ander antwoord kunnen geven op deze vraag. Men zou immers alles kunnen laten zoals het is en de uniforme regeling behouden. Dit betekent dat de communicerende vaten blijven bestaan.

Ik ben mij ervan bewust dat men pleit voor solidariteit. Ik ben het ermee eens dat wij dit principe moeten toepassen, onafgezien van de deelstaten. De deelstaten moeten solidaire zijn tegenover elkaar. In het kader van de Europese Unie moeten de welvarende deelstaten van Duitsland kunnen delen met de minder welvarende deelstaten van Italië.

Ik heb daar geen probleem mee. Ik heb er evenmin een probleem mee dat ook bij ons deelstaten met hun regeling, hun codes en afspraken solidariteit beoefenen ten opzichte van Wallonië.

Als we het over solidariteit hebben, moeten we toch even de cijfers raadplegen. De cijfers uit het rapport zeggen dat de kostprijs per inwoner in Vlaanderen ongeveer 30.542 frank is en die in Wallonië 35.453, een verschil van 5000 frank. In Brabant is die kostprijs 33.261 frank. Het verschil tussen Vlaanderen en Wallonië per hoofd van de bevolking bedraagt 4.910 frank. Als u dit cijfer vermenigvuldigt met 3.258.000, het aantal inwoners in Wallonië, krijgt u 16 miljard frank. Wat het andere gebruik van de geneeskunde betreft is er evenmin solidariteit. Objectieve gegevens die me doen besluiten dat de individuele gezondheid in Wallonië verschilt van die in Vlaanderen ontbreken immers.

In Vlaanderen wordt geopperd dat gans Wallonië misbruik maakt van de ziekteverzekering. Dat is niet juist. Ook in Wallonië kan men zeer goed aangeven waar de misbruiken zich situeren. Ze kunnen namelijk per provincie worden ingedeeld. In Antwerpen waarvan ik meen dat het geen provincie is met een achterlijk

gebruik van de medische zorgen, is het verbruik per verzekerde 34.488. Ik meen dat de Antwerpenaar weet wanneer hij een huisarts, eerste lijnszorg of een specialist nodig heeft, of verzorging bij de tandarts behoeft. Antwerpen is wat dat betreft een normale, bij voorkeur aan te prijzen provincie. Medische zorgen houden immers verband met beschaving en cultuur. Ik zeg dit met de glimlach. In Henegouwen is dat verbruik 44.167 frank. In Luik 40.000 en Luxemburg 41.000.

De enige provincie in Wallonië vergelijkbaar met de Vlaamse provincies is Namen. Een verschil tussen Henegouwen en Antwerpen van 10.000 frank per hoofd doet toch nadenken. Het rapport **Jadot** zegt dat dit niets heeft te maken met leeftijd maar alleen met de keuze hoe de ziekteverzekering wordt gebruikt namelijk meer specialisatie, meer klinische biologie enzovoort.

Er zijn echter nog andere dingen die uit het rapport blijken. Ik heb ooit een belangrijk socialist horen zeggen dat de sociale zekerheid een monument is. Dat is juist. Als ik zie dat president Clinton momenteel tracht in de Verenigde Staten een vorm van sociale zekerheid uit te bouwen die in sommige principes met onze sociale zekerheid overeenstemt, dan hebben wij geen redenen om tegenover onze sociale zekerheid als dusdanig enige aversie te hebben. **Integendeel**. Onze sociale verzekering tegen ziekte, ouderdom, werkloosheid enzovoorts is inderdaad een monument. Als men een monument recht wil houden, moet het worden verzorgd en moet er niet aan worden geprutst.

Er is echter nog een vreemd gegeven. In Vlaanderen zijn op de totale arbeidende bevolking 22.281 personen arbeidsongeschikt verklaard. In Wallonië, met minder arbeidende bevolking, is dat cijfer 33.448. Zijn onze artsen die de arbeidsongeschiktheid moeten vaststellen via een bepaalde procedure dan meedogen-

Van Grembergen

loos en doen zij mensen werken die arbeidsongeschikt zijn ?

Als ik dat veronderstel, beledig ik het artsenkorps in Vlaanderen. Sommigen verdienen misschien wel een belediging, maar er is bij de Vlaamse artsen toch nog een indrukwekkend plichtsbewustzijn. De talrijke Vlaamse artsen die deelnemen aan de acties van Artsen zonder Grenzen bewijzen dat.

In Wallonië zijn meer dan 11 .000 personen arbeidsongeschikt. Dat had voor de voorbije vijftien jaren wel te maken met de aard van de bedrijven, maar vandaag is dat niet meer zo. De zware industrie en industrie met risico's is geen gegeven van Wallonië alleen. Men moet daarbij nog altijd de bevolkings-en arbeidscijfers bekijken. Hoe kan ik tot dergelijke situaties komen als ik niet mag besluiten dat de geneesheren die in Wallonië de arbeidsongeschiktheid vaststellen minder plichtsbewust zijn dan in Vlaanderen ? Hier klopt iets niet en het dossier Jadot bewijst dat duidelijk. Hier wordt op de ene of de andere manier gefraudeerd. Ik betreur dat ten gronde. Ergens is er een systeem waardoor het erkennen van invaliditeit in bepaalde contreien en streken veel gemakkelijker verloopt dan ergens anders. Dat is onbillijk.

Ik geef terug een prangend voorbeeld uit het dossier. Het gaat namelijk om het dossier van Philippeville, in Wallonië gelegen. Wij stellen vast dat in Philippeville 51 percent van de mannen van de leeftijdscategorie van 55 tot 65 jaar invalide is.

De heer J. Valkeniers : Bij welk ziekenfonds zijn zij aangesloten ?

De heer P. Van Grembergen : Ik vind dit cijfer bijzonder relevant. Ik beweer niet dat Philippeville heel Wallonië vertegenwoordigt, maar het cijfer bewijst wel dat er in dat landsgedeelte malversatie is. Het gaat hier toch om miljarden frank.

Mijnheer de minister-president, ik kom nu tot mijn politieke conclusies en vragen en wil daarbij niet hard zijn in de zin van hardvochtig.

Sta mij toe even een vergelijking te maken met het Agusta-dossier waarvan heel de publieke opinie vandaag wakker ligt. Dit dossier ging over een aankoop van ongeveer 12 miljard frank, waarbij voor ongeveer 1,5 miljard frank economische compensaties waren beloofd die, zo wordt gezegd, voor 500 miljoen frank zouden zijn uitgevoerd.

In het dossier van de niet-gerechtvaardigde transfers gaat het over minstens 16 miljard frank die jaarlijks onbillijk en onrechtmatig naar Wallonië vloeien. Ik wil in dit dossier niemand hier met de vinger wijzen ; het is alleen mijn bedoeling de politieke discussie open te trekken, maar ik wil er wel op wijzen dat wij zoals in het Agusta-dossier ook hier in het geval van de transfers in zekere zin van smeergeld kunnen gewagen omdat sommigen een deel van de 16 miljard frank aanwenden voor de bouw van kastelen en dergelijke en voor de opbouw van een cliëntèle.

De voorzitter : Gelieve te besluiten, mijnheer Van Grembergen.

De heer P. Van Grembergen : Over dit probleem wordt nog maar sedert twee jaar gesproken. Al die jaren voordien, toen het ook al bestond, werd het gewoon gedoogd. Wie er durfde over te spreken, werd een tekort aan solidariteit en sociale zin verweten, terwijl dit dossier alleen maar te maken heeft met misbruiken en slecht gebruik van gelden die we zoveel beter zouden kunnen gebruiken.

Voor het Agusta-dossier kunnen we terecht bij het Hof van Cassatie, maar voor dit dossier kunnen we niet terecht noch bij het Hof van Cassatie, noch bij een speciale parlementscommissie. De enige instantie waar we wel met dit dossier terecht kunnen, is de Vlaamse regering. Alleen

zij kan dit dossier openbreken. Overigens heeft de Vlaamse regering daartoe een politiek engagement genomen toen ze verklaarde dat ze hierover een gesprek wou met de federale regering dat zou uitmonden op conclusies over de afbouw van de transfers. Wat is van dit engagement terecht gekomen ?

Mijn politieke conclusie is de volgende. Wie de sociale zekerheid belangrijk vindt – en voor ons is ze belangrijk – moet met ons samen die misbruiken uitroeien. Het kan voor ons niet zijn dat sommige behoeders van de sociale zekerheid tegelijkertijd de melkers van de sociale zekerheid zouden zijn, én die bestaan vandaag.

Mijnheer de minister-president, hoe staat het met dit overleg over de sociale zekerheid ? Is er al iets afgesproken ? Worden de cijfers opgevolgd ? Wat denkt u over de nogal agressieve verklaring van PS-voorzitter Busquin in verband met de sociale zekerheid ?

De voorzitter : Mijnheer Van Grembergen, ik vraag u nogmaals te besluiten.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de minister-president, wij hebben de indruk dat er op federaal niveau om de meerderheid samen te houden beloften zijn gedaan om het dossier van de niet-gerechtvaardigde transfers ongemoeid te laten. Ik ben benieuwd naar het antwoord van de Vlaamse regering op al deze vragen, ook al weet ik dat zij zich, op basis van haar regeerakkoord, geëngageerd heeft om voor dit dossier wat te ondernemen. (**Applaus op verschillende banken**)

De heer J. Valkeniers : Mijnheer de voorzitter, wil u erop toezien dat de spreektijd wordt gerespecteerd ?

De voorzitter : Mijnheer Valkeniers, ik zal hierop toezien.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, col-

Van Hauthem

lega's, het was misschien interessant om te weten hoe vaak er, onder meer naar aanleiding van beleidsverklaringen of tijdens de talloze interpellaties, reeds over het wegwerken van de niet-objectieve transfers in de sociale zekerheid van Vlaanderen naar Wallonië werd gesproken. Bij de installering van de Vlaamse regering heeft de minister-president gesteld dat er hieraan een einde moest komen. De Vlaamse regering moet eisen dat de wetgeving op de sociale zekerheid eenvormig wordt toegepast, terwijl het toch vanzelfsprekend is dat dit gebeurt. Het Vlaams Blok pleit dan ook reeds lang voor een splitsing van de sociale zekerheid.

De Vlaamse en de federale regeringen hebben dit punt opgenomen in hun regeerakkoord.

Tijdens de debatten naar aanleiding van de Dialoog van gemeenschap tot gemeenschap, en tijdens de debatten over het Sint-Michielsakkoord werd tot vervelens toe herhaald dat het wegwerken van de niet-objectieve transfers van Vlaanderen naar Wallonië onverbreekbaar was verbonden met het goedkeuren van de jongste staatshervorming.

Voor de Volksunie maakte hiervan een breekpunt. Ik vraag mij dan ook af waarom de heer Van Grembergen nogmaals een interpellatie houdt over een zaak die volgens zijn partij reeds lang was geregeld.

De heer Anciaux verklaarde op 5 februari 1993, naar aanleiding van de bespreking van artikel 1 van de Grondwet, ik citeer : De concrete maatregelen die u — hiermee bedoelde hij minister Dehaene — in een nota hebt vastgelegd, voldoen aan de voorwaarden die de Volksunie heeft gesteld. Einde citaat.

Op 22 oktober 1992, toen wij een motie ter stemming legden waarin dit punt werd herhaald, verklaarde de heer Van Grembergen dat de Volksunie deze motie niet nodig

had. Hij stelde, ik citeer : Wat wij in deze materie zelf doen, doen wij in elk geval beter. Einde citaat. Uit zijn interpellatie van vandaag blijkt echter het tegendeel.

Van bij het begin van de staatshervorming hebben wij gezegd dat de Volksunie met de eis tot het wegwerken van de niet-objectieve transfers hetzelfde zou bereiken als wat zij met de vorige staatshervorming heeft bereikt. De Derde Fase werd bij de staatshervorming namelijk ook niet goedgekeurd, dit ondanks herhaalde ultimatum. Wij hebben toen gesteld dat de Derde Fase voor de Volksunie een fopspeen was opdat zij het Sint-Michielsakkoord zou goedkeuren. De vraag van de Volksunie van vandaag is dus eigenlijk : Waar is mijn fopspeen gebleven ?

Mijnheer de voorzitter, het was de minister-president van bij de aanvang blijkbaar ernst met het wegwerken van de niet-objectieve transfers. In december 1992 heeft hij dan ook de Vlaamse Onderzoeksgroep Sociale Zekerheid 2002 opgericht. Dit is dus wel mogelijk, maar het oprichten van een werkgroep die onderzoekt wat er kan gebeuren indien België uiteenvalt, is niet mogelijk.

De Vlaamse Werkgroep Sociale Zekerheid 2002 werd opgericht met de bedoeling een onderzoek te verrichten over de doorzichtigheid van de transfers in de sociale zekerheid en hun onderliggende mechanismen, en stond onder toezicht van minister Sauwens.

Minister Sauwens heeft, trots als een pauw, op 14 juni 1993 in de Vlaamse Raad vanop deze tribune verklaard dat de werkgroep goed op dreef was. Ook al kreeg de werkgroep zware tegenkanting bij het vergaren van gegevens vanwege het federale niveau, was hij toch goed op dreef. Wanneer wij de cijfers zouden kennen, dan zou men het debat, niet alleen over het wegwerken van de niet-objectieve transfers, maar ook over de sociale zekerheid en de splitsing ervan in het algemeen, niet

meer uit de weg kunnen gaan. Dat zou het ultieme resultaat zijn, dat ook Wallonië er niet meer naast zou kunnen kijken.

Minister Sauwens heeft hier gezegd dat in juni van dit jaar het onderzoek zou zijn afgelopen. Tegelijk heeft hij echter verkondigd op 24 juni 1993 dat er in november al een tussentijds rapport zou zijn opgemaakt en dat het bekend gemaakt zou worden.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, november 1993 is echter verstreken. Niemand van deze Vlaamse Raad — misschien een aantal leden wel, maar althans wij niet — heeft dat rapport ooit gezien. In dat kader heeft Grondwetspecialist professor Senelle zelfs gesproken van een samenzwering van de stilte.

Mijn interpellatieverzoek bevatte twee vragen betreffende het interim-rapport dat normaal in november 1993 had moeten bekend gemaakt zijn.

Mijn eerste vraag was : indien het tussentijds rapport er niet is, waarom dan niet ?

Waarom is de eventuele vertraging te wijten ? Sedert deze week weten wij zo stilaan dat niemand eraan twijfelt dat het tussentijds rapport van de onderzoeksgroep bestaat.

Ik lees in De Morgen van maandag 24 januari dat minister Sauwens effectief heeft gezegd dat dit rapport bestaat. De Morgen citeert hem en ik citeer op mijn beurt : Mij werd gevraagd dit rapport met de grootste confidentialiteit te behandelen. Dit is de verklaring van minister Sauwens in De Morgen.

Bijgevolg bestaat dit rapport. Mijn eerste vraag vervalt, maar ik vraag u waarom de resultaten van dit tussentijds rapport nog altijd niet vrijgegeven zijn, nog altijd niet bekend zijn gemaakt ? Indien het rapport er is dan houdt men hier eigenlijk de Vlaamse Raad voor het lapje, in tegenstelling met wat minister Sauwens in juni 1993 hier heeft verklaard.

Van Hauthem

Bij het niet bekend maken van de resultaten van het rapport rijzen volgende vragen : Is het om de CVP en de SP eventueel niet in verlegenheid te brengen ? Is het omdat het materiaal eventueel te explosief is en dat de CVP en SP niet direct in de Vlaamse maar vooral in de Belgische regering daardoor het debat over de splitsing van de sociale zekerheid niet langer zouden kunnen ontlopen ?

Of is er obstructie van binnen de Vlaamse regering tegen de publicatie van die resultaten ?

Mijn vraag is : Wie is men uit het citaat van minister Sauwens.

Mijnheer de minister-president, u zou aan geloofwaardigheid winnen indien u de algemene lijnen vandaag, niet morgen, niet overmorgen, niet volgende week, niet volgende maand, maar nu, vandaag, zou bekend maken.

Doet u dat niet, dan houdt u niet alleen de Vlaamse Raad, maar heel de Vlaamse publieke opinie voor de gek. Inderdaad, die Vlaamse publieke opinie heeft het recht om te weten wat er met haar centen gebeurt. Vervolgens kan men zich afvragen wat de zin is van een dergelijke onderzoeksgroep.

Mijnheer de minister-president, de Volksunie heeft midden december bedreigd met een conflict binnen de Vlaamse regering indien er half januari ter zake geen duidelijkheid zou zijn.

Wij zijn half januari voorbij. Maar het is nu de eerste keer dat nu het Vlaamse parlement opnieuw vergadert. Mijn vraag is dan ook : heeft u al signalen ontvangen vanuit die meerderheidspartij, die de Volksunie toch is, dat er effectief met een conflict wordt bedreigd en welke zijn de voorwaarden ?

Wat is in de context van dit tussentijdse rapport de positie van minister

Sauwens ? In mijn ogen zijn er twee mogelijkheden. Mijnheer de minister-president, enerzijds kan minister Sauwens zelf de resultaten achterhouden. Dan is hij een onbetrouwbaar lid van uw regering en dan moet u hem ontslaan. Deze mogelijkheid is echter weinig waarschijnlijk. Anderzijds kunnen krachten binnen of buiten de Vlaamse regering minister Sauwens verhinderen om die resultaten bekend te maken. In dat geval kan, wil of mag hij de resultaten niet bekend maken. Als hij nog een klein beetje politiek zelfrespect heeft, moet hij in dit geval zelf ontslag nemen.

Er is dus weinig of geen begin gemaakt met het rechtzetten van de mistoestanden.

De voorzitter : Mijnheer Van Hauthem, uw tijd is om.

De heer J. Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, ik zal het niet lang maken. U hebt de heer Van Grembergen ook meer tijd gegeven dan voorzien in het reglement.

De voorzitter : De tweede interpellant heeft normaal minder spreektijd dan de eerste. Gaat u verder en verlies geen tijd.

De heer J. Van Hauthem : Dank u.

Mijnheer de minister, het is momenteel bijzonder slecht gesteld met het rechtzetten van de mistoestanden. De heer Van Grembergen heeft reeds verwezen naar het rapport Jadot dat eigenlijk alleen de trends bevestigt.

Mijnheer de minister, in dat kader staat uw verantwoordelijkheid meer dan ooit ter discussie. Nu moet u de Vlaamse Raad eens uitleggen hoe u dit niet onbelangrijke punt van uw eigen regeerakkoord gaat verwezenlijken. Binnen welke termijn zal dat gebeuren ? Begin januari hebt u uw ambtenaren zelf nog gezegd dat uw geduld stilaan oprakte. Wij weten echter al langer dat CVP-ers in communautaire dossiers veelal een geduld aan de dag leggen dat blijkbaar

niet aan normale wezens is besteed. Toch neem ik aan dat er wat dit betreft ook voor CVP-ers grenzen zijn.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Hauthem, ik vind dat wij ook heel veel geduld hebben bij het aanhoren van een aantal interpellaties.

De heer J. Van Hauthem : Dat kan best zijn, maar dat is een andere zaak.

Mijnheer de minister, als u het wil, kan uw antwoord straks belangrijk zijn, vooral in het kader van de verklaringen die PS-voorzitter Busquin vorige zondag aflegde. Hoe men het ook draait of keert, die verklaringen hadden betrekking op de mistoestanden in de sociale zekerheid en op het al dan niet rechtzetten van de niet-objectieve transfers. Uiteindelijk waren die verklaringen hallucinant. Volgens De Gazet van Antwerpen van dinsdag zou een betrouwbare bron uit de omgeving van eerste minister Dehaene hebben gezegd dat Busquin het had over garanties vanwege de Vlaamse meerderheidspartijen in verband met het regeerakkoord. Het zou daarbij wel degelijk gaan om de belofte te zwijgen over het al dan niet rechtzetten van de mistoestanden in de sociale zekerheid. Dat zou het compromis zijn waardoor Coëme, Mathot en Spitaels mochten opstappen zonder dat de PS de regering in de steek liet. Dit is de klassieke chantagetruc. Op het ogenblik dat de PS-voorzitter en zijn partij tot aan de lippen in een bepaalde beerput staan waarvan de stinkende walmen uren ver zijn waar te nemen, komt hij de Vlamingen nog steeds de les spellen en chanteren. Hij bepaalt andermaal waarover we wel en niet mogen spreken. Het is duidelijk dat we over de sociale zekerheid niet meer mogen spreken.

Mijnheer de minister-president, de Vlaamse publieke opinie zal dit niet langer nemen. U moet nu handelen. Van uw antwoord hangt heel uw geloofwaardigheid af. Zalvende woorden helpen niet langer. Ofwel neemt

Van Hauthem

u vrijwillig de rol van gijzelaar aan die CVP en SP op federaal vlak reeds hebben aangenomen, ofwel bent u effectief minister-president van de Vlaamse regering. Ons geduld is in dit dossier reeds lang op. Wanneer zal uw geduld nu eindelijk ook eens opraken ?

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, aangezien de problematiek reeds voldoende uit de doeken werd gedaan, zal ik mij beperken tot het stellen van een aantal vragen.

Eerst verwijs ik naar de interpellatie die wij ontwikkelden op 24 juni 1993 en waarna de voorzitter van de Vlaamse regering zei - en ik citeer : wij zullen ons over de financiële transfers in de sociale zekerheid beraden op het ogenblik dat wij het deeltijds rapport hebben ontvangen. Einde citaat.

Inmiddels werden heel wat cijfers ter beschikking gesteld. Er werd reeds verwezen naar de commissie Jadot, alsook naar de studies van professor Van Rompuy en Bilzen en bovendien naar 'het deeltijds rapport van de academici onder leiding van professor Pieters, dat op dit ogenblik blijkbaar niet mag worden prijsgegeven. Ook de heer Van Hauthem zei daarnet dat minister Sauwens nog geen antwoord kon verstrekken aangaande de resultaten van het uiterst confidentieel onderzoek.

Mijnheer de minister-president, blijft u bij uw belofte van 24 juni om de deeltijdse rapporten openbaar te maken en deze aldus tot onze beschikking te stellen ?

Wat zich op het federale niveau afspeelt, is ook erg belangrijk. Ik denk onder meer aan de uitspraken van de heer Busquin en aan de beloftes van de voorzitters van CVP en SP om dienaangaande een soort wind-

stille in acht te nemen. In dat verband kan volgens mij het ergste worden gevreesd. Ik denk ook aan het verslag van de commissie, aan het rapport van de heer Anselme en aan de vragen die werden gesteld en die zich jammer genoeg beperken tot slechts een klein gedeelte van wat wordt aangeklaagd. Is dat de wijze waarop dergelijke onverklaarbare en onaanvaardbare verschillen worden rechtgezet ?

Indien wij ons akkoord verklaren met een dergelijke aanpak, dan bewijzen wij op voorhand reeds tevreden te zijn met een dode mus.

Degenen die het Sint-Michielsakkoord goedkeuren zonder te verwijzen naar de problematiek van de transfers begingen een grove vergissing omdat zij vergaten spijkerharde afspraken op dat vlak te bedingen.

En zij die beweren dat het Sint-Michielsakkoord alles zou regelen, krijgen lik op stuk omdat duidelijk wordt bewezen dat er op dit ogenblik geen sprake is van communautaire pacificatie.

Mijnheer de minister-president, wat is uw standpunt aangaande de reeds beschikbare cijfers ? Volgens de christelijke mutualiteit is er in de gezondheidszorg een tekort van minimum 23 tot 24 miljard frank. Welke politieke druk zal u uitoefenen om een eind te stellen aan een dergelijke situatie ? Welke instrumenten zal u hiervoor aanwenden en binnen welke termijn ? Zult u tijdens het onderhoud met de eerste minister duidelijk vragen wat de beloftes, geformuleerd door de voorzitters van de Vlaamse meederheidspartijen en waarnaar de heer Busquin heeft verwezen, in werkelijkheid inhouden ?

Naar verluidt werd dienaangaande reeds een en ander ontkend, maar de hardnekkigheid waarmee de heer Busquin zijn woorden kracht bijzette tijdens zijn interview op de RTBF, vorige zondag, laat vermoeden dat wat hij zei ook juist was.

Mijnheer de minister-president, in-

dien u zowel het Vlaamse als het federale regeerakkoord respecteert, dan moeten de nu reeds bekende scheefftrekkingen, die louter op profijt berusten, onmiddellijk worden rechtgezet. Dat zou rechtvaardig zijn en dat heeft niets te maken met solidariteit.

Mijnheer de minister-president, het is dringend nodig dat u en de Vlaamse regering ter zake daden stellen.

De voorzitter : De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer B. Vandendriessche (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, onze fractie sluit zich graag aan bij de interpellatie van de heer Van Grembergen.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om het standpunt van de CVP nogmaals duidelijk te maken en dit aan de hand van een aantal uitgangspunten en evidenties die uittentreuren werden naar voren gebracht.

Niemand betwist nog het bestaan van niet-objectieve transfers in de sociale zekerheid, meer bepaald in de ziekteverzekering. De gemiddelde uitgaven voor de gezondheidszorgen liggen in Wallonië heel wat hoger dan in Vlaanderen.

Deze scheefftrekkingen die in grote mate steunen op niet-objectiveerbare gronden, zijn reeds herhaaldelijk in rapporten en studies aangetoond. In 1976 verwees het rapport van de toenmalige regeringscommissaris Petit reeds naar de scheefftrekkingen.

Ons stelsel van sociale zekerheid heeft een essentieel solidaire basis. Om deze solidariteit te handhaven, moeten regels en wetten op eenzelfde manier toegepast worden. De niet-eenvormige toepassing van de geneeskundige verzorging in gans het land is onrechtvaardig voor Vlaanderen en moet stoppen.

De CVP heeft ten overvloede haar

Vandendriessche

vaste wil getoond om deze verschillen in de ziekteverzekering weg te werken. Ik verwijs daarvoor naar de talrijke tussenkomsten in de Vlaamse Raad en het federaal parlement, zowel bij de bespreking van het regeerakkoord, de wijziging van de wet op de ziekteverzekering, het globaal plan, het Sint-Michielsakkoord en recente interpellaties.

Men kan bezwaarlijk beweren dat de federale regering geen oplossingen zoekt, noch dat zij geen vorderingen maakt. De maatregelen die genomen zijn, moeten alle kansen krijgen, zij het binnen beperkte termijn.

Ik herhaal een aantal eisen van mijn partij inzake deze materie.

Ten eerste, de federale regering moet, op korte termijn, prioriteit geven aan de afbouw van de niet-objectief verklaarbare verschillen.

Ten tweede, zij moet de resultaten meedelen van de maatregelen die zij genomen heeft inzake de gelijke behandeling van de sociale zekerheidswetgeving in gans het land.

Ten derde, de resultaten van het onderzoek van de Nationale Arbeidsraad (NAR) in alle sectoren van de sociale zekerheid inzake niet-objectiveerbare verschillen moeten eveneens aan het federaal parlement ter beschikking gesteld worden.

Ten vierde, de sociale zekerheidsinstellingen moeten in hun jaarlijkse werkingsverslagen geregionaliseerde gegevens opnemen om de bestaande geldstroom doorzichtig te maken.

Ik herhaal de oproep van mijn fractieleider tot de heer Van Grembergen tijdens de bespreking van de Vlaamse begroting 1994.

De CVP blijft vragende partij voor het wegwerken van de niet-objectieve transfers in de sociale zekerheid. U kan deze houding als toetssteen nemen voor onze vernieuwde Vlaamse opstelling.

Vóór de eindstemming van het crisisplan moet het federaal parlement, op basis van ondermeer het verslag Jadot, een debat houden over de niet-objectiveerbare transfers. De CVP is van mening dat een debat verarmend is wanneer het louter gebaseerd is op de juiste retour en met de rekenmachine in de hand op cijfers. Dergelijke houding kan na verloop van tijd in een omgekeerde richting evolueren.

Onze fractie is zeer gevoelig voor de logica dat er in de sociale zekerheid sectoren zijn, zoals de gezinsbijslagen en de gezondheidszorgen, die bij uitstek persoonsgebonden materies zijn. Deze sectoren kunnen tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoren, temeer nu er in de gezondheidszorgen en de verzorgingssector grote verwevenheid bestaat tussen federale en gemeenschapsbevoegdheid. Deze verwevenheid vindt men terug in de ziekenhuizen, de rusthuizen, de thuisverzorging, de autonomieverzekering en de preventieve geneeskunde. Een communautarisering kan bijdragen tot een coherenter sociaal beleid dat dichter aansluit bij de noden van de deelgebieden. De CVP zal dit debat niet uit de weg gaan.

Ik verheel niet dat mijn fractie ongeduldig wordt en de nood aanvoelt van een klare actuele inventaris die niet alleen de ongerechtvaardigde verschillen aanduidt maar ook concrete maatregelen aanbrengt om de verschillen weg te werken.

Iedereen zal begrijpen dat de Vlaamingen het niet blijven nemen dat maatregelen niet afdoende zijn en dat er verschillen blijven bestaan en dat zij terecht oproepen tot een versnelde regionalisering van de gezondheidszorg.

In die zin sluit de CVP zich aan bij een aantal bekommernissen van de heer Van Grembergen.

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, er bestaan verschillende studies over de transfers. De cijfers van de verschillende studies wijzen echter niet allemaal dezelfde richting aan.

Collega Gabriels heeft gesproken over de studies van de heren Van Rompuy en Pieters. Hij heeft niet gesproken over de studie van de heer De Leeck. Dit is geen toeval.

Het is een feit dat de trend van het rapport Jadot perfect aansluit bij het rapport dat de christelijke ziekenfondsen reeds twee jaar geleden hebben bekendgemaakt, met name het dossier van december 1991.

Naar aanleiding daarvan heb ik een artikel in een vrije tribune van een krant geschreven. De belangrijkste conclusies van dat rapport waren dat er effectief belangrijke verschillen zijn, dat het belangrijkste verschil zich situeert op het vlak van de inkomsten en niet van de uitgaven en dat men, inzake de uitgaven in de gezondheidszorgen, vaststelt dat de verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië verkleinen en wel met een derde op tien jaar.

Ten tweede vind ik het meer dan ergerlijk te moeten vaststellen dat het reëel probleem van de beheersing van de uitgaven quasi in communautaire termen wordt gesteld, terwijl het voor ons evident is dat er in heel België overconsumptie is. Ik ontken niet dat er op dit ogenblik in een aantal regio's van Wallonië grotere uitwassen worden vastgesteld.

De heer J. Valkeniers : Toch !

Mevrouw M. Aelvoet : Ik heb geen enkel probleem om dit te zeggen, mijnheer Valkeniers.

Trouwens, de heer Caudron heeft in de commissie voor de Sociale Zaken duidelijk gezegd dat de overconsumptie in Vlaanderen ook eens moest worden besproken en aangepakt.

De heer J. Valkeniers : Ik heb dat nooit gezegd.

Mevrouw M. Aelvoet : Ik heb het toch niet over u.

Wij willen dat de overconsumptie wordt aangepakt en wij willen er de aandacht op vestigen dat het politiek zeer betekenisvol is dat er altijd een permanente bereidheid is om in communautaire termen over de transfers te spreken, terwijl er een totaal gebrek is aan politieke wil om over onverantwoorde, onhoudbare uitgaven, over de inkomstenproblematiek en over de vernieuwing die er ter zake moet komen en over de structuren van de gezondheidszorg waar de machtsposities van de ziekenfondsen en de artsenvakbonden zeer veel belemmeren en onmogelijk maken, te spreken. Dat debat is politiek bijzonder relevant, maar daarvoor vindt u nooit strijders. Het is altijd en eeuwig hetzelfde liedje. Het is reeds de vijfde maal dat we daarover spreken. Er is hier een permanente discussie die uitsluitend in communautaire termen wordt gevoerd. (**Protest bij de leden van het VB en de heer J. Valkeniers**)

Ter zake verwijs ik naar een van de beste artikelen die in verband met die problematiek zijn verschenen, met name een artikel van professor De Maeseneer uit Gent. In dat artikel schrijft hij dat het de hoogste tijd is dat er eindelijk eens een inhoudelijke discussie over de gezondheidszorg wordt gevoerd, waarbij zowel de budgettaire kwesties als het cruciale communicatieprobleem tussen verpleegkundigen en artsen ter sprake komen. Inderdaad, als er moet worden onderhandeld dan zitten de artsen, en niet de verpleegkundigen, aan de tafel. Door de hele rel daar rond en het sociaal conflict van bijna drie jaar geleden is dit zeer goed tot uiting gekomen. Daarover hoort men geen trompetgeschal. (**Onderbrekingen**)

Wilt u mij verder laten spreken. U hebt reeds voldoende lang het woord kunnen voeren.

Ik kom even terug op het rapport Jadot. In dat rapport wordt beklemtoond dat het belangrijk is om informatie in te winnen die op dit ogenblik ontbreekt betreffende het verband tussen het medisch verbruik, de werkloosheid, de inkomens, de ruimtelijke ordening, de arbeidsvoorwaarden enzovoort. De algemene raad wijst er eveneens op dat verscheidene indicatoren, met name mortaliteit, invaliditeit en werkloosheid zeer algemeen doen besluiten tot een concentratie van slechte risico's in gewesten gekenmerkt door hoge uitgaven. Dat staat ook in dat rapport. Het kan echter niet worden gezegd want het past niet in het bekende straatje.

Daarom pleiten wij ervoor dat op korte termijn het voorschrijfgedrag op een serieuze manier zou worden aangepakt.

Inderdaad, het voorschrijfgedrag vormt de kern van het probleem.

De heer J. Valkeniers : Dat is een ander debat !

Mevrouw M. Aelvoet : Neen, mijnheer Valkeniers, daarover gaat het precies. Wij zien het debat in het juiste perspectief en daarvan hangen de uitgaven af. Op dit ogenblik zijn profielen beschikbaar. In de komende maanden staat voor ons centraal dat de controlecommissie van het Riziv – en deze beslissing dateert pas van 1992 – eindelijk mag optreden tegenover degenen die afwijken van gemiddelde voorschrijfgedragingen. Zij zullen nu effectief worden aangepakt. Dit alleen zal resultaat opleveren voor Vlaanderen, voor Wallonië en voor de betaalbaarheid van de gezondheidszorg in de toekomst.

De voorzitter : De heer Moens heeft het woord.

De heer G. Moens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, voor zoveel u enig geloof zult hechten aan mijn woor-

den, wil ik u zeggen dat ik zelf, en reeds sinds lang, erg bekommerd ben om de verschillende uitgavenpatronen in Vlaanderen en in Wallonië.

Hieromtrent werden reeds vele studies gemaakt, maar vermits men nooit beter gediend is dan door zichzelf, heb ik voor het jaar 1992 zelf de verschillende uitgavenpatronen bestudeerd. Ik heb mij uitsluitend gebaseerd op de cijfers van het socialistische ziekenfonds, die ik uiteraard zeer goed ken.

Hier werden cijfers over uitgavenverschillen tussen Vlaanderen en Wallonië geciteerd als conclusie van bepaalde vormen van berekening, die dan automatisch niet-objectiveerbare transfers werden genoemd. Het ging over cijfers per hoofd genomen in één gebied, daarna omgerekend naar de totaliteit van België, en hierop werd dan als verschil tegenover de werkelijkheid een miljardenbedrag geplakt. Ik moet zeggen dat dit miljardenbedrag voor het socialistische ziekenfonds, getransponeerd op de volledige bevolking, voor 1992 inderdaad dezelfde bedragen oplevert als degene die hier zijn geciteerd, dus niet de 16 miljard frank maar wel de 22 miljard frank van de heer Gabriëls. (**Onderbreking door de heer G. Annemans**)

Ik denk dat de cijfers die de heer Gabriëls heeft geciteerd de hele Belgische bevolking betreffen. Ik heb gedaan alsof iedereen overal het consumptiepatroon vertoonde van een lid van het socialistische ziekenfonds. Ik zelf kom ook tot 22 miljard frank. Dit is echter niet essentieel. Essentieel is wel of men dit automatisch moet verklaren als onverantwoorde, niet-objectiveerbare transfers.

Ik geef u enkele overwegingen mee. Ik zeg bijvoorbeeld dat het verschil – en u noemt dat transfers – tussen Limburg, dat van alle streken in België het laagste uitgavenpatroon in gezondheidszorgen heeft, en het arrondissement Brugge-Oostende groter is dan tussen Limburg en Luik.

De heer J. Valkeniers : Ik vraag geen regularisatie tussen Limburg en Brugge !

De heer G. Moens : Ik zeg maar dat het zo is.

Ik heb een factoranalyse gemaakt. Ik heb met name onderzocht welke de aaneengesloten gebieden in België zijn die de grootste verschillen vertonen.

Indien u gelijk hebt zouden dat Wallonië en Vlaanderen moeten zijn.

Maar dat is niet zo. Het grootste verschil in België vinden we terug in twee bananen : Brugge, Oostende, Kortrijk, Centre, Borinage, Charleroi en aan de andere kant de Kempen, Limburg, Verviers en Luxemburg. Die twee grote gebieden spreiden zich dus blijkbaar uit over de taalgrens heen en zijn niet echt communautaire opposities.

Als we Wallonië zouden herleiden tot Centre, Borinage en Charleroi, dan worden we inderdaad met een enorm probleem geconfronteerd door de uitgavenconcentratie daar. Die ligt dus niet noodzakelijk in gans Wallonië. Het tweede goedkoopste arrondissement in België is Komen-Moeskroen ;

Wat de invaliditeit betreft, wijs ik u erop dat deze bijna voor honderd percent is gecorreleerd met de werkloosheid. In eender welke provincie met een hoog werkloosheidscijfer, zult u dus ook een hoge invaliditeit vinden. Dit geldt in Vlaanderen zowel als in Wallonië. Voor wij dus conclusies gaan trekken over transfers – en niet over uitgavenverschillen, want die zijn er gewoon – moeten wij veel dieper gaan graven in de voorliggende documenten en cijfers. Als daarna blijkt dat er onverklaarbare transfers plaatsvinden tussen de deelgebieden, dan zullen wij met u de eersten zijn om ze te doen afschaffen. Wij proberen nu zelfs een motie op te stellen in die zin.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Onafgezien de cijfers, zegt het rapport Jadot het volgende ik citeer : het medisch gezondheidsveld in Vlaanderen is een totaal ander veld dan dat in Wallonië. Einde citaat. Men stelt zich hierbij de vraag of een uniforme regelgeving mogelijk is voor twee verschillende velden.

De voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, voor ik begin wil ik even zeggen dat het betreuenswaardig is dat dit debat nu moet worden gevoerd, terwijl er deze namiddag een aantal actuele vragen en interpellaties aan zaken van veel minder belang waren gewijd.

Mijnheer de voorzitter, het is echt nodig dat u uw reglement herziet, want het heeft geen zin interpellaties te houden die meer dan alleen maar commissiebelang hebben op het ogenblik dat de meesten al zijn vertrokken.

Eerlijk is eerlijk : de eerste partij die in deze vergadering de federalisering van de sociale zekerheid heeft aangekaart, is de Volksunie. Laten we realistisch blijven. Aanvankelijk toonden bepaalde partijen geen interesse voor dit thema en anderen probeerden het te ontkennen. Dat is zelfs vandaag nog zo. Nu beschikken we evenwel over cijfers die niemand nog kan negeren.

De aanzet ligt bij de Volksunie, en iedereen, met de heer Dierickx op kop, zal dit moeten aanvaarden. Die eerste aanzetten zijn er gekomen met het Sint-Michielsakkoord, dat tot een lichte verbetering van de situatie heeft geleid. Aan mevrouw Aelvoet zou ik willen zeggen dat er binnen bepaalde partijen inderdaad pogingen worden ondernomen om het systeem totaal te hervormen.

Op het VLD-congres van 18 tot 20 maart 1994 worden een aantal revolutionaire en nooit geziene voorstel-

len gedaan voor een nieuwe organisatie van de sociale zekerheid.

Agalev geeft wel commentaar, maar komt zelf niet op de proppen met een voorstel. Mijnheer Dierickx, het zou mij verheugen om een eventueel voorstel vanuit uw partij ook eens door te nemen en te commentariëren.

Het is duidelijk dat er met dit verslag Jadot heel wat nummertjes worden opgevoerd. De recente verklaringen van de heer Busquin, die stelde dat de PS in de federale regering bleef om de sociale zekerheid te beschermen, zijn niet van aard om onze onrust te stillen.

Niet alleen het verschil tussen Noord en Zuid maar vooral het verschil tussen de ziekenfondsen onderling, mijnheer Moens, zou tot grote onrust hebben geleid bij de Waalse socialisten. Zij werden natuurlijk vooraf op de hoogte gebracht door de heer Jadot, voorzitter van de Algemene Raad van het Riziv en notoir PS'er.

De Algemene Raad van het Riziv besprak dit verslag reeds op 20 december 1993. Daarom zien we niet goed in waarom de heer Jadot dit verslag niet kon komen toelichten voor de Verenigde Commissies van Kamer en Senaat van 19 januari 1994, zoals aanvankelijk gepland. Dit wekt bij mij alleen maar de argwaan dat er nog eerst moest worden gevoeld met de cijfers en de statistieken.

Uit het persbericht na de minister-raad van 21 januari 1994 betreffende de eenvormige toepassing van de wetgeving geneeskundige verzorging in het hele land besluit ik dat men klaarblijkelijk verder verstopperij probeert te spelen. De voorgestelde maatregelen beogen immers geen verdere rechtzetting tussen Noord en Zuid.

Mijnheer Van Grembergen, ik geef u gelijk wanneer u zegt dat er aanzetten zijn geweest, maar nu doet men aan sur place.

Valkeniers

De zogezegde maatregelen die minister Anselme uitwerkte voor de medische beeldvorming zijn lineaire maatregelen die niets uithalen tegenover het historisch forfait. Het zijn immers die diensten die zich niet aan overconsumptie hebben bezondigd en zich vooral in het Noorden van het land bevinden die er het slachtoffer van zullen worden.

Ook de voorgestelde maatregelen voor de ligdagprijs van de ziekenhuizen helpen onvoldoende het verschil tussen Noord en Zuid recht te trekken.

In de ambulante klinische biologie constateren wij een vermindering van 30 percent, maar deze is ook weer lineair zonder dat er echt iets werd gedaan aan de rechtekking van de verschillen tussen Noord en Zuid.

Ook de snelle invoering van een informatienetwerk inzake het voorschrijven van geneesmiddelen zal niets uithalen wanneer men geen aandacht wil besteden aan het verschillend voorschrijfgedrag tussen Noord en Zuid.

Wat betreft de beheersing van het aantal artsen, tandartsen en paramedici ben ik het volledig eens met de stelling van minister Van den Bossche. Volgens hem moeten de inspanningen groter zijn langs Waalse kant, en bij hen zouden er om te beginnen minstens 5.000 dokters minder moeten zijn.

Met een zin als, ik citeer : uit de gegevens blijkt dat de farmaceutische verstrekkingen, de speciale technische verstrekkingen, de toezichtshonoraria, de chirurgie, de thuisverzorging, de rustoorden, de rust- en verzorgingstehuizen, de psychiatrische sector, de implantaten, de kinesitherapie en de revalidatie en herscholing prioritaire aandacht dienen te krijgen, en met speciale vlijt en waakzaamheid zullen worden onderzocht, einde citaat, wordt ons een rad voor de ogen gedraaid. De

ministerraad maakt er zich bovendien verder vanaf door te zeggen dat de Algemene Raad in 1994 zijn onderzoek verder zal zetten en een verslag zal uitbrengen. Op deze manier willen ze ons gewoon zand in de ogen strooien, en wij laten er ons aan vangen. **(Applaus bij het VB).**

Ook is hun wens om enerzijds de oorzaken van de vastgestelde uitgavensverschillen in diverse sectoren nader te analyseren en concrete maatregelen voor te stellen voor de sectoren met belangrijke niet-gerechtvaardigde uitgavensverschillen een uitstel naar Sint-Juttemis.

Persoonlijk heb ik dan ook de indruk dat men de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad met een kluitje in het riet wil sturen en de zaken zo lang mogelijk ongemoeid wil laten, zeker na de recente verklaringen van de heer Busquin.

Mijnheer de minister-president, hebt u de nota Jadot reeds besproken binnen de Vlaamse regering ? Ik veronderstel dat de werkgroep die door minister Sauwens werd opgericht hieraan reeds speciale aandacht heeft besteed en een verslag heeft opgemaakt voor uw regering.

Gaat u akkoord met het verslag van de ministerraad van 21 januari 1994 ? Indien dit niet zo is, bent u dan bereid dit verslag op de agenda te plaatsen voor een overleg met de federale regering ? **(Applaus bij de VLD en het VB)**

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, geachte collega's, de heer Valkeniers heeft gelijk als hij zegt dat het hier om een zeer belangrijke aangelegenheid van principiële aard gaat.

Voor mij zijn de bedragen, statistieken, resultaten van enquêtes of de bewering van minister Willockx dat we er alle belang bij hebben het systeem, dat wel eens in het voordeel

van de Vlamingen zou kunnen omslaan, aan te houden niet zo belangrijk. Het gaat om essentiële kwesties.

Het verzekeringssysteem voor ziekte en invaliditeit, dat we allemaal hebben gewild, zet aan tot misbruiken en fraude. Wij zijn allen mede verantwoordelijk. Een dokter zei ooit tegen een minister van sociale voorzorg dat een arts een held of een heilige moest zijn om van dit systeem niet te profiteren.

De heer Van Grembergen zegt dat er in een landsgedeelte fraude wordt gepleegd. Hij vindt daarin een reden om zich van Wallonië te desolidariseren. Dit is een heel gevaarlijke redenering, want als er morgen bijvoorbeeld in West-Vlaanderen fraude wordt gepleegd, zouden de Antwerpenaren zich van West-Vlaanderen moeten desolidariseren.

De heer P. Van Grembergen : Ik heb dit niet gezegd.

De heer L. Dierickx : Omwille van het korte tijdsbestek zal ik het hebben over de geldstromen, en niet alleen over de misbruiken.

In elk economisch systeem zijn geldstromen de evidentie zelf, maar het is zeer gevaarlijk geldstromen te dramatiseren met het oog op de verwezenlijking van politieke doelstellingen.

Er zijn geldstromen van Vlaanderen naar Wallonië, maar er zijn ook Waalse geldstromen naar de Vlaamse havens en naar de Vlaamse horecasector .

Als men geldstromen politiek dramatiseert en exploiteert komt men tot onhoudbare situaties. De Noord-Italianen willen niet meer solidair zijn met het Zuiden. Baden-Württemberg wil niet meer solidair zijn met de nieuwe Länder. Ook de houding van Tsjechië tegenover Slowakije of Kroatië tegenover Bosnië kan als voorbeeld worden aangehaald. Op die manier worden gevaarlijke nationalistische redeneringen opge-

Dierickx

bouwd. Men mag geldstromen niet op die manier politiek exploiteren. Dit leidt tot gevaarlijke en oeverloze discussies die de politici zich vandaag niet meer kunnen veroorloven.

Tot slot, als er misbruiken zijn, dan moeten er maatregelen worden getroffen, maar geen solidariteitsbanden met zieken en invaliden worden verbroken.

Er zijn misbruiken en die kunnen worden bestreden. Ik denk onder meer aan de programmatiecriteria voor zware medische uitrusting. Ik denk aan de maatregelen, getroffen door minister Moureaux, aangaande het voorschrijf-gedrag. Ze zijn rendabel. Zij werden nochtans door een Franstalige minister getroffen. (**Protest op de banken van het VB**)

De leden van het Vlaams Blok zien alleen maar België, maar ze houden geen rekening met de verantwoordelijkheid die we dragen t.o.v. de rest van de wereld.

Misbruiken in de ziekteverzekering moeten worden bestreden door het treffen van maatregelen, niet door het verbreken van de solidariteitsbanden. Dit is het uitgangspunt van Agalev en wellicht van iedereen die in een rechtsstaat en in een democratie wil leven.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik zal onmiddellijk ingaan op de kern van het probleem, dat onder meer door de heer Van Grembergen werd naar voren gebracht.

Ik dank hem omdat hij op een geactualiseerde manier een aantal beschouwingen heeft gemaakt. Hij vraagt wat de houding is van de Vlaamse regering en op welke manier wij een doelstelling kunnen formuleren in ons Vlaams parlement.

Het Vlaamse Tienpuntenprogramma voor de staatshervorming voor-

ziet onder meer in de afbouw van de financiële transfers - in het bijzonder van de sociale zekerheid die niet op basis van solidariteit en objectieve factoren kunnen worden verklaard.

Op 9 december 1992 hechtten wij onze goedkeuring aan een overeenkomst met de Vlaamse Onderzoeksgroep Sociale Zekerheid 2002 voor een onderzoek naar de doorzichtigheid van de financiële transfers in de sociale zekerheid en hun onderliggende mechanismen.

Er werd een onderzoeksteam opgericht, samengesteld uit experts die onbetwistbaar vanuit juridisch, institutioneel en economisch oogpunt met grote deskundigheid op het vlak van de sociale zekerheid deze opdracht zullen vervullen. De groep heeft tot opdracht om ook de langetermijntendensen - tot 2020 en verder - te onderzoeken en zo nauwkeurig mogelijk de prognoses inzake transfers uit te werken.

Ik kan bevestigen dat het eindrapport, zoals oorspronkelijk gepland, wordt verwacht tegen eind juni 1994.

Wij hebben niet met de armen gekruist zitten wachten op dit eindrapport, maar hebben herhaaldelijk de federale regering om uitvoering verzocht van een aantal beslissingen die in het federaal regeerakkoord zijn vervat. Ik verwijs wat dit betreft naar de regeringsverklaring van 20 oktober 1992.

Bij wet van 15 februari 1993 werd uiteindelijk beslist om jaarlijks te rapporteren over de eenvormige toepassing van de wetgeving inzake de geneeskundige verzorging. Ik zal niet ingaan op het onderhavige rapport omdat de heer Van Grembergen en andere sprekers hier reeds uitvoerig over hebben gesproken, maar uit dit rapport blijkt alleszins dat er ondertussen een aantal stappen werden gezet. De stap van 21 januari jongstleden van de federale regering met betrekking tot de medische beeldvorming, de verpleegdagprijs van de ziekenhuizen en de kli-

nische biologie moet kunnen leiden tot het doel dat wij willen bereiken.

Ook in het kader van het Globaal Plan werden een aantal beslissingen genomen : de evaluatie van het voorschrijf-gedrag van geneesheren en een betere beheersing van het aantal artsen, tandartsen en paramedici in overleg met de gemeenschappen. De maatregelen van het Globaal Plan betreffende het Riziv werden nog niet besproken in de interministeriële conferentie Volksgezondheid.

Ook het Sint-Michielsakkoord zelf heeft geleid tot het corrigeren van een aantal scheefgegroeide toestanden. Dit akkoord heeft alleszins geleid tot verbeteringen en men kan de resultaten op het vlak van de klinische biologie niet negeren, waar een minder groot onevenwicht is tot stand gekomen.

De Vlaamse onderzoeksgroep heeft zopas een interimrapport overgemaakt dat heel binnenkort zal worden besproken in het Vlaamse ministerieel comité institutionele hervormingen.

De inhoud van dit rapport zal minister Sauwens zo dadelijk toelichten.

Wij mogen ons niet laten verleiden om overhaast politieke conclusies te trekken uit voorlopige gegevens die nog het voorwerp moeten uitmaken van wetenschappelijke studie en die nog moeten worden geverifieerd. Wij wensen uitdrukkelijk dat de federale regering, waar nodig, onverkort en zonder enige terughoudendheid alle noodzakelijke gegevens aanreikt. Ik meen overigens dat wij in een federaal gestructureerd land komaf moeten maken met versluiting van gegevens en statistieken die louter nationaal worden aangereikt, ook al beschikken we over een aantal regionale gegevens. Ik vind het prima dat eindelijk het Nationaal Instituut voor de Statistiek bijkomende, kwalitatieve gegevens aanbrengt, maar wij zijn hoognodig toe aan duidelijke regionale statistieken.

Van den Brande

Op dit punt zal ik eerlang een initiatief nemen.

De heer J. Valkeniers : Eerlang, dat telt niet.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Valkeniers, u hebt ook gezegd dat u eerlang een beslissing zou nemen met betrekking tot het een en ander. Die eerlang heeft bij u maanden geduurd. Eerlang ligt niet altijd binnen het bestek van één etmaal. Het is derhalve heel belangrijk dat de onderzoeksgroep de resultaten bekend maakt, nadat men over alle elementen beschikt. Politiek is de houding van de Vlaamse regering ongewijzigd gebleven. Zij steunt nog steeds op het Tienpuntenprogramma. Dat wil zeggen dat men alle beslissingen moet nemen om de niet objectief te argumenteren transfers weg te werken.

Zelfs wanneer de niet objectieve transfers zouden worden weggevoerd, rijst nog steeds het probleem van de samenhang van een aantal onderdelen van het beleid in de sociale zekerheid. Omwille van de coherentie is het onder meer in het bejaardenbeleid niet verstandig om op twee beleidsniveaus beslissingen te blijven nemen.

Derhalve is er het punt van de transfers. Er kunnen natuurlijk geen transfers blijven bestaan die niet zijn gesteund op objectieve elementen.

Vorige week heb ik mijn Nederlandse collega van Economie een en ander uitgelegd. Wanneer hij hoorde dat er hier een hele reeks discussies worden gevoerd over niet objectief te verklaren gegevens, dan vond hij dat toch wel een merkwaardige benadering van het probleem.

Mijnheer de voorzitter, het is asociaal om uitgaven in de ziekteverzekering in stand te houden die niet zijn gesteund op de noodwendigheden om risico's te dekken. Ik pleit er zeer sterk voor dat er in alle deelgebieden grote zuinigheid wordt aan

de dag gelegd. Het is ook asociaal, mijnheer Valkeniers, om alles op de transfers te schuiven. Het is onverantwoord om heel het gegeven niet onder de loep te nemen.

Het eindrapport zal in juni 1994 klaar zijn. Wij zullen de federale regering er stelselmatig doen aan herinneren dat alle ongeoorloofde transfers moeten worden weggevoerd. Ik doe een appel op de Vlaamse parlementsleden om hun verantwoordelijkheid te nemen in het federale parlement. Het is de plicht van de federale regering om het federale regeerakkoord uit te voeren.

De Vlaamse regering kan niet aangevoerd dat de niet objectieve transfers blijven verder gaan. Wij zullen nauwlettend en kort op de bal de situatie volgen. **(Applaus)**

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, een aantal leden werden terecht wat ongeduldig in verband met bepaalde aangekondigde rapporten.

De opgelopen vertraging is ten dele te wijten aan de moeilijkheden die men heeft ondervonden bij het verzamelen van de gegevens – minister-president Van den Brande heeft daar duidelijk op gewezen – en aan de behoedzaamheid waarmee de tussentijdse rapporten worden behandeld.

Ook de eis van de professoren groep dat zij hun belangrijk onderzoek in volle wetenschappelijke onafhankelijkheid zouden kunnen realiseren, was een oorzaak van de vertraging.

Vandaag werden verschillende debatten door elkaar gevoerd. Er is het specifieke debat rond de gezondheidszorg. Heel wat mensen menen dat het debat over de sociale zekerheid meer is dan een pure uitgavensdiscussie.

Mevrouw Aelvoet heeft enerzijds

gewezen op de problematiek van de inkomsten waar de grote scheefrekening zich situeert.

Er is anderzijds de vraag naar de solidariteit. We moeten dit dossier als een coherent wetenschappelijk gegeven naar buiten brengen. Dat is de zorg van de Vlaamse regering en van de Vlaamse Onderzoeksgroep Sociale Zekerheid 2002 die ons een aantal elementen heeft bezorgd, maar die haar eigen wetenschappelijke conclusies pas in de loop van de volgende weken en maanden zal trekken. Het eindrapport zal in juni 1994 worden ingediend.

Het macro-economisch onderzoek moet leiden tot de uitdieping van de verschillende aspecten van de financiële stromen in de sociale zekerheid.

Er is de schatting van het stabilisatie-effect van de sociale zekerheid op regionaal vlak in België. Mijnheer Dierickx, de Vlaamse regering is verantwoordelijk voor de Vlaamse belangen. Wij hebben in het belang van het Vlaamse volk gekozen voor de regionale benadering.

Andere aspecten zijn een globale evaluatie van de financiële stromen in België in vergelijking met andere federale staten en de ontwikkeling van een verklarend model voor de regionale inkomsten en uitgaven van de sociale zekerheid met aandacht voor economische determinanten en demografische factoren.

Het is inderdaad belangrijk mijnheer Moens, dat we daar de juiste parameters kennen en dat we weten hoe deze zullen evolueren in de toekomst.

Verder zijn er de ontwikkeling van verkennende scenario's voor de regionale inkomsten en uitgaven van de sociale zekerheid, afhankelijk van de regionale economische omgeving en demografische evolutie en de analyse van de zogenaamde inkomensparadox.

De gewestelijke aandelen in de so-

Sauwens

ciale-zekerheidsstromen zijn gekend. In 1990 stond Vlaanderen in voor 785,9 miljard frank aan ontvangsten van de sociale zekerheid en ontving het 674,3 miljard frank van de sociale zekerheidsuitgaven. Dit komt neer op een saldo van 111,6 miljard frank. Men kan zich hierbij inderdaad afvragen of dit solidariteit of eenrichtingsverkeer is. Wallonië had een negatief saldo van 80 miljard frank en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 14 miljard frank.

Percentueel gezien staat Vlaanderen in voor 62,4 percent van de ontvangsten in de sociale zekerheid, tegenover een regionaal aandeel van 54,3 percent in de uitgaven. Voor Wallonië bedraagt het aandeel in de SZ-ontvangsten 28,4 percent en het aandeel in de uitgaven 35,2 percent, net andersom dus. Het Brusselse aandeel in de SZ-ontvangsten is 9,2 percent en in de SZ-uitgaven 10,5 percent.

De regionale aandelen kunnen worden opgesplitst naargelang de soorten ontvangsten van de sociale zekerheid. Op grond van het tussentijds rapport geven de regionale aandelen in de uitgaven van de sociale zekerheid het volgende beeld te zien.

Het regionaal aandeel in de uitgaven bedraagt voor Vlaanderen 55,6 percent voor pensioenen, 55,4 percent voor ziekte en invaliditeit, 48,7 percent voor werkloosheid, 56,5 percent voor gezinsbijslagen, 65,5 percent voor arbeidsongevallen, 35,3 percent voor beroepsziekten, 43,9 percent voor bestaanszekerheid en 54 percent voor de overige uitgaven.

Er zijn — en het is belangrijk dat we ter zake de juiste cijfergegevens kennen — uiteenlopende evoluties in de uitgaven in de verschillende takken van de sociale zekerheid waar te nemen. In de periode van 1975 tot 1990 groeit het aandeel van Vlaanderen in de tak arbeidsongevallen met 6 percent en in de tak beroepsziekten

met 9 percent. Bij de pensioenen en bij de ziekte en invaliditeit kennen we een stijging van 4 percent.

Het Vlaamse aandeel in de bestaanszekerheid en in de werkloosheid daarentegen loopt sterk terug. Het aandeel van Wallonië vermindert, behalve in de bestaanszekerheid, de werkloosheid en de gezinsbijslagen. Het Vlaamse surplus in de sociale zekerheid groeit gestadig, wat men ook moge beweren. Dit uit zich onder meer in een aangroei van de dekkingsgraad met 0,6 percent, namelijk tot 116,6 percent.

Brussel is geëvolueerd van een klein overschot naar een klein, maar aanhoudend deficit.

Voor Wallonië was er tijdens de periode van 1975 tot 1990 een deficit ; in 1990 bedroeg dit iets meer dan 4 percent van het regionale produkt. De dekkingsgraad in Wallonië is dus verminderd tot bijna 81,7 percent.

Het is dus een vaststaand feit dat er jaarlijks nog transfers vanuit Vlaanderen naar Wallonië en Brussel vloeien.

Het micro-economisch onderzoek naar de determinanten van deze interregionale stromen onderzoekt of deze transfers objectief verklaarbaar zijn. Er wordt een simulatiemodel ontwikkeld waardoor men de effecten van de maatregelen op het vlak van de sociale zekerheid en op het vlak van de fiscaliteit op gezinsniveau, alsook het verdelingseffect tussen de gewesten kan berekenen. De resultaten van dit onderzoek zullen in juni worden gepubliceerd in het eindrapport van de Vlaamse Onderzoeksgroep Sociale Zekerheid **2002**.

Intussen zijn er reeds voorlopige gegevens beschikbaar over de evolutie tijdens de periode van 1985 tot 1992, van het percentage huishoudens naar type-uitkeringen en van het gemiddelde uitkeringsbedrag per huishouden in Vlaanderen en Wallonië.

In 1992 genoot 68,3 percent van de

Vlaamse huishoudens en 58,3 percent van de Waalse huishoudens een arbeidsinkomen. Het gemiddelde arbeidsinkomen op huishoudniveau bedroeg in 1992 in Vlaanderen 71.200 frank en in Wallonië 64.600 frank. 78,2 percent van de Vlaamse huishoudens en 84,1 percent van de Waalse huishoudens geniet een sociaal zekerheidsinkomen. De gemiddelde uitkering per uitkeringstrekend huishouden bedraagt in Vlaanderen 23.700 frank en in Wallonië 27.800 frank. 12,9 percent van de Vlaamse huishoudens en 20,9 percent van de Waalse huishoudens ontvangt een werkloosheidsuitkering. De gemiddelde uitkering bedraagt 14.400 frank in Vlaanderen en 18.100 frank in Wallonië.

De gemiddelde uitkering voor pensioenen bedraagt in Vlaanderen 34.000 frank en in Wallonië 35.300 frank. 7,8 percent van de Vlaamse huishoudens en 10,3 percent van de Waalse huishoudens ontvangen andere sociale zekerheidsuitkeringen, onder andere ziekte- en invaliditeitsuitkeringen, uitkeringen voor arbeidsongevallen, beroepsziekten en uitkeringen aan minder-validen.

Het gemiddelde totaal beschikbaar gezinsinkomen bedroeg in Vlaanderen in 1992 : 72 700 frank ; in Wallonië : 65 700 frank.

Deze gegevens bevestigen globaal eerdere vaststellingen : het hoger totaal beschikbaar gezinsinkomen in Vlaanderen resulteert uit een hoger niveau van de inkomsten uit arbeid en een lager niveau uit de inkomsten uit de sociale zekerheid. Vlaanderen neemt over de periode 1985 tot 1992 een aanzienlijke voorsprong op Wallonië inzake het totaal beschikbaar inkomen en het arbeidsinkomen.

Door enkele collega's werd al terecht gesteld dat inzake het inkomen uit de sociale zekerheid in Vlaanderen een sterkere groei kan worden vastgesteld dan in Wallonië, althans op het niveau van de gezinnen. Ondanks deze inhaalbeweging blijven de inkomsten uit de sociale zeker-

Sauwens

heid in Wallonië 27 percent hoger dan in Vlaanderen.

De inkomensverschillen resulteren in een hoger armoede- en bestaansonzekerheidsrisico en een grotere afhankelijkheid van de sociale zekerheid voor het verwerven van bestaanszekerheid in Wallonië.

De hogere uitkeringen voor sociale zekerheid kunnen echter niet voorkomen dat de sociale zekerheid in Wallonië, vooral met betrekking tot de gezinnen, die uitsluitend van de sociale zekerheid moeten leven, minder doelmatig is dan in Vlaanderen,

Naast het macro- en het micro-economische luik, kom ik tot het derde onderzoeksluik, namelijk het juridisch onderzoek. Ter zake werd een inventaris opgemaakt van de beslissingsmomenten in de sociale zekerheid.

Hieruit blijkt dat er geregeld slechts één persoon belangrijke beslissingen neemt, namelijk de werkloosheidsinspecteur, de geneesheer in de gezondheidszorg; er zijn ook een aantal belangrijke commissies die belangrijke beslissingen nemen, met daaraan verbonden de problematiek van de taalkamers. Er werd immers vroeger door Vlaanderen een behandeling in eigen taal geëist, wat heeft geleid tot een duidelijke ongelijke toepassing en tot scheeftrekkingen in de besteding.

Vervolgens kom ik tot het onderzoeksdeel betreffende de huidige bevoegdheidsverdeling inzake sociaal beleid. De minister-president heeft er terecht naar verwezen. Het opzet van een verder onderzoek is te komen tot voorstellen voor een coherente bevoegdheidsverdeling tussen de federale staat en de deelstaten, waarbij wordt uitgegaan van een ruim begrip van de sociale zekerheid, waarin ook preventie en collectieve voorzieningen vervat zijn.

Het deelonderzoek betreffende de

mechanismen van financiering van gewesten en gemeenschappen heeft tot doel in een volgende onderzoeksfase een antwoord te geven op de vraag naar de bruikbaarheid van het mechanisme van de bijzondere financieringswet voor een mogelijke financieringswet "sociale zekerheid" in geval een deel van bevoegdheden inzake sociale zekerheid aan de deelstaten zouden worden overgedragen. Ter zake benade- wij een fundamentele kosten-baten analyse inzake de doelmatigheid van de enorme bedragen die via de diverse kanalen in de sociale zekerheid terechtkomen.

Daar een studie van de bevoegdheidsverdeling in ons land niet zonder meer kan voorbijgaan aan het Europees en internationaal rechtelijk kader, waarbinnen de Belgische sociale zekerheid zich situeert, worden verder de evoluties van het Europees gemeenschapsrecht, van de internationaal rechtelijke verbintenissen inzake sociale zekerheid, nagegaan. Er werd ook een rechtsvergelijkend onderzoek betreffende de sociale zekerheid in de samengestelde staten, de federale staten, gedaan.

Inderdaad, men heeft het Canadese model, het systeem van Verenigde Staten, Zwitserland, Duitsland en dergelijke voor de verschillende taken van de sociale zekerheid geanalyseerd.

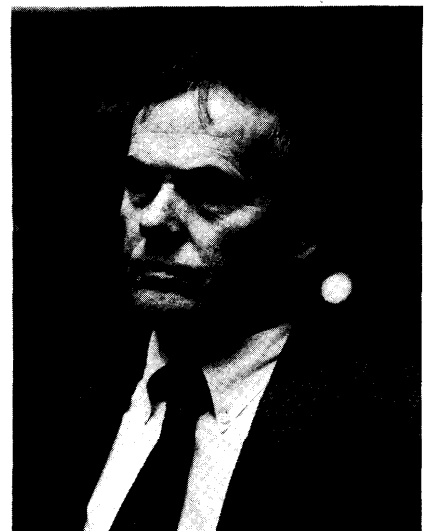
Dit was een overzicht van de werkzaamheden van de Vlaamse onderzoeksgroep Sociale Zekerheid 2002. Dit onderzoek wordt door een professorenteam en een aantal academisch geschoolde medewerkers gevoerd, in totaal een kleine 20 man.

Het werk van deze mensen moet het debat uit de slogansfeer halen en het een wetenschappelijke onderbouw geven.

Ik heb u een aantal cijfers gegeven die de vroegere macro-economische cijfers bevestigen. Dit is belangrijk. Wij zijn er in geslaagd de einddatum te behouden door een behoedzame

dialog met een aantal kringen die helemaal niet geïnteresseerd waren om hun eigen dossiers vrij te geven. Verder hebben wij de wetenschappelijke onafhankelijkheid van het onderzoeksteam kunnen waarborgen.

Het is nogal duidelijk dat men niet moet wachten om druk uit te oefenen vanuit Vlaanderen tot dat de studie klaar is. Dat heeft ook minister-president Van den Brande niet gezegd. De druk vanuit Vlaanderen via het Sint-Michielsakkoord heeft geleid tot een aantal eerste stappen, die weliswaar nog veel te schuchter zijn. Toch verschaft dit onderzoek ons een hoeveelheid beleidsrelevant materiaal waarmee het gesprek over de sociale zekerheid uit de sfeer van de grote slogans en de mokerhamers kan worden gehaald. Dit debat zal de vinger op de zere plek leggen en aantonen waar er moet worden bijgestuurd. Het is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle Vlamingen om het debat op een juiste en genuanceerde maar toch vastbera-

VL D- Kamerlid Jaak Gabriels sloot zich aan bij de interpellaties van VU-fractieleider Paul Van Grembergen en VB-kamerlid Joris Van Hauthem over de transfers in de sociale zekerheid

Sauwens

den wijze te voeren. Het onderzoek zal de nodige elementen voor heel wat debatten leveren. Daarbij is het ook belangrijk dat de Vlaamse regering in het eigen regeerakkoord en de Vlaamse Raad in tal van documenten duidelijk hebben aangegeven dat zij vanuit het officiële Vlaanderen mee pleitbezorgers van het algemeen Vlaams belang willen zijn, ook op dit moeilijke terrein en ook al bevinden de bevoegdheden zich in veel gevallen bijna uitsluitend op federaal vlak.

Ik hoop dat wij hierover na de bespreking van het eindrapport binnen de regering debatten kunnen voeren in de commissie en in de plenaire vergadering. Het onderzoeksteam heeft gevraagd om in volle academische rust het werk af te kunnen maken. De conclusies voor bepaalde terreinen zullen pas binnen enkele maanden worden getrokken. Wij hebben op dit ogenblik voldoende onbetwistbare gegevens om binnen de overlegstructuren van het federale parlement de druk op de ketel verder te verhogen en Vlaanderen datgene te geven waar het uiteindelijk recht op heeft.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, dit gecombineerde antwoord is ak het ware de perfecte illustratie van de uitdrukking de vis verdrinken.

Mijnheer de minister-president, u zei daarmee dat u de resultaten van het onderzoek afwacht, maar ik had u een specifieke vraag gestelde aangaande de politieke drukkingsmiddelen die u zou hanteren om vooralsnog dat precieze punt van uw regeerakkoord uit te voeren. Daarop kreeg ik geen antwoord.

Wij weten enkel dat de werkgroep actief is en dat een paar schuchtere federale stappen werden genomen

om een einde te stellen aan de transfers.

Terloops gezegd, een van die stappen is het opnieuw unitariseren van bepaalde commissies die bepaalde beslissingen moeten nemen, onder meer in verband met het schrappen van langdurige werkzoekenden en het vrijstellen van sociale bijdragen voor zelfstandigen.

Mijnheer de minister-president, u herhaalt slechts wat in uw regeerakkoord staat. U geeft toe dat dergelijke niet-objectieve transfers onrechtvaardig zijn en dat zij moeten worden weggewerkt. Maar dat zegt u nu al twee jaar ! En wanneer ik u vraag hoever het staat met de stand van zaken en wat u op politiek vlak zult ondernemen om aan de situatie te verhelpen, dan antwoordt u niet. U zendt wel minister Sauwens naar de tribune met – uiteindelijk – de resultaten van het rapport. In dat verband vraag ik mij echter af of het normaal is dat dergelijke resultaten ons slechts worden bekendgemaakt nadat over die materie werd geïnterpelleerd ? Mogen wij, als lid van de Vlaamse Raad, dat tussentijds rapport niet ontvangen ?

Minister Sauwens maakte bovendien niet de grote lijnen van de resultaten bekend, maar overgoot ons met statistieken en cijfers die weliswaar interessant zijn, maar waaraan de heer Van den Brande weigerde politieke conclusies vast te knopen. Hij zei duidelijk geen voorbarige politieke conclusies te willen trekken.

Op die manier kunnen wij uiteraard eeuwig blijven doorgaan. De heer Vandendriessche zei daarmee dat in 1976 reeds een rapport bestond over de transfers, met name het rapport Petit.

Zal het er met dit dossier aan toe gaan zoals met de taalwetgeving die, dertig jaar later, op bepaalde domeinen en in bepaalde gebieden nog steeds niet wordt toegepast ?

Iedereen is het erover eens dat ter

zake bepaalde maatregelen moeten worden genomen, maar indien het erop aankomt deze politiek afdwingbaar te maken, dan trekt men zich terug.

Mijnheer Moens, ik hoorde u daar net zeggen : als er transfers zijn. . . Denkt u werkelijk dat hieraan in Vlaanderen nog één persoon twijfelt ?

Mijnheer Dierickx, u mag aan mevrouw Aelvoet, die jammer genoeg niet meer aanwezig is, zeggen dat zij moet weten wat zij wil. De discussie ging over de transfers binnen de sociale zekerheid en niet over de grote structuurhervormingen die zich weliswaar opdringen en waarover ik het debat zeker niet uit de weg ga. Dat was vandaag echter niet aan de orde.

Mevrouw Aelvoet heeft misschien gelijk te beweren dat de belangengroepen dit belemmeren. Zij mag het rapport van de Algemene Raad van het Riziv niet minimaliseren vermits de belangengroepen in die raad vertegenwoordigd zijn. Het is wat hypocriet eenzelfde orgaan af te schieten en als argument aan te halen.

Mijnheer de minister-president, u heeft rond de pot gedraaid. Ik geef toe dat u dat meestal niet doet. Ik heb geen antwoord gekregen over de rol van de Volksunie, noch over haar dreiging met een conflict binnen de Vlaamse regering. U heeft ook niet geantwoord op de vraag waarom het zo lang duurt vooraleer de resultaten bekend gemaakt worden.

Mijnheer de minister-president, ik denk dat de heren Dehaene en Busquin bijzonder tevreden zullen zijn over uw antwoord !

De voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, ik heb duidelijk aangetoond dat de eerste minister van de federale regering de pu-

Valkeniers

blijke opinie in Vlaanderen voorgelogen heeft. Hij heeft verklaard dat er tijdens de ministerraad van de bewuste vrijdag iets werd gedaan aan de transfers. Ik heb het tegendeel aangetoond.

Mijnheer de minister-president, op dat ogenblik was het uw plicht om hem tot de orde te roepen of tenminste een overleg te vragen tussen de federale en de Vlaamse regering. Dit was ook de plicht van de Volksunie. Dit is immers de enige reden waarom deze partij nog deel uitmaakt van de Vlaamse regering. De Volksunie heeft altijd beweerd deel te blijven uitmaken van de Vlaamse regering opdat deze regering de motor zou worden van de federalisering. Het antwoord van de minister-president is geenszins het antwoord van iemand die een motorfunctie vervult maar van een bangerik !

Men speelt verstoppertje met het rapport Jadot !

Minister Sauwens beweert dat zijn departement een verslag opstelt waarover geen betwisting mogelijk zal zijn. Ik stel echter vast dat deze Raad het rapport Jadot in vraag stelt. De Vlamingen hebben het klaargespeeld om de conclusies van het rapport Jadot in vraag te stellen ! Kan men een grotere ondiens bewijzen aan de Vlaamse zaak ! Ik vrees dat het debat over uw verslag dezelfde weg zal opgaan. Ook over dit rapport zal men vragen stellen, de andere gemeenschap zal het rapport in twijfel trekken en de heer Moens zal wellicht weer één of ander bananenspel vinden om uw rapport in vraag te stellen.

Mijnheer Van den Brande, u had vandaag moeten zeggen dat u niet tevreden was met de maatregelen die op federaal vlak werden genomen en waarover Jean-Luc Dehaene de publieke opinie heeft voorgelogen.

U had moeten zeggen dat de cijfers

nu bekend zijn en dat men nu weet waar het mank loopt. Er is geen enkele reden voor het feit dat een bevalling in Wallonië dubbel zoveel moet kosten. Wij verwachten nu reeds maatregelen die een rechte trekking van deze transfers bevatten.

U hebt rond de pot gedraaid, u doet aan wishful thinking. Het is niet meer dan wat minister Dehaene heeft gedaan. U hebt Vlaanderen vandaag geen dienst bewezen. **(Applaus bij de VLD en het VB)**

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de minister, ik zal u geen bangerik noemen, want u weerstaat aan al dit oratorisch geweld.

De heer J. Valkeniers : Ik kan niet anders. De waarheid moet worden gezegd.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de minister-president, ik heb een paar principiële kwesties naar voren gebracht. In welke mate mag men geldstromen binnen rechtstaten en federale rechtstaten dramatiseren ?

Wanneer misbruik en fraude wordt vastgesteld, mag dit dan leiden tot het verbreken van solidariteitsbanden ? U hebt daarover niets gezegd. Ik hoop dat u mijn vragen mee naar huis zult nemen.

Mijnheer Sauwens, u hebt gezegd dat de regering het belang van het eigen land moet verdedigen. Dat is een vraag die men de jongste tijd opnieuw moet stellen. Is het mogelijk en wenselijk dit door dik en dun te doen ?

Ik meen dat geen enkele nationale regering van de beschaafde wereld nog kan zeggen dat zij alleen maar aan het eigen, nationale belang moet denken.

Ik denk dus dat we dat met heel veel nuances moeten bekijken, ook binnen een federale staat.

U hebt ook de vergelijking met de

systemen in Canada en Duitsland gemaakt. U moet toch weten dat die vergelijkingen niet opgaan.

Minister J. Sauwens : Ik heb gezegd dat ervaringen met andere federale staten en met de verschillende deeldomeinen van de sociale zekerheid bijzonder nuttig kunnen zijn in het debat dat de volgende jaren onontkoombaar is inzake de bevoegdheidsverdeling en geldstromen in België.

De heer L. Dierickx : Dit is een onderwerp voor een lang debat. U weet zeer goed dat onze zogenaamde federale staat, die in feite reeds in grote mate een confederale staat is, een andere constellatie heeft dan bijvoorbeeld Duitsland met zijn zestien deelstaten of de Verenigde Staten van Amerika met zijn éénvijftig deelstaten.

U weet ook hoe broos ons systeem is. U weet evenzeer dat de functie van de sociale zekerheid in dit land nog iets anders is dan alleen maar sociale zekerheid. Wij moeten zo eerlijk zijn dit te erkennen. Dit systeem kan niet zo maar worden getransponeerd.

Minister J. Sauwens : Bedoelt u daarmee dat de sociale zekerheid ook een andere functie heeft ?

De heer L. Dierickx : Mijnheer de minister, wij moeten hierbij toch geen tekening maken, na alles wat in dit land reeds werd gesplitst, gezegd in het nationale belang. De sociale zekerheid is het enige wat ons nog samenhoudt. Wij moeten omzichtig tewerkgaan wanneer wij op dit domein belanden.

Mijnheer de minister, ten slotte heeft u ook gesproken over het wetenschappelijk onderzoek.

Wanneer is een onderzoek wetenschappelijk ? De premissen, de doelstellingen, hetgeen u wil bewijzen met wetenschappelijk onderzoek, zijn meestal niet wetenschappelijk maar zuiver politiek vastgesteld. Ik wil dus niet dwepen met de zoge-

Dierickx

naamde wetenschappelijke navorsingen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Van Hauthem werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Door de heren Van Grembergen, Moens en Hancké werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze

zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze

werkzaamheden voor vandaag.

Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende plenaire vergadering aan het bureau en uw voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

- De vergadering wordt gesloten om 19.30 uur.

Trefwoordenregister

Actuele interpellaties

Groene Hoofdstructuur
IJzervallei
Maasvallei
NIM
Overstromingsramp

Actuele vragen

Ambtenarenzaken
Aquafin
Arabische zender
Belgacom
BRTN
Brugge
Brusselse ziekenhuizen
De Lijn
Denderbekkencomité
Gent
Gemeentebelasting
Gezondheidsindex
Hotel van Goethem
Jeugdwerk
Konver-programma
KS
Noodfonds
Payoke
Plaatselijke besturen
Ruimtelijke ordening
Sponsoring wielervedploeg
VDAB
Vlaamse regering

Ambtenarenzaken

Benoemingen in Vlaamse overheidsinstellingen, blz. 1069
De interne werking van het Vast Wervingssecretariaat, blz. 959
Persberichten over een nota van de minister van Ambtenarenzaken waarin gesteld wordt dat de loonsverhogingen, in tegenstelling met alle toezeggingen inzake loonafspraken een jaar worden uitgesteld, blz. 957

Aquafin

De weigering van Aquafin om geleide bezoeken te brengen aan waterzuiveringsstations, blz. 959

Arabische zender

Recente persberichten volgens welke de Arabische zender Middle-East Broadcasting via de TV-kabel in de Antwerpse regio zou uitzenden, blz. 960

Arbitragehof

Zie Ingekomen stukken

Beleidsbrieven

Zie Letteren
Migrantenbeleid

Belgacom

De privatisering van Belgacom, blz. 1072

Brugge

De gevolgen van een recente gerechtelijke uitspraak in Brugge voor het jeugdwerk, blz. 1079

Brusselse ziekenhuizen

Marokkaanse en Turkse bemiddelaars in Brusselse ziekenhuizen, blz. 1078

BRTN

Advertenties in het begin van januari voor het BRT-programma "Schermen", blz. 961

Commissie

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1005

De Lijn

De recente bestelling van software door De Lijn, blz. 962
Mogelijke onregelmatigheden bij het project Punt aan de Lijn, blz. 994

Denderbekkencomité

De noodzaak van nieuwe afspraken voor de werking van het Denderbekkencomité, blz. 1074

Duinen

Voorstel van decreet van de heren J. Vande Lanotte, R. Landuyt en M. Capoen houdende bekrachtiging van het besluit van 15 september 1993 van de Vlaamse regering betreffende de aanduiding van beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden
Algemene bespreking, blz. 937
Artikelsgewijze bespreking, blz. 949
Zie Stemmingen

Gemeentebelasting

Het verlies van aanvullende gemeentebelasting voor meerdere Belgische gemeenten gelegen in de Belgisch-Nederlandse grensstreek, blz. 1075

Gent

De onduidelijke situatie rond het "Hotel van Goethem" in Gent, blz. 1068

Gezondheidsindex

De gezondheidsindex, blz. 1073

Groene Hoofdstructuur

De controverseronde rond de Groene Hoofdstructuur, blz. 962

Hotel van Goethem

De onduidelijke situatie rond het "Hotel van Goethem" in Gent, blz. 1068

IJzervallei

De overstromingen in de vallei van de IJzer, blz. 974

Ingekomen stukken

Arresten van het Arbitragehof, blz. 932, 1004
Besluiten van de Vlaamse regering, blz. 932, 1004
Kennisgevingen van het Arbitragehof, blz. 933, 1004
Ministerieel besluit, blz. 932
Ontwerpen van decreet, blz. 931, 1003
Schriftelijke vragen, blz. 933, 1004
Verslagen, blz. 931
Verzoekschrift, blz. 932, 1004
Voorstel tot wijziging van het reglement, blz. 1003
Voorstellen van decreet, blz. 931, 1003
Voorstellen van resolutie, blz. 1003

Interpellaties

De Lijn
Numerus clausus
Transfers

Jeugdwerk

De gevolgen van een recente gerechtelijke uitspraak in Brugge voor het jeugdwerk, blz. 1079

Konver-programma

De ingediende Vlaamse projecten inzake het Konver-programma, blz. 1068

KS

De resterende KS-enveloppe die volgens recente persberichten nog slechts 11,5 miljard frank zou bedragen, blz. 958

Leden

Berichten van verhindering, blz. 931, 951, 1003, 1033, 1065
Schriftelijke vragen, blz. 933, 1004
Vervolgten ten laste van een lid, blz. 1092
Zie Commissie

Letteren

Beleidsbrief Letteren, ingediend door de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden
Debat, blz. 1005
Motie van aanbeveling, blz. 1025

Maasvallei

De overstromingen in de Maasvallei, blz. 974

Met redenen omklede moties

De beslissing van de federale regering tot privatisering van de Nationale Investeringsmaatschappij, blz. 1090
De politieke besluiten en de concrete maatregelen naar aanleiding van het verslag Jadot van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, blz. 1118
De privatisering van de NIM en de gevolgen voor de energiesector, blz. 1090
Het uitblijven van het wegwerken van de niet-objectief verklaarbare transfers van Vlaanderen naar Wallonië in de sociale zekerheid, blz. 1118

Migrantenbeleid

Migrantenbeleid van de Vlaamse gemeenschap, een beleid van gelijke kansen, ingediend door mevrouw W. De-meester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
Debat, blz. 1033
Motie van aanbeveling, blz. 1056

NIM

De beslissing van de federale regering tot privatisering van de Nationale Investeringsmaatschappij, blz. 1079
De privatisering van de NIM en de gevolgen voor de energiesector, blz. 1079
Zie Met redenen omklede moties

Noodfonds

De recente verklaring in verband met de oprichting van een Noodfonds, blz. 1077

Numerus clausus

Het uitblijven van een numerus clausus voor de studenten geneeskunde, blz. 1056

Onafhankelijkheid

Voorstel van resolutie van de heer W. Verreycken inzake de onafhankelijkheid van Vlaanderen
Stemming over de ontvankelijkheid, blz. 1090

Ontwerpen van decreet

Zie Ingekomen stukken

Overstromingsramp

De overstromingen in de Maasvallei, blz. 974
De overstromingen in de vallei van de IJzer, blz. 974

Payoke

De weigering van toelagen aan de V.Z.W. Payoke voor het project "Uitwerken Basisnetwerk Vrouwenhandel", blz. 1066

Plaatselijke besturen

Mogelijke discriminatie bij de aanwerving van personeel bij de plaatselijke besturen, blz. 954

Ruimtelijke ordening

Het afleveren in beroep van vergunningen op grond van normen die door de decreten van 9 juni 1993 zijn opgeheven, blz. 1076

Sponsoring wielerploeg

De recente beslissing van de Vlaamse regering om een wielerploeg te sponsoren, blz. 955

Stemmingen

Hoofdelijke stemming (Motie van aanbeveling)

Motie van aanbeveling van de heren M. Van Peel, P. Hostekint, H. Olaerts en L. Dierickx tot besluit van het op 26 januari 1994 gehouden debat over de Beleidsbrief Letteren, blz. 1100

Hoofdelijke stemming (Met redenen omklede moties)

De bedrijfslintbebouwing en meer bepaald de woonboulevard aan de Boomsesteenweg, blz. 1092

De bedrijfslintbebouwing en meer bepaald de woonboulevard aan de Boomsesteenweg en over de inplanting van grote winkelcentra langs invalswegen en aan de rand van de steden, blz. 1096

De inplanting van grote winkelcentra langs invalswegen en aan de rand van de steden, blz. 1097

Hoofdelijke stemming (Voorstel van decreet)

Voorstel van decreet van de heren J. Vande Lanotte, R. Landuyt en M. Capoen houdende bekrachtiging van het besluit van 15 september 1993 van de Vlaamse regering betreffende de aanduiding van beschermde duingebieden en voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, blz. 972

Transfers

De politieke besluiten en de concrete maatregelen naar aanleiding van het verslag Jadot van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, blz. 1101

Het uitblijven van het wegwerken van de niet-objectief verklaarbare transfers van Vlaanderen naar Wallonië in de sociale zekerheid, blz. 1101

Zie Met redenen omklede moties

VDAB

Een richtlijn van de VDAB en de onduidelijkheid omtrent de positie van Nederlandstalige Brusselse DAC'ers, blz. 953

Vlaamse Raad

Benoeming vierde ondervoorzitter, blz. 937

Vlaamse regering

Betaalde mededelingen van de Vlaamse regering in de dag- en weekbladpers, blz. 1071

Zie Ingekomen stukken

Voorstellen van decreet

Zie Duinen

Zie Ingekomen stukken

Voorstel van resolutie

Zie Onafhankelijkheid

Zie Ingekomen stukken

Voorzitter

Benoeming, blz. 933

Toespraak, blz. 936

Vragen om uitleg

blz. 1027

Werkzaamheden

Regeling, blz. 949, 951, 972, 994, 1001, 1026, 1056, 1064, 1118

